

**Latvijas Lauku attīstības programmas
2014.-2020.gadam Uzraudzības komitejas sēdes**

PROTOKOLS

Rīgā

2021. gada 11. februāris

Nr. 9.3-18e/1/UK/2021

Vieta: Zemkopības ministrija, Republikas laukums 2, Rīga, tiešsaistē (Zoom platformā)

Sēdes sākums: 10:00

Sēdes dalībnieki:

Komitejas locekļi ar balss tiesībām:

Nr.p.k.	Institūcijas nosaukums, Komitejas locekļa ieņemamais amats	Vārds, Uzvārds
1.	Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) Valsts sekretāra vietniece – Komitejas priekšsēdētāja	Pārsla Rigonda Krieviņa
2.	ZM Lauku attīstības atbalsta departamenta (turpmāk – LAAD) direktore – Komitejas priekšsēdētāja vietniece	Liene Jansone
3.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) Reģionālās politikas departamenta direktors	Raivis Bremšmits
4.	VARAM Dabas aizsardzības departamenta direktora vietniece	Ilona Mendziņa
5.	Finanšu ministrijas (turpmāk – FM) ES fondu stratēģijas departamenta Uzņēmējdarbības un inovāciju plānošanas nodaļas vecākais eksperts	Jevgēnijs Burovs
6.	Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte	Inese Vilcāne
7.	Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece attīstības un finanšu jautājumos	Baiba Zakeviča
8.	Latvijas Pašvaldību savienības (turpmāk – LPS) padomniece lauku attīstības un pagastu pašvaldību jautājumos	Sniedze Sproģe
9.	Valsts meža dienesta Meža resursu pārvaldības departamenta direktore	Solvita Mūrniece
10.	Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis, Durbes novada domes priekšsēdētājs	Ojārs Petrēvics
11.	Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padomes Teritorijas plānošanas nodaļas vadītāja	Ieva Kalniņa
12.	Zemgales plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis, Rundāles novada domes priekšsēdētājs	Aivars Okmanis

13.	Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis	Gundars Važa
14.	Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) direktors	Ģirts Krūmiņš
15.	LAD direktora vietnieks	Indulis Āboliņš
16.	Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (turpmāk – LOSP) valdes priekšsēdētājs	Edgars Treibergs
17.	LOSP pārstāve	Dzintra Lejniece
18.	Zemnieku saeimas (turpmāk – ZS) priekšsēdētājs	Juris Lazdiņš
19.	ZS lauksaimniecības politikas eksperts	Mārtiņš Trons
20.	Latvijas Dabas fonda (turpmāk – LDF) projektu vadītājs	Andrejs Briedis
21.	Latvijas Ornitoloģijas biedrības (turpmāk – LOB) Griezes monitoringa vadītājs	Oskars Keišs
22.	Latvijas Neatkarīgo mežizstrādātāju asociācijas (turpmāk – LNMA) izpilddirektors	Artūrs Bukonts
23.	Pārresoru koordinācijas centra (turpmāk – PKC) vadītājs	Pēteris Vilks
24.	Vides konsultatīvās padomes (turpmāk – VKP) pārstāve	Dace Kalniņa
25.	Latvijas Lauku foruma (turpmāk – LLF) padomes locekle	Daiga Gargurne
26.	Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociācijas izpilddirektors	Kaspars Melnis
27.	Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (turpmāk – LLKC) valdes priekšsēdētājs	Mārtiņš Cimermanis
28.	Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas valdes loceklis	Sandris Bēča
29.	Biedrības „Latvijas Zemnieku federācija” (turpmāk – LZF) lauku attīstības eksperte, valdes priekšsēdētāja	Agita Hauka
30.	Biedrības „Latvijas jauno zemnieku klubs” valdes loceklis	Gatis Gailītis
31.	Biedrības „Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija” (turpmāk – LBLA) valdes priekšsēdētājs	Gustavs Norkārklis
32.	Biedrības “Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija” biedrs KS “Latvijas Piensaimnieku Centrālās Savienības” valdes priekšsēdētājs	Jānis Šolks

Komitejas locekļi ar padomdevēja tiesībām:

33.	APP “Agroresursu un ekonomikas institūts” (turpmāk – AREI) Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja	Elita Benga
34.	Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) DG AGRI programmas vadītāja	Jolanta Miķelsone

Citi dalībnieki:

35.	VARAM Vides aizsardzības departamenta Ūdens resursu nodaļas vecākā konsultante	Iveta Teibe
36.	VARAM Valsts ilgtspējīgās attīstības plānošanas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas vecākā eksperte	Indra Ciukša
37.	LPS padomniece reģionālās attīstības jautājumos	Ivita Peipiņa
38.	Latgales plānošanas reģions, Latgales uzņēmējdarbības centra vadītājs	Andris Kucins
39.	Zemgales plānošanas reģiona padomes Attīstības plānošanas nodaļas vadītāja	Dace Vilmane
40.	LAD direktora vietnieks	Andris Grundulis
41.	LDF padomes locekle	Lelde Eņģele
42.	PKC Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante	Sanita Kalnača
43.	Biedrības "Latvijas Jauno zemnieku klubs" pārstāvis	Rūdolfs Pulkstenis
44.	LOSP ģenerāldirektors	Guntis Vilnītis
45.	VKP pārstāvis	Juris Jātnieks
46.	LLKC valdes loceklis	Edgars Linde
47.	AREI pētnieks	Armands Vēveris
48.	ZM LAAD Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas nodaļas (turpmāk – FUIKN) vadītāja	Karīna Afremoviča
49.	ZM LAAD FUIKN vecākā referente	Ilze Muriņa
50.	ZM LAAD FUIKN vecākā referente	Aleksandra Freiberga
51.	ZM LAAD Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas (turpmāk – LAFAN) vadītāja	Aiva Zvirbule
52.	ZM LAAD LAFAN vadītāja vietniece	Jūlija Travina
53.	ZM LAAD LAFAN vecākā referente	Andra Karlsone
54.	ZM LAAD LAFAN vecākā referente	Gunta Bāra
55.	ZM LAAD direktora vietniece, Valsts atbalsta plānošanas nodaļas (turpmāk – VAPN) vadītāja	Biruta Inģiļāvičute
56.	ZM LAAD VAPN vadītāja vietniece	Agrita Karlapa
57.	ZM LAAD VAPN vecākā referente	Ligija Ozoliņa
58.	ZM LAAD VAPN vecākā referente	Inese Štromberga
59.	ZM Budžeta un finanšu departamenta (turpmāk - BFD) Eiropas Savienības fondu vadības nodaļas (turpmāk – ESFVN) vadītāja vietniece	Marika Straume
60.	ZM BFD ESFVN vecākā referente	Karīna Dadeika
61.	ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste	Rūta Rudzīte
62.	ZM Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vecākā referente	Elza Šusta-Vītola
63.	ZM nozares atašejs	Ilze Lāce
64.	LAD Finanšu departamenta direktore	Ieva Burtņiece
65.	Altum valdes loceklis	Jēkabs Krieviņš
66.	Altum Programmu attīstības departamenta vadītāja vietnieks	Gatis Sniedziņš

Nepiedalās:

1.	FM valsts sekretāres vietnieks	Armands Eberhards
2.	FM ES fondu stratēģijas departamenta direktors	Edgars Šadris
3.	Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks	Raimonds Aleksejenko
4.	ZS priekšsēdētāja vietniece	Maira Dzelzkalēja- Burmistre
5.	Biedrība "Lauksaimnieku apvienība" valdes loceklis	Ivars Ādamsons

1. Sēdes atklāšana, darba kārtības apstiprināšana
(P.R. Krieviņa)

Nolemj apstiprināt Komitejas sēdes darba kārtību (1.pielikums).

2. Informācija par Informācijas un publicitātes stratēģijas ieviešanu
(P.R. Krieviņa, R.Rudzīte, E.Linde)

ZM informē par īstenotajiem informācijas un publicitātes jautājumiem par Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – LAP) ieviešanu, sadarbību ar plašsaziņas līdzekļiem un ekspertiem un konsultantiem. Liela daļa īstenoto aktivitāšu veikta sadarbībā ar Valsts Lauku tīklu (turpmāk – VLT) (2. pielikums).

E.Linde (LLKC) informē par VLT paveikto LAP informēšanas un publicitātes stratēģijas īstenošanā, t.sk. par īstenotajiem informatīvi izglītojošajiem pasākumiem, konferencēm, atbalstu lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanai, kā arī novada garšas aktivitātēm, jo īpaši elektronisko katalogu, kas apvieno vietējos ražotājus. Tāpat organizēta diskusija par EK iniciatīvu - ilgtermiņa vīziju lauku apvidiem 2040 (3. pielikums).

Nolemj pieņemt zināšanai ZM un VLT sniegto informāciju par informācijas un publicitātes stratēģijas īstenošanu.

3. Informācija par LAP Nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas darbību
(P.R.Krieviņa, A.Vēveris, E.Benga, L.Jansone, Ģ.Krūmiņš, M.Trons, S.Kalnača, K.Melnis, I.Vilcāne, D.Gargurne, R.Pulkstenis)

AREI informē par veiktajiem novērtējumiem LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas ietvaros – par inovācijām un par bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķiniem (4. pielikums).

Nolemj pieņemt zināšanai AREI novērtētāju sniegto informāciju par veiktajiem novērtējumiem LAP ietvaros un plānotajiem darbiem 2021. gadam.

4. Informācija par LAP 2014-2020 ieviešanas progresu
(P.R.Krieviņa, L.Jansone, Ģ. Krūmiņš, S.Sproģe, K.Melnis, J.Travina, D.Gargurne, S.Kalnača, A.Zvirbule)

ZM informē par LAP ieviešanas progresu, pasākumu īstenošanas gaitu, virzību uz izpildes ietvarā noteikto gala mērķu sasniegšanu, plānotajām turpmākajām pasākumu kārtām u.c. (5.pielikums).

Nolemj: pieņemt zināšanai ZM sniegto informāciju par LAP īstenošanas progresu uz 2020. gada 31. decembri.

5. Grozījumi Lauku attīstības programmā 2014.-2020. gadam

(P.R Krieviņa, L.Jansone, I.Āboliņš, Dz.Lejniece, S.Sproģe, A.Bukonts, M.Trons, E.Benga, K.Melnis, J.Miķelsone, G.Norkārkliis, E.Treibergs, A.Hauka, D.Gargurne, A.Briedis, J.Jātnieks, J.Lazdiņš, M.Cimermanis, S.Kalnača, J.Šolks)

ZM informē par priekšlikumiem grozījumiem LAP saistībā ar paredzēto Pārejas periodu 2021.-2022. gadā, ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (turpmāk – ESAI) līdzekļu piešķiršanu LAP, jaunu atbalsta veidu ietveršanu LAP, vienkāršoto izmaksu veidu ietveršanu LAP un atsevišķu pasākumu nosacījumu izmaiņām.

Dz.Lejniece (LOSP) neatbalsta ierosināto finansējuma pārdali no pasākuma M05

“Dabas katastrofās cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un profilaktisko pasākumu ieviešana” un ierosina pasākuma finansējuma atlikumu izmantot, steidzamības kārtā izsludinot jaunas kārtu pasākumā M05, lai putnkopības nozares saimniecības varētu veikt nepieciešamos biodrošības pasākumus, mazinot iespējamās lauksaimniecības putnu slimību riskus, ievērojot Latvijā pirmo reizi konstatēto savvaļas putnu saslimstību ar augsti patogēno putnu gripu. LSF un LZF atbalsta LOSP priekšlikumu.

S.Sproģe (LPS) ierosina pasākuma M7.2. “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” finansējuma atlikumu pārdalīt uz M19 LEADER/Sabiedrības virzīta vietējā attīstība (SVVA) darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju (M19.2.). LLF atbalsta LPS ierosinājumu.

A.Bukonts (LNMA) ierosina pasākumā M.8.5 “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” pārskatīt noteiktās likmes, paredzot diferenciāciju starp lielajiem un mazajiem atbalsta saņēmējiem, lai sasniegtu noteiktās mērķa vērtības izkoptajām mežaudzēm. LOSP atbalsta LNMA ierosinājumu.

J.Lazdiņš (ZS) neatbalsta ierosināto pārdali no pasākuma M7.2. “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” uz M19 LEADER/Sabiedrības virzīta vietējā attīstība (SVVA) darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju (M19.2.).

J.Miķelsone (EK) atbalsta finanšu instrumentu ieviešanu LAP, tāpat apsveicami, ka M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” vairāk plānots pievērsties vides/klimata mērķiem, kas stimulētu šī mērķa sasniegšanu. Vērš uzmanību, ka palielinot finansējumu, jāpārskata un attiecīgi jāpalielina arī sasniedzamie fiziskie rādītāji. EK patur atrunu sniegt savus apsvērumus un komentārus par grozījumiem LAP pēc to iesniegšanas EK caur SFC sistēmu.

G.Norkārkliis (LBLA) neatbalsta priekšlikumu par lopu blīvuma palielināšanu no 0,3 uz 0,4. Varētu izskatīt kompromisu par esošo nosacījumu saglabāšanu LAP Pārejas periodā un nosacījumu maiņu skatīt nākamā plānošanas perioda kontekstā. LDF, LOSP, VKP un LZF atbalsta LBLA viedokli par lopu blīvumu un aicina izmaiņas atlikt līdz 2023. gadam.

E.Benga (AREI) ierosina, ka lopu blīvumu varētu neattiecināt uz bioloģiski vērtīgajiem zālāju biotopiem un ka atbalsta maksājums būtu jāvirza par liellopu vienību. LOSP, ZS, LZF, LLKC, LDF, LOB atbalsta AREI priekšlikuma piemērošanu no 2023. gada.

Nolemj atbalstīt ZM ierosinātos grozījumus LAP (6. pielikums), t.sk.:

5.1. finanšu plāna grozījumus LAP, izņemot ierosinātos grozījumus finansējuma pārdalei no pasākuma M05 “Dabas katastrofās cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un profilaktisko pasākumu ieviešana” uz pasākumu M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” un pasākuma finansējuma atlikumu izmantot profilaktiskiem pasākumiem, lai nodrošinātu biodrošības pasākumu ieviešanu mazajās un vidējās putnkopības saimniecībās, steidzami izsludinot jaunu kārtu 2021. gadā;

5.2. atbalstīt LPS ierosināto priekšlikumu pārdalīt pasākuma M7.2. “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” finansējuma atlikumu 2,8 mlj. EUR apmērā uz M19 LEADER/Sabiedrības virzīta vietējā attīstība (SVVA) darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju (M19.2.);

5.3. atbalstīt LNMA priekšlikumu par atbalsta likmju diferenciaciju pasākumā M8.5. “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” atkarībā no atbalsta pretendenta lieluma;

5.4. ZM nākamajās Komitejas sēdēs atgādināt Komitejas locekļiem LAP stratēģiskos mērķus pārskatāmā veidā;

5.5. atbalstīt priekšlikumus par vienkāršoto izmaksu veidu ieviešanu LAP pasākumos M19. “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai/SVVA”, M4. “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” un tehnikas kataloga ieviešanu pasākumā M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, lai mazinātu administratīvo slogu;

5.6. atbalstīt priekšlikumus par LAP pasākumu M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”, M10 “Agrovide un klimats”, M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” (attiecībā uz saistību periodu), M19. “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai/SVVA”, īstenošanas nosacījumu maiņu.

5.7. atbalstīt priekšlikumus par izmaiņām citās LAP sadaļās saistībā ar: (1) novērtējumu plānu, (2) tehnisko palīdzību un VLT, kā arī sadaļām saistībā ar (3) rādītāju plānu, (4) darbības rezultātu satvara aprakstu un (5) valsts atbalsta novērtējumam nepieciešamajiem elementiem.

5.8. atbalstīt ZM priekšlikumu par kritēriju noteikšanu prioritāro saistību atlasei M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”, jo ir nepieciešams drošības sliekšnis situācijai, ja atbalstam tiek pieteikts vairāk platību kā pieejamais finansējums.

5.9. atbalstīt AREI priekšlikumu attiecībā uz bioloģisko lauksaimniecību un no 2023. gada nepiemērot minimālo dzīvnieku blīvuma nosacījumu zālāju biotopiem (bioloģiski vērtīgiem zālājiem) un minimālo dzīvnieku blīvumu zālāju platībās palielināt, diskutējot par atbalstu pēc 2023.gada, tomēr mērķtiecīgāk atbalstu būtu novirzīt par dzīvnieku vienību, nesaistot ar blīvumu par zālāju platību.

5.10. ZM precizēt LAP grozījumu atbilstoši Komitejas lēmumiem un iesniegt EK apstiprināšanai.

6. Informācija par Kopējās lauksaimniecības politikas nākotni pēc 2022. gada

(J.Miķelsone, P.R.Krieviņa,)

EK prezentē aktuālo informāciju par Kopējās lauksaimniecības politikas (turpmāk – KLP) likumdošanas procesā paveikto un plānoto un ar to saistīto citu dokumentu virzību kā EK, tā ES Padomē un Parlamentā (7.pielikums).

ZM informē par laika grafiku KLP stratēģiskā plāna sagatavošanai un iesniegšanai EK apstiprināšanai, kā arī EK rekomendācijām Latvijai un papildus kvantificējamiem mērķiem attiecībā uz Eiropas Zaļā kursa mērķiem. Ievērojot plānoto LAP Pārejas periodu, KLP Stratēģiskā plāna projekts EK jāiesniedz līdz 2021. gada 31. decembrim (8. pielikums).

ZM informē, ka 2021. gada aprīlī plānots uzsākt darbu pie KLP Stratēģiskā plāna Pagaidu uzraudzības komitejas izveides, kuras pirmo sēdi paredzēts sasaukt šī gada jūnijā.

Nolemj pieņemt zināšanai EK un ZM sniegto informāciju par KLP nākotni pēc 2022. gada.

7. Informācija par finanšu instrumentu sākotnējo novērtējumu

(P.R.Krieviņa, J.Travina, L.Jansone)

ZM informē par izstrādāto ES fondu 2021.- 2027. gada plānošanas perioda finanšu instrumentu (turpmāk – FI) sākotnējo tirgus nepilnību novērtējumu, kas ir pieejams arī ZM tīmekļa vietnē. Novērtējumā ietverts arī modulis “Lauksaimniecība, lauku attīstība un zivsaimniecība” (9. pielikums).

Nolemj:

7.1. pieņemt zināšanai ZM sniegto informāciju par izstrādāto FI novērtējumu;

7.2. ZM rīkot atsevišķu sanāksmi, nosūtot uzaicinājumu visiem Komitejas locekļiem, lai detalizēti prezentētu un **iepazīstinātu Komitejas locekļus ar FI novērtējuma moduli** “Lauksaimniecība, lauku attīstība un mežsaimniecība”.

P.R.Krieviņa sēdi pasludina par slēgtu.

Komitejas priekšsēdētāja

P.R. Krieviņa

**Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (LAP 2014-2020)
uzraudzības komitejas sēde**

Laiks: 2021. gada 11. februārī plkst. 10:00 – 14:00

Vieta: Tiešsaistē, Zoom platformā

Darba kārtība

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Laiks</i>	<i>Darba kārtības jautājums</i>
09:40 – 10:00 Pieslēgšanās dalībai Komitejas tiešsaistes sēdē (tikai dalībniekiem, kas pieteikušies dalībai sēdē)		
1.	10:00 – 10:05	Sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana
Informatīvā daļa		
2.	10:05 – 10:25	Informācija par Informācijas un publicitātes stratēģijas ieviešanu (ziņo Zemkopības ministrijas amatpersonas un Valsts Lauku tīkla pārstāvji)
3.	10:25 – 10:50	Informācija par LAP Nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas darbību (ziņo Agroresursu un ekonomikas institūta pārstāvji)
4.	10:50 – 11:20	Informācija par LAP 2014-2020 ieviešanas progresu (ziņo Zemkopības ministrijas amatpersonas)
11:20 – 11:30 Pārtraukums		
Lemjamā daļa		
5.	11:30 – 13:00	Grozījumi LAP 2014-2020 (ziņo Zemkopības ministrijas amatpersonas)
13:00 – 13:10 Pārtraukums		
Citi jautājumi		
6.	13:10 – 13:30	Aktualitātes par Kopējās lauksaimniecības politikas nākotni pēc 2022. gada (ziņo Eiropas Komisijas pārstāvji un Zemkopības ministrijas amatpersonas)
7.	13:30 – 13:50	Informācija par finanšu instrumentu sākotnējo novērtējumu (ziņo Zemkopības ministrijas amatpersonas)
8.	13:50 – 14:00	Sēdes noslēgums

! Lūgums ievērot, ka piekļuve Komitejas tiešsaistes sēdei būs pieejama tikai tiem dalībniekiem, kuri iepriekš noteiktajā termiņā būs pieteikuši savu dalību.

Priekšnosacījumi dalības tehniskai nodrošināšanai:

1. Lūgums pārliecināties, ka Jūsu rīcībā ir nepieciešamais aprīkojums: dators, kas aprīkots ar skandām un videokameru vai viedtālrunis un aicinām izmantot austiņas ar mikrofonu (der arī austiņas telefoniem).
2. Izmēģināt pievienoties rīkam laicīgi, lai sākties Komitejas sēdei, Jūs jau varētu sekmīgi piedalīties procesā.
3. Pirms sēdes aicinām atjaunot Zoom versiju (<https://zoom.us/download>), lai nodrošinātu kvalitatīvu darba norisi.

Pievienojoties videokonferencē:

1. Iesakām pievienoties laicīgi, vismaz 15 min. pirms videokonferences, lai pārliecinātos par sakaru kvalitāti un ierīču darbību.
2. Pievienojoties videokonferencē, lūdzam norādīt savu vārdu, uzvārdu un iestādi/organizāciju vai tās abreviatūru (nevaram garantēt to pārstāvju dalību sēdē, kuru personība nebūs identificējama);
3. Sēdes laikā lūdzam obligāti izslēgt mikrofonu, lai neradītu fona trokšņus. Tāpat, lai nodrošinātu stabilu savienojumu, sēdes laikā iesakām izslēgt kameru un ieslēgt to tikai tad, kad runāsi. Jums būs iespēja pieteikties runāt un tad ieslēgt savu mikrofonu un kameru.
4. Lai pieteiktos runāt, lūgums ierakstīt to Tērzētavas (Chat) logā.

Zemkopības ministrija

Paveiktais Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam informācijas un publicitātes stratēģijas īstenošanā 2020. gadā

2021. gada februārī

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (I)

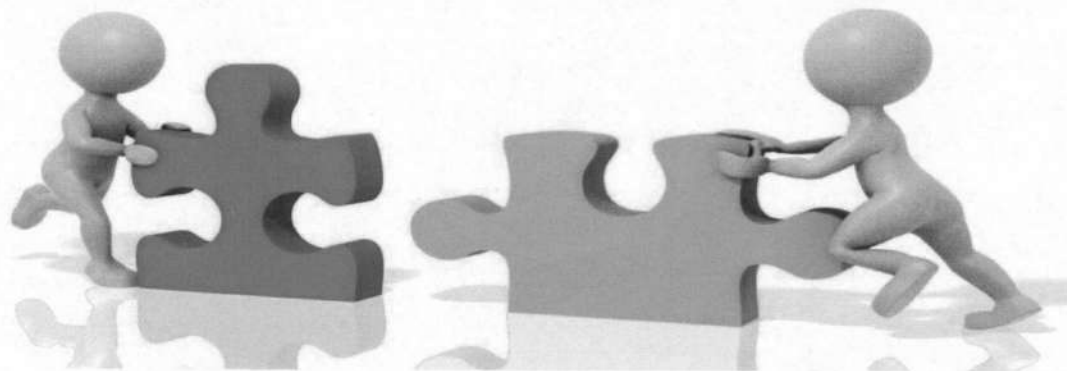
1. Zemkopības ministrija izplatījusi 70 preses paziņojumus latviešu un 22 paziņojumus angļu valodā, kas publicēti tīmekļa vietnēs, plašsaziņas līdzekļos, ikdienā regulāri veikta informācijas popularizēšana sociālajos tīklos "Facebook", "Twitter" un "Instagram"

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (II)

2. Realizēta komunikācijas kampaņa lauksaimnieku un mežsaimnieku kooperatīvu attīstībai un darbības popularizēšanai. Projekta gaitā: izstrādātas komunikācijas vadlīnijas, izveidoti 6 videosižeti (pārraidīti 80 reižu), radiodžingls (pārraidīts 112 reižu)

Sagatavota un dažādos tīmekļa medijos publiskota infolapa un infografika par kooperatīvu darbību, reģionālajos un interneta medijos ievietotas 12 skaidrojošas publikācijas par jaunu kooperatīvu dibināšanas iespējām

LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) 15 tūkstošiem uzņēmēju izsūtīta informācija par kooperatīvu priekšrocībām, lai gūtu lielāku peļņu un pavērtu plašākas iespējas pārdot saražoto

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (III)

3. Izveidots un LTV1 pārraidīts raidījums par Latvijas lauku uzņēmēju prasmi un pieredzi lauksaimniecībā un lauku vides saglabāšanā «Daudzpusīgs inovāciju un veiksmīgas pieredzes atspoguļojums lauksaimniecības nozarēs Latvijas lauku novados»

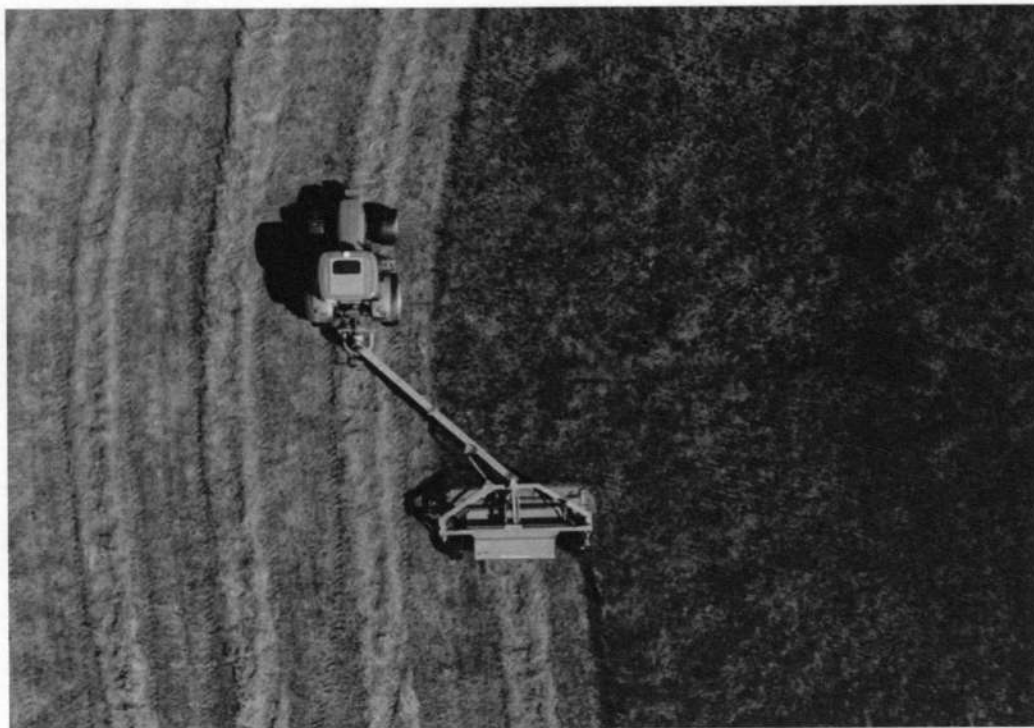

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (IV)

4. Sagatavota publikāciju sērija (5) laikrakstā "Rīgas Apmiņas Avīze" un portālā "Kas jauns" par veiksmīgākajiem lauksaimniekiem, uzņēmējiem, kuri

sekmīgi realizējuši
LAP 2014.-2020.
pasākumus, spējuši
stiprināt saimniecību
izaugsmi un
konkurētspēju
arī Covid-19
pandēmijas laikā

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (V)

5. Sadarbībā ar VLT organizēta 1231 informatīvo ziņu publikācija, tostarp arī publikācijas un e-publikācijas plašsaziņas līdzekļos

6. Zemkopības ministrs un ZM eksperti regulāri piedalījušies televīziju un radio ierakstos un tiešsaistes intervijās. Informācija publicēta oficiālajā izdevumā, aģentūru ziņu lentēs, portālos, drukātajos, tostarp specializētajos medijos

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem (VI)

7. Sadarbībā ar VLT un MPKC izdoti 12 informatīvā izdevuma "Lauku Lapa" izdevumi (metiens 56 660 eksemplāri), un katru nedēļu publicēta izdevuma elektroniskā versija – "Lauku e-Lapa" (51 laidiens), kas pieejams visiem interesentiem (elektroniski izsūtīts vairāk nekā 20 000 abonentu), un četri informatīvie izdevumi meža īpašniekiem "Čiekurs", katrs 5000 eksemplāru, kā arī "e-Čiekurs" informācija atsevišķā pielikumā pievienota izdevumam "Lauku e-Lapa"

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar ekspertiem un konsultantiem (I)

1. Regulāras zemkopības ministra un ministrijas ekspertu klātienēs un tiešsaistes piedalīšanās lauksaimnieku organizāciju pasākumos un vizītes reģionos, skaidrojot LAP pasākumu nosacījumus, kā arī sniegtas individuālas konsultācijas lauksaimniekiem un mežsaimniekiem

TIEŠSAISTES KONFERENCE

2. ZM sadarbībā ar LLKC 2020. gadā rīkojusi tiešsaistes konferenci "Laukos var! Uzņēmējdarbības iespējas laukos", kurā iezīmēja ceļa karti nākotnes atbalsta pasākumiem lauku uzņēmējdarbībai, un "Meža nozares konferenci 2020" mežsaimniekiem tiešsaistē, kurā informēja par fondu aktualitātēm un pieejamo atbalstu. Konferences tika pārraidītas LLKC un "Facebook" tīmekļvietnē, un to videoieraksti joprojām pieejami

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar ekspertiem un konsultantiem (II)

3. Sadarbībā ar LLKC, MPKC un VLT organizēti 413 informatīvie semināri, no tiem 144 tiešsaistē (4265 dalībnieki, 12 698 unikālie tīmekļa pieslēgumi), 57 izglītojošie semināri (1427 dalībnieki) un 180 pasākumi (3112 dalībnieki) visās reģionālajās nodaļās par finansējuma piesaisti lauku iedzīvotājiem, jauniešiem, lauksaimniekiem un mežsaimniekiem, par LAP pasākumiem, jaunumiem normatīvajos dokumentos, uzņēmējdarbības efektivitātes celšanu

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar ekspertiem un konsultantiem (III)

4. Noslēgta klientu ekonomiskā analīze LAP efektīvākai apguvei 14 lauksaimniecības produktu ražošanas veidiem, salīdzinot 2019. gada datus ar 2018. gada datiem 134 saimniecībās un grāmatvedības datus 65 saimniecībās

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar ekspertiem un konsultantiem (IV)

5. Popularizējot lauksaimniecībā un mežsaimniecībā sasniegto un ieguldījumu Latvijas lauku attīstībā, arī 2020. gadā ZM sadarbībā ar LLKC un Meža fondu rīkoja konkursu "Sējējs 2020" un "Zelta čiekurs 2020". Latvijas veiksmīgākie uzņēmēji, no kuriem daļa ir arī konkursu laureāti, savas saimniecības attīstībai piesaistījuši ELFLA līdzekļus

Zemkopības ministrija

Sadarbība ar ekspertiem un konsultantiem (V)

6. Lai veicinātu iedzīvotāju izpratni par procesiem un informētību, ZM tīmekļvietnē veiktas aptaujas, veidojot atgriezenisko saikni ar sabiedrību

Zemkopības ministrija

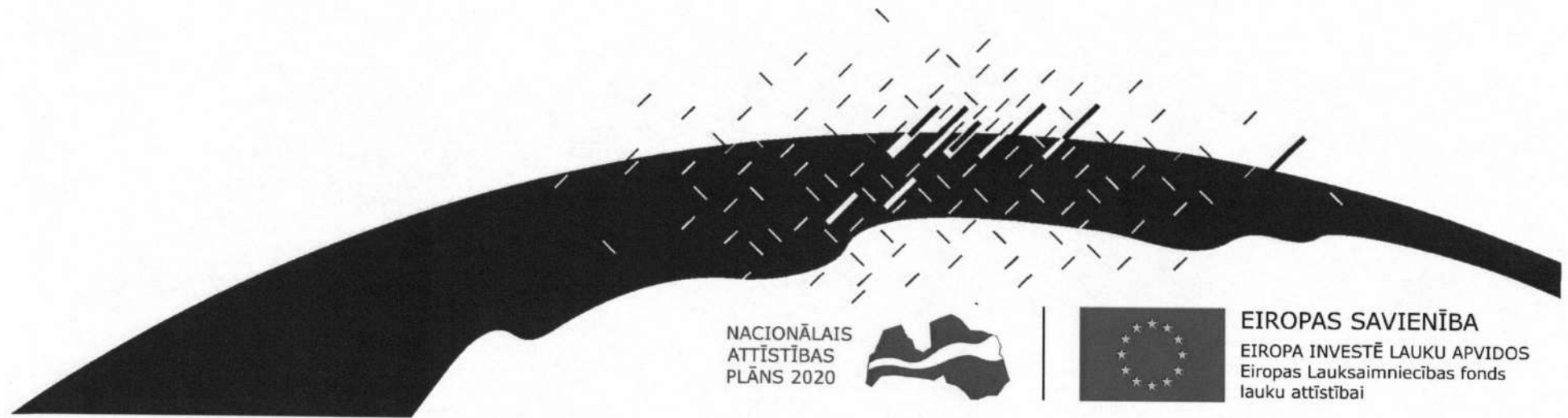
Paldies par jūsu uzmanību!

**Zemkopības ministrijas
Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa**

Valsts Lauku tīkls

2020. gads

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Informatīvi izglītojoši pasākumi

Semināri		Skolēniem un jauniešiem	
Semināru skaits	350	Pasākumu skaits	87
Dalībnieku skaits	4786	Dalībnieku skaits	1556

Konferences

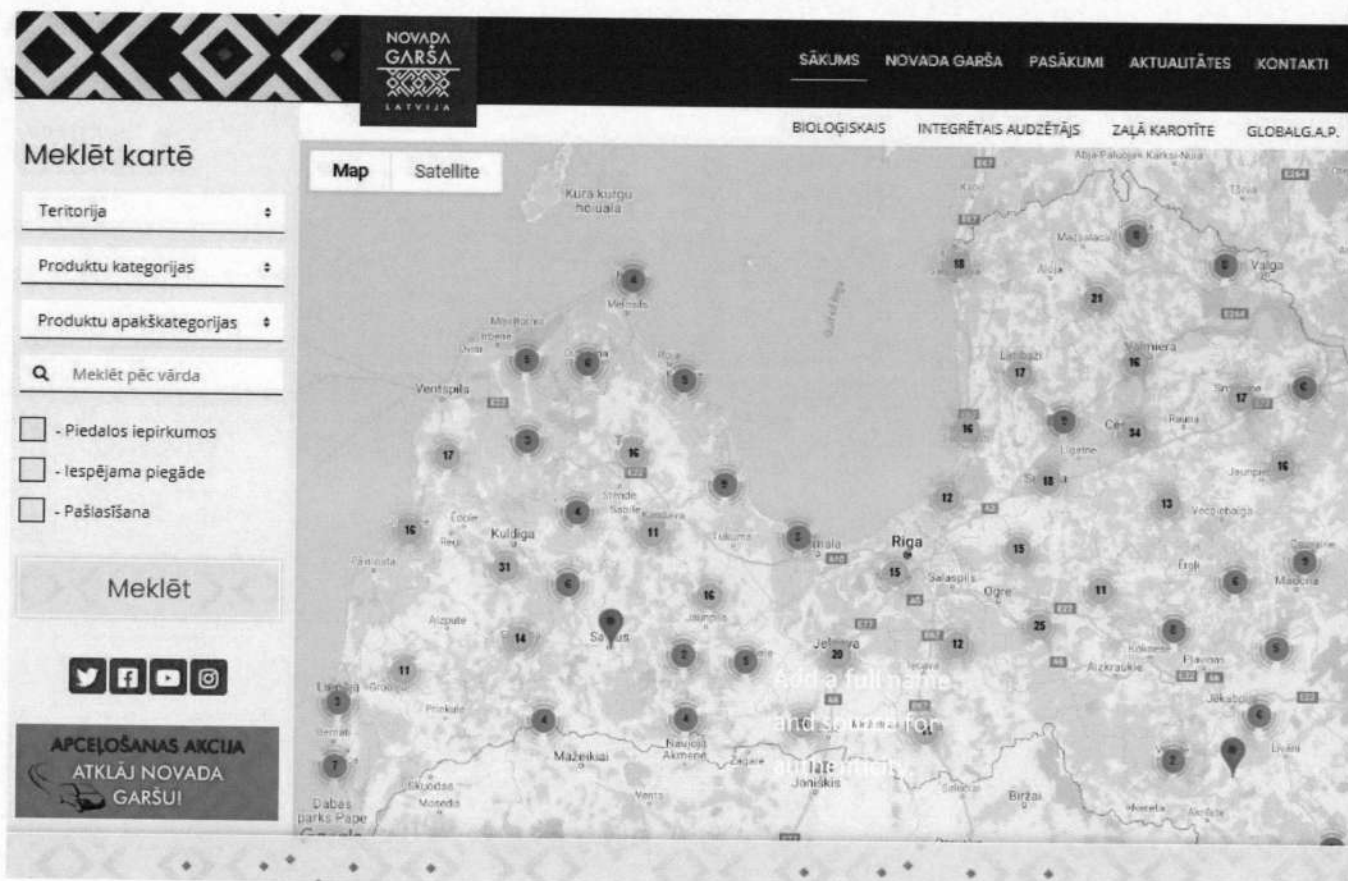
2019. gads	Dalībnieku skaits	2020. gads	Dalībnieku skaits
2 starptautiskas	171	2 starptautiskas	471
7 nacionālas	1004	6 nacionālas	4633

Atbalsts lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanai 2020. gadā

Apmācīti jaunieši	225
Konkursā “Laukiem būt!” iesniegtas biznesa idejas (biznesa plāni)	67
Pēc mācībām reģistrēti jauni uzņēmumi	38

www.novadagarsa.lv

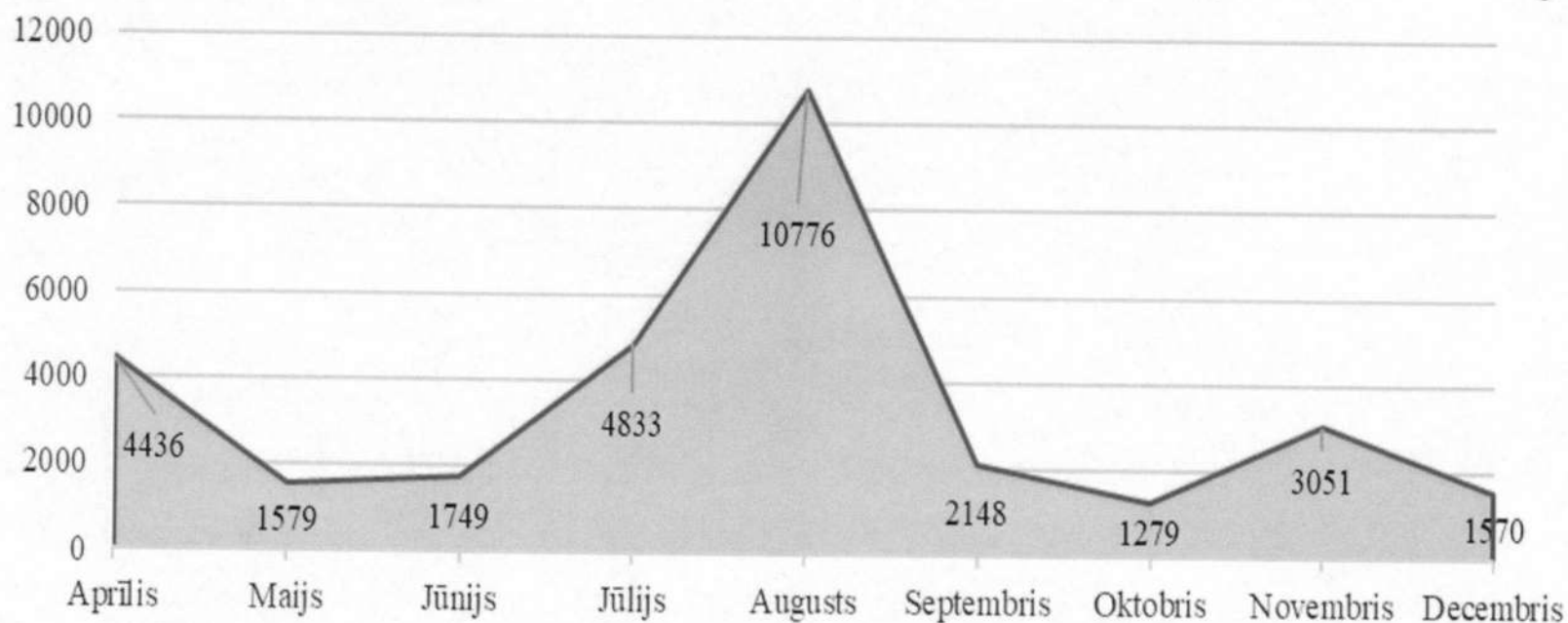
Apkopo ražotājus,
kuru produkcijā ir ne
mazāk kā 70% Latvijā
saražotu izejvielu

965
saimniecības

251 - bioloģiskā saimniecība,
34 uzņēmumi ar Zaļās karotītes sertifikātu,
kā arī 3 uzņēmumi ar GlobalG.A.P.
sertifikātu

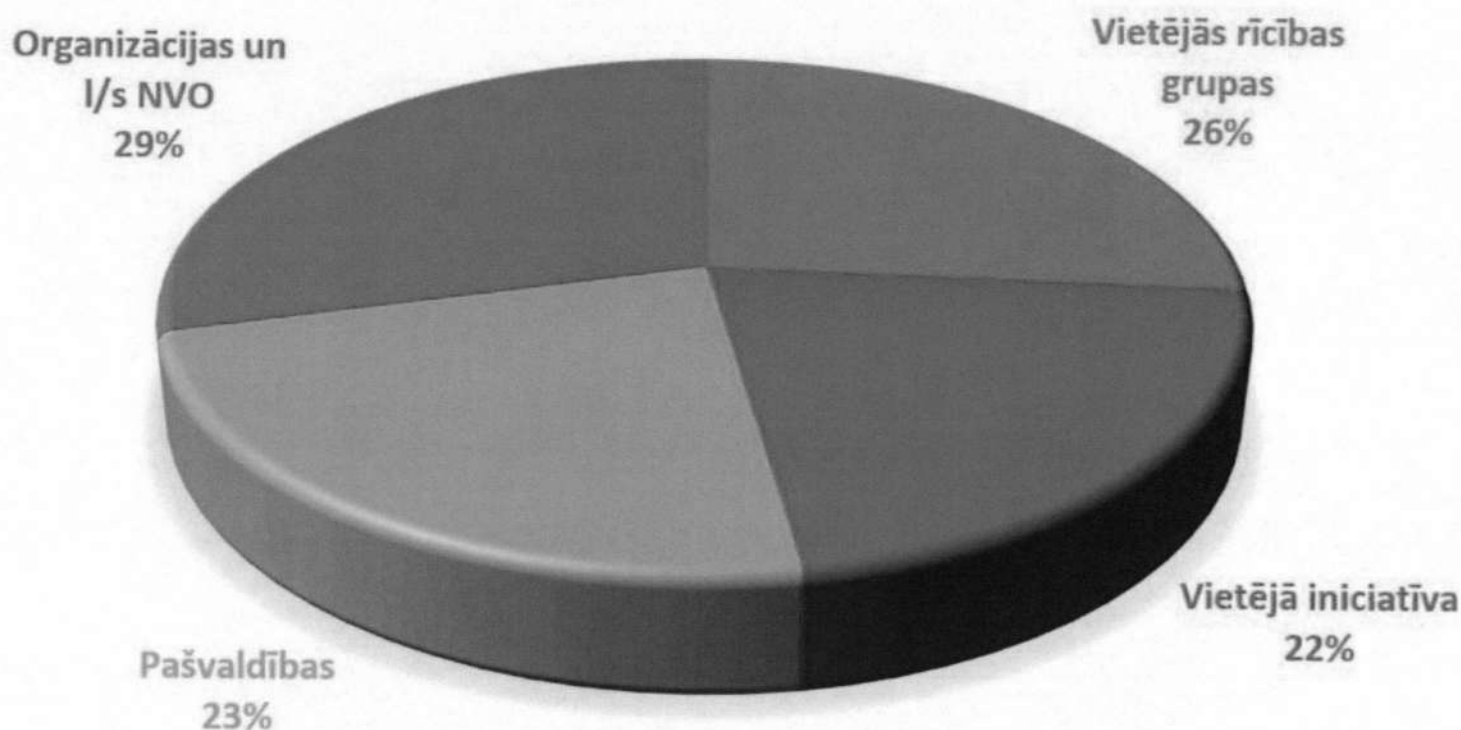

Kataloga apmeklējuma statistika 2020. gadā, pa mēnešiem

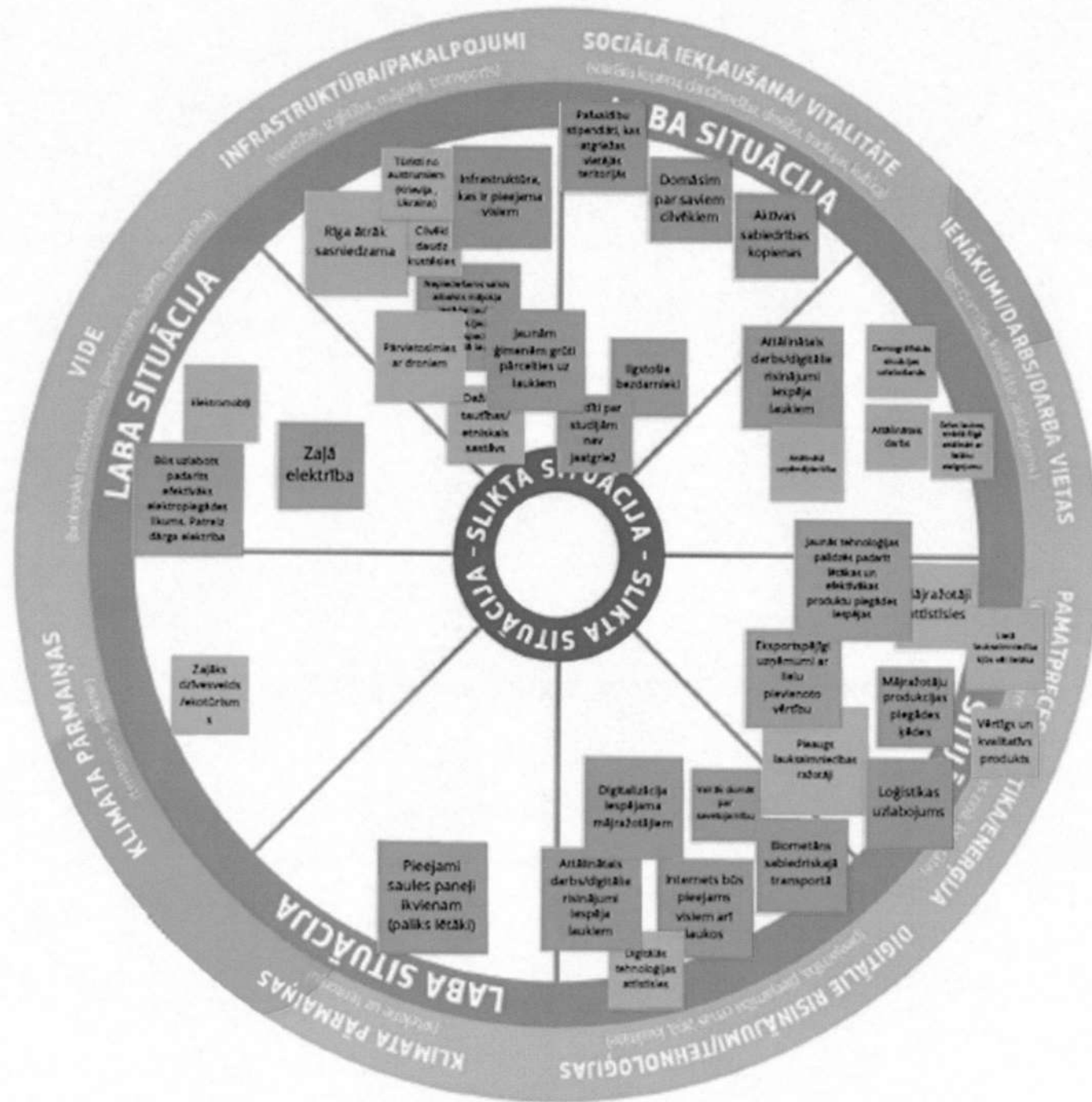

Katalogu www.novadagarsa.lv 9 mēnešos kopumā apmeklējuši 31,4 tūkst.

Eiropas Komisijas iniciatīva ilgtermiņa vīzijas lauku apvidiem 2040 izstrāde

Diskusijā piedalījās 212 dalībnieki

Agroresursu un
ekonomikas
institūts

Inovācijas LAP 2014-2020

Lauku attīstības novērtēšanas daļas pētnieki
AREI, Bioekonomikas nodaļa,

2/22/2021

Saturs

2

1. Inovācijas un to kategorizēšana.
2. Kopējais vērtējums par LAP 2014-2020 projektiem ar atzīmi - inovatīvs
3. Sadarbības projektu izvērtējums
4. LEADER pasākumi ar atzīmi – inovatīvs
5. Secinājumi
6. Ieteikumi

Inovāciju iedalījums

3

Kategorija	Izgudrojums
	Pārņemšana
Līmenis	Neliela
	Saglabājoša
	Radikāla
	Pārraujoša
Veids	Binzesa modelis un organizācija
	Produkti
	Procesi un tehnoloģijas
	Mārketingu un serviss
	Sociālā
	Vide un klimats

Pētījuma process

4

- Tika vērtēti LAP 2014-2020 pasākumu projekti, kuros ir ieviestas inovācijas vai inovatīvi risinājumi saskaņā ar atzīmi LAD datu bāzē.
- Novērtēti pasākumi M04, M06, M16 un M19 - pasākumi, kuros inovācija ir izvirzīta kā mērķis vai pasākums paredz atbalstīt projektus, kuros var tikt ieviestas dažāda mēroga inovācijas vai inovatīvi risinājumi, tajā skaitā uzņēmuma līmenī.
- Izvērtēti 14,2 tūkst. projektu, kuru statuss sadalās šādi: slēgti (t.i. pabeigta uzraudzība) 8%, sāka uzraudzību (t.i. pabeigts projekts) 66%, apstiprināti 25%, reģistrēti vai atvērti labošanai 1%.
- Daļēji strukturētas intervijas un fokusgrupas ar M16.1. un M16.2. ieviesējiem un projektu pieteicējiem (27 respondenti).
- 24 VRG aptauja par inovatīvo projektu ieviešanu LEADER pasākumos (M19).

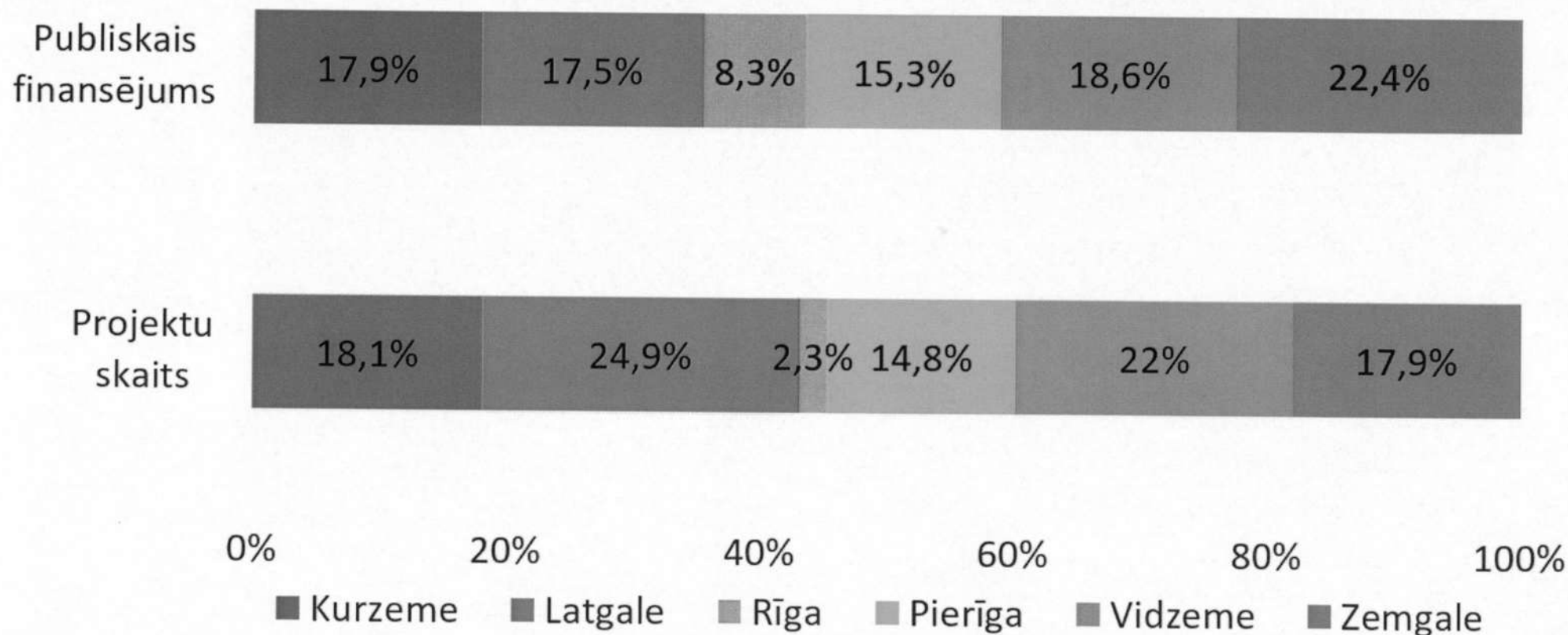
Konsultāciju un apmācību pasākumi (M01 un M02) vērtējumā nav iekļauti, jo zināšanu pārneses pakalpojumi var veicināt inovāciju ieviešanu, tomēr paši par sevi nav uzskatāmi par inovāciju.

Izpildes termiņi un COVI-19 ietekmēja iespēju tikties ar projektu ieviesējiem klātienē un veikt gadījumu izpēti.

Projektu ar inovāciju elementiem reģionālais dalījums

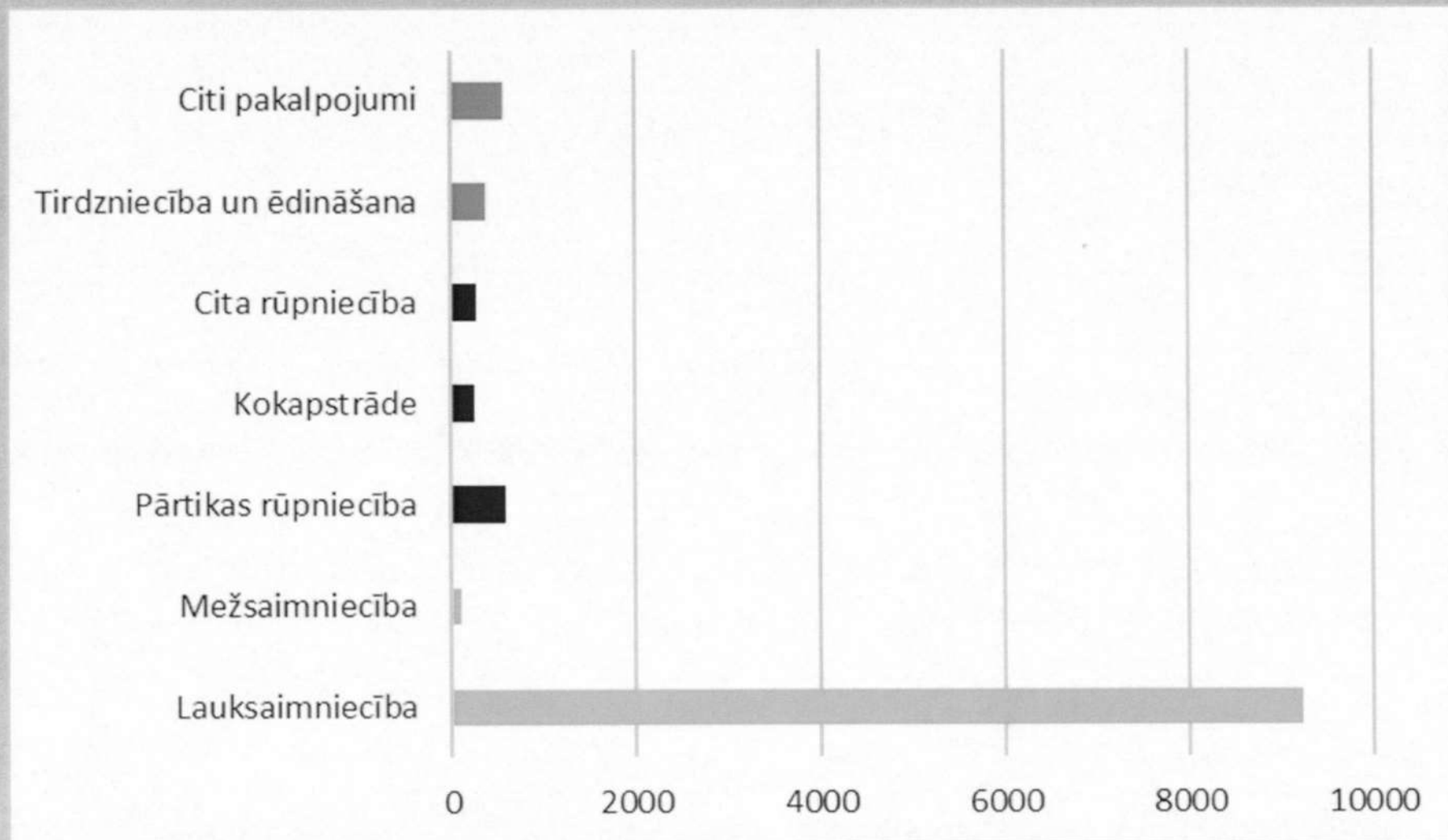
5

Projektu ar inovāciju elementiem dalījums pa nozarēm (skaits)

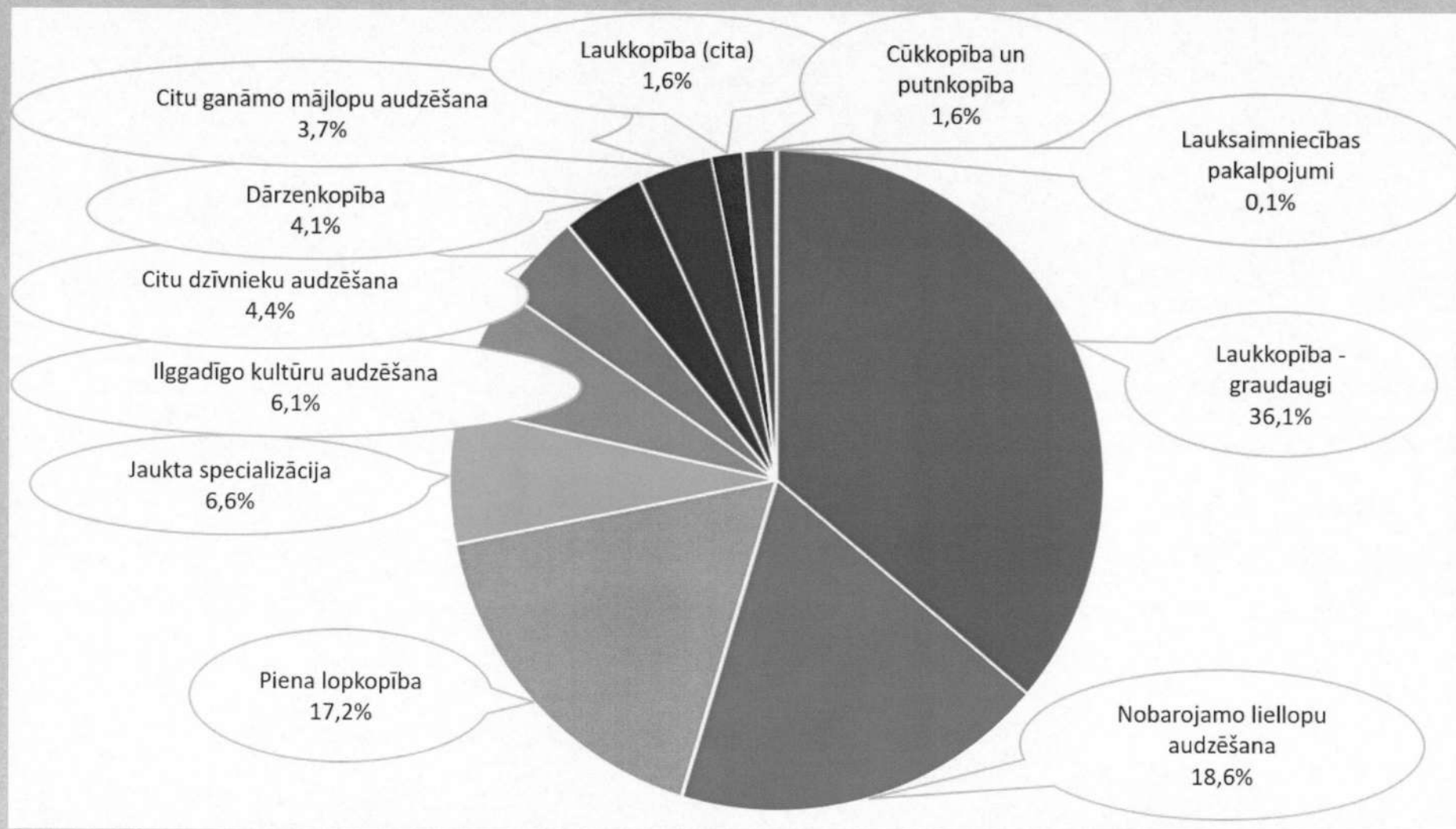
6

Lauksaimniecības nozarē ieviesto projektu skaita dalījums pa specializācijas veidiem (%)

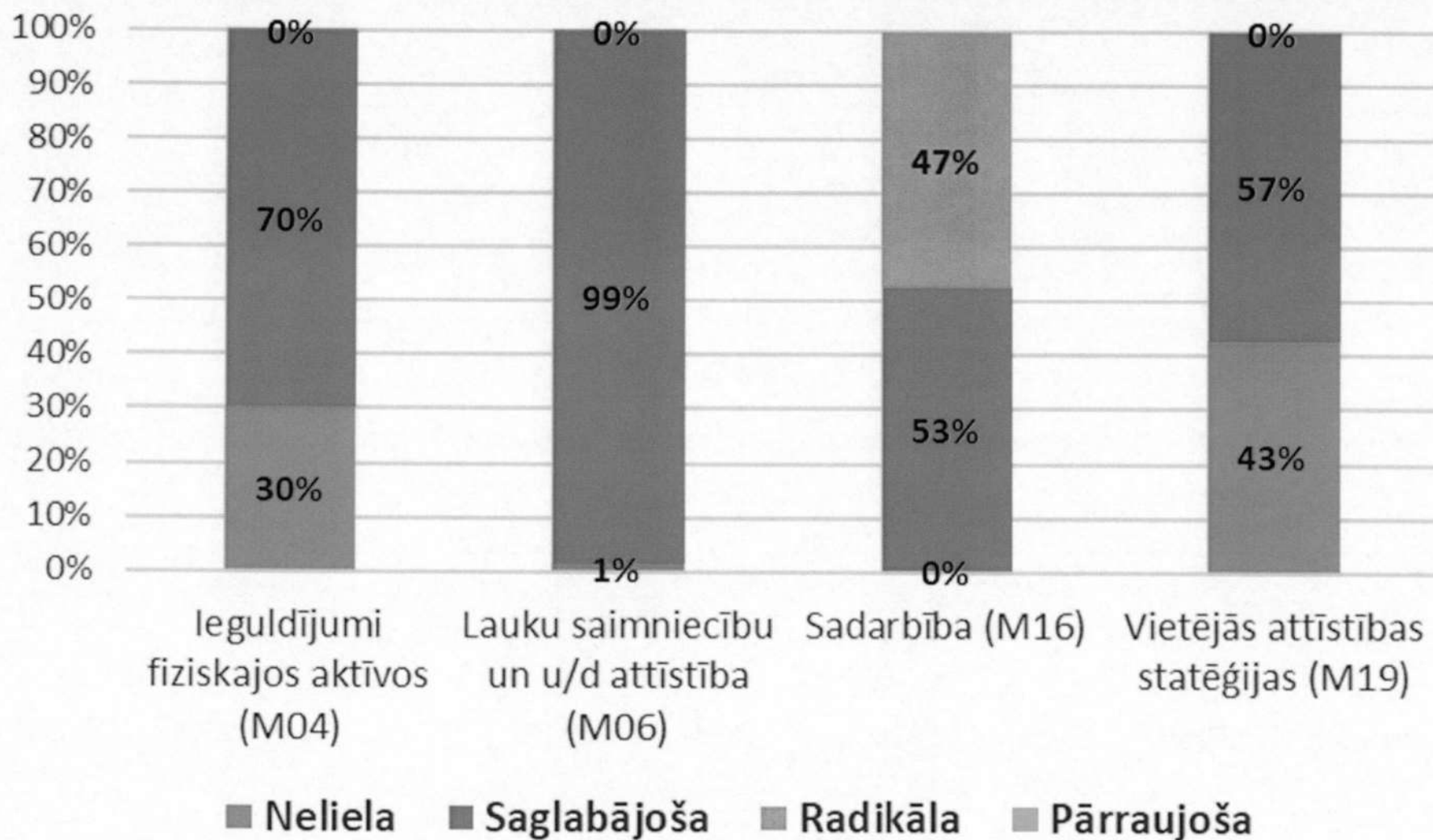
7

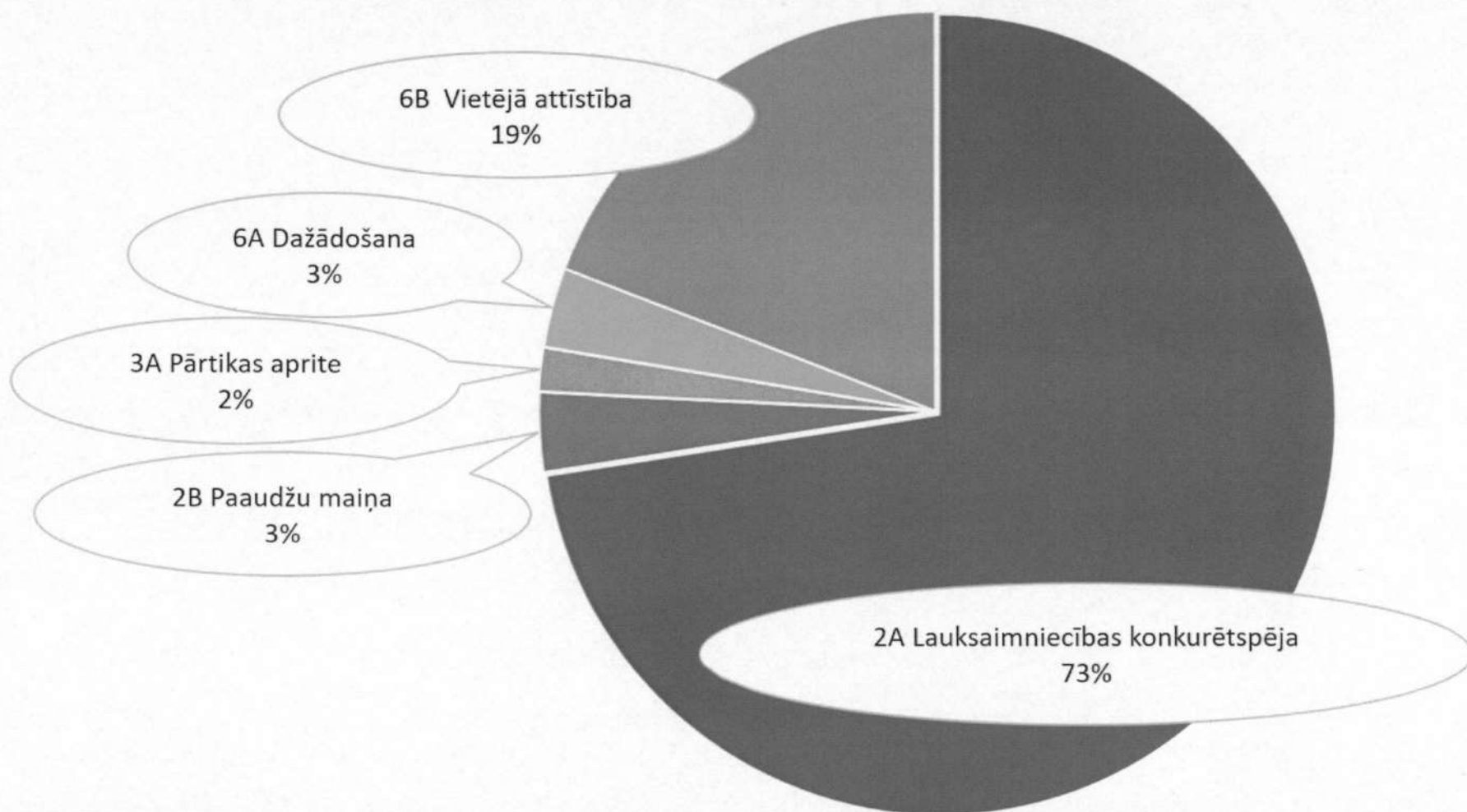
Projektu dalījums pasākumos pēc inovāciju līmeņa (%)

8

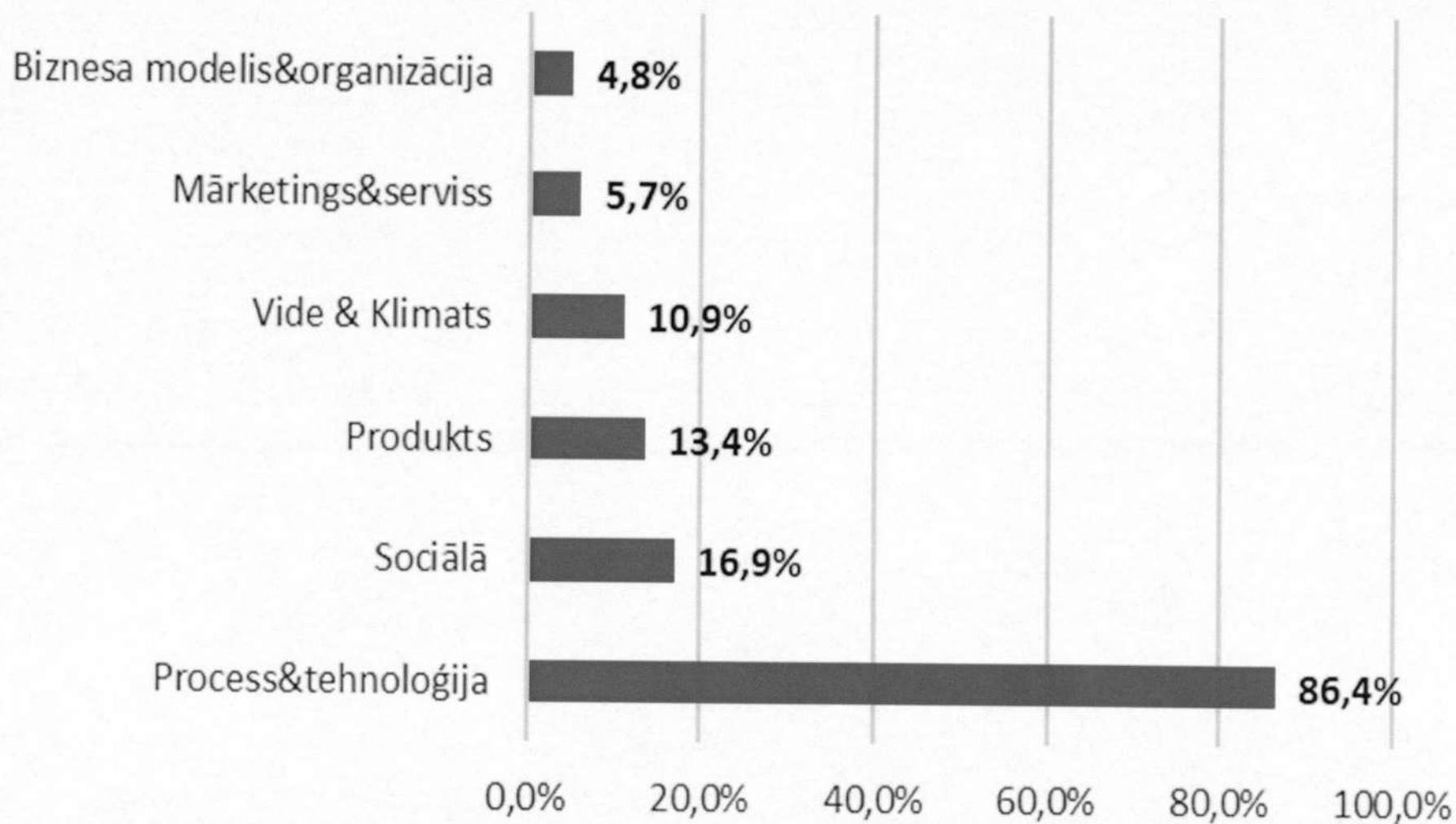
Saglabājošās inovācijas projektu dalījums pa LAP 2014-2020 mērķa virzieniem (%)

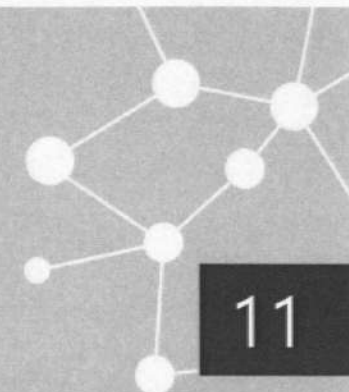

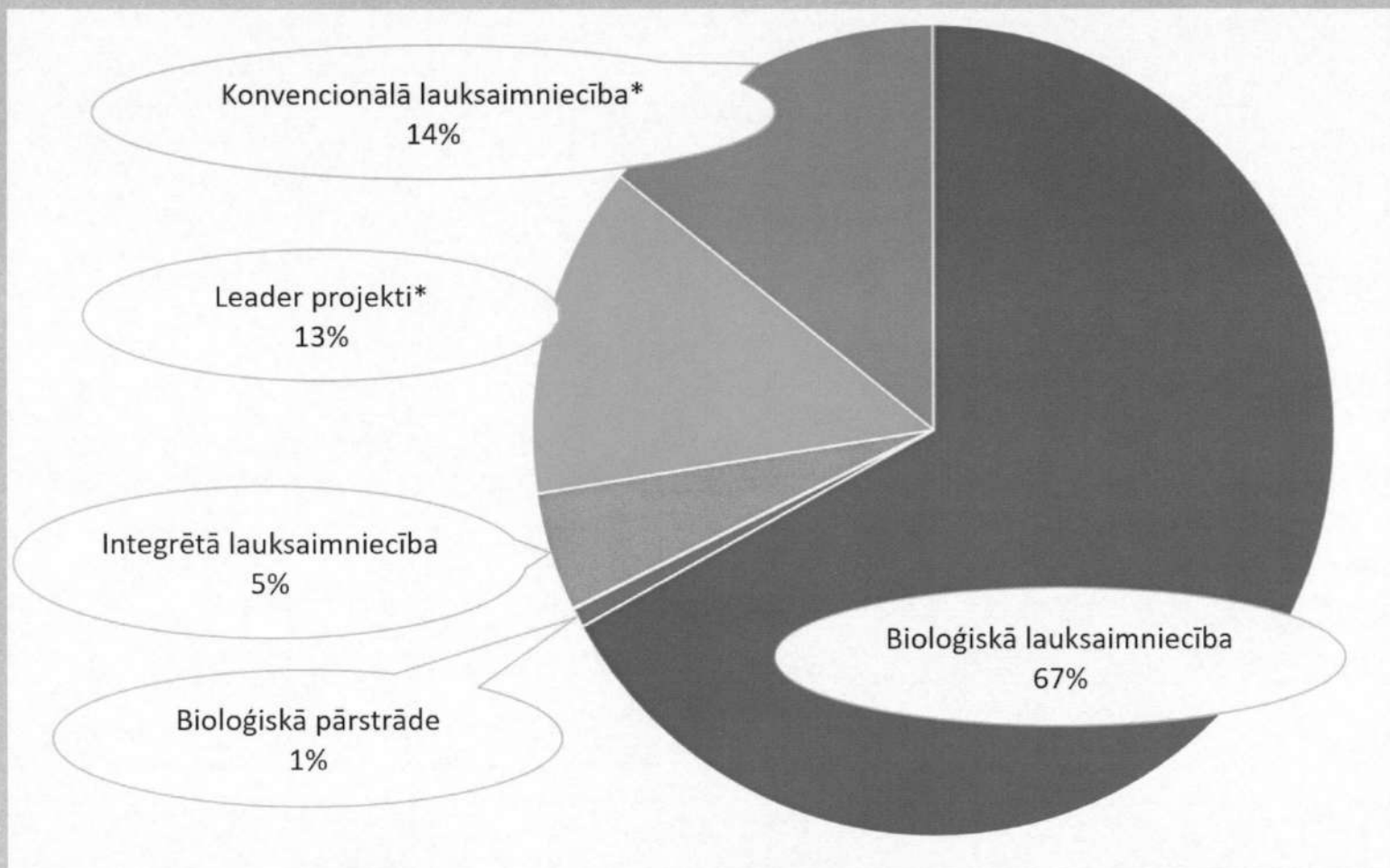
Projekti dalījumā pēc inovāciju veida (%)

10

"Zaļā kursa" projekti (% no kopskaita)

* Projekti ar norādītu pozitīvu ietekmi uz vidi vai klimata izmaiņām

Sadarbības pasākumā (M16) atbalstīto projektu norādītie mērķa virzieni

12

Lauku saimniecību dzīvotspējas un visu lauksaimniecības veidu konkurētspējas uzlabošana visos reģionos un inovatīvas saimniecību tehnoloģijas un ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu veicināšana, īpaši uzlabojot visu lauku saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicinot lauku saimniecību pārstrukturēšanu un modernizēšanu, jo īpaši, lai pastiprinātu dalību tirgū un virzību uz tirgu, kā arī lai veicinātu lauksaimnieciskās darbības dažādošanu [2A]

Zināšanu pāemese un inovāciju veicināšana lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos

Pārtikas preču aprites organizēšana, tostarp lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības veicināšana, dzīvnieku labturības un riska pārvaldības veicināšana lauksaimniecībā, īpaši uzlabojot primāro ražotāju konkurētspēju, to labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas aprītē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas [3A]

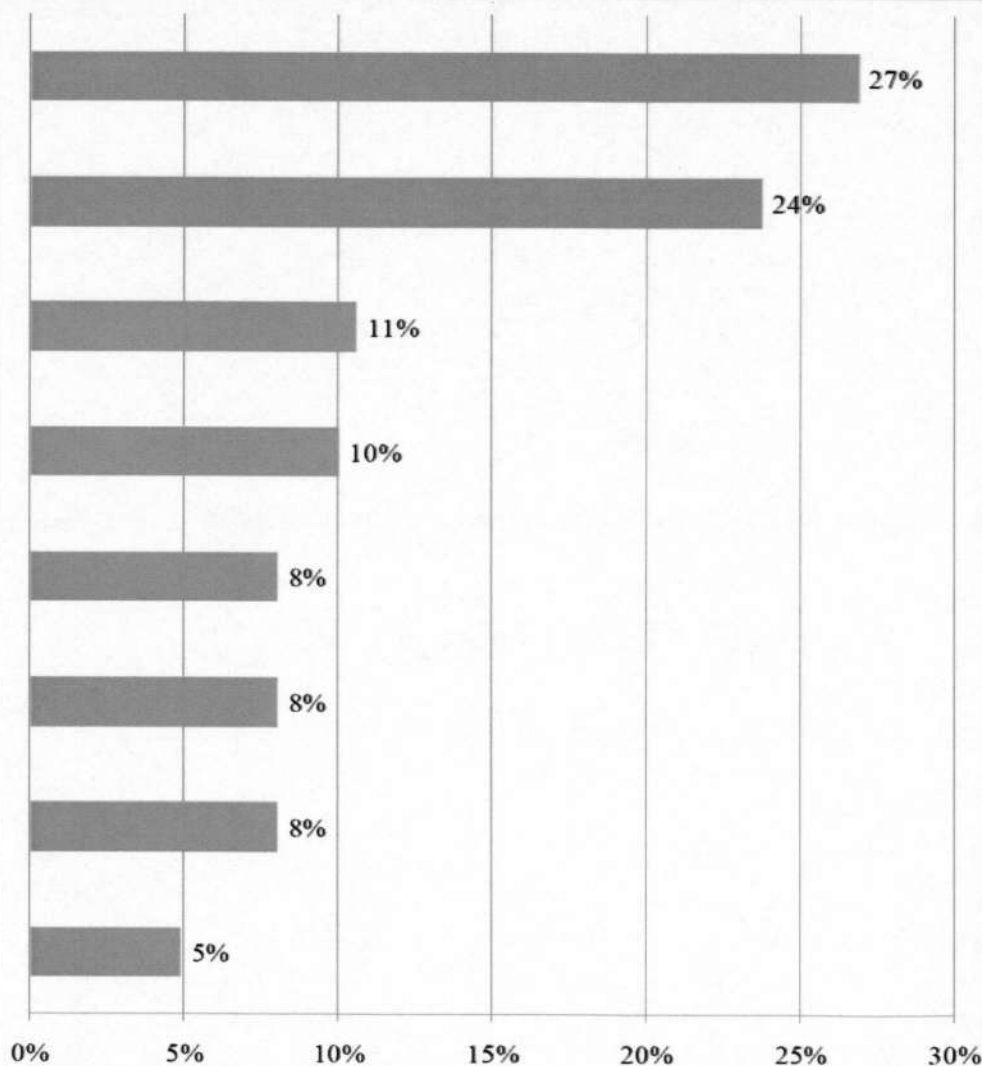
Ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistītas ekosistēmas atjaunošana, saglabāšana un uzlabošana

Veicinot oglekļa uzglabāšanu un piesaisti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā

Samazinot siltumnīcefekta gāzu un amonjaka emisijas lauksaimniecībā

Palielinot enerģijas izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā un pārtikas pārstrādē

Sekmējot atjaunojamo energoresursu, blakusproduktu, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām

Apakšpasākumu M16.1 un M16.2 ieviešana

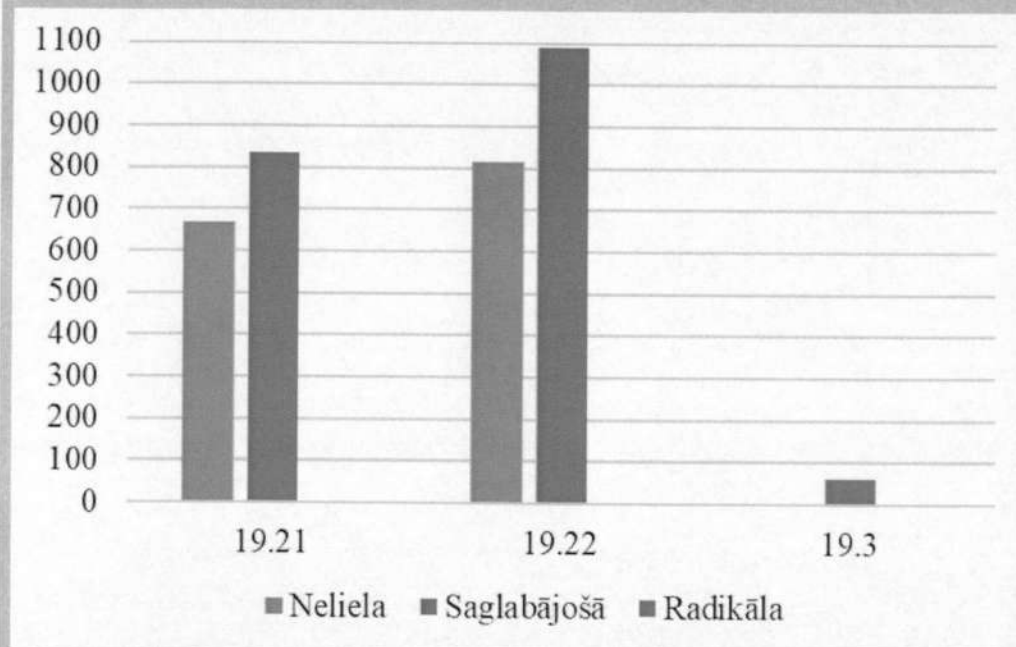
13

- Projektu pretendentu interesi dalībai pasākumā rada galvenokārt situācija attiecīgajā nozarē, par mērķi izvirzot finanšu resursu efektīvāku izmantošanu nākotnē, kā arī iespēja saņemt zinātnieku ieguldījumu uzņēmējiem interesējošos jautājumos.
- Jaunu, eksperimentālu produktu ieviešanai nepieciešami papildu resursi, tādējādi ar pasākuma palīdzību tiek veiktas inovācijas, kuras citos apstākļos, iespējams, vispār netiktu radītas.
- M16 ietvaros ir veikti daudzi eksperimenti un testi un iegūta būtiska pieredze, kas ļauj jau daudz detalizētāk paskatīties uz savu darbību un būtiski palielina zināšanu pārnesi no teorijas uz praksi.
- Projektu ieviesējiem pasākuma nosacījumi ir skaidri un lielākoties izpildāmi, tomēr pasākuma ieviešanu sekmētu dažu nosacījumu izmaiņas MK noteikumos Nr.222 (25.04.2017). Būtiskākās izmaiņas:
 - Paredzēt lielāku avansa maksājums projekta ieviešanai, novēršot problēmas uzņēmēja un pētnieciskās organizācijas naudas plūsmā, priekšfinansējot aktivitātes un iesaldējot apgrozāmos līdzekļus,
 - palielināt atalgojuma likmes projektā iesaistītajiem - šobrīd noteiktā likme (11 EUR/h sadarbības partneriem un 18 EUR/h vadošajam partnerim) ir darba tirgū nekonkurētspējīga un liegusi nozares ekspertu piesaisti vairākiem projektiem.
- Pasākuma turpināšana vairo gan zinātnisko rezultātu apjomu, gan pētnieku kapacitātes palielināšanos, gan uzņēmēju zināšanu un gatavību iesaistīties inovatīvu ideju pētniecībā un pārņemšanā ikdienas saimnieciskajā darbībā.
- ZM un LAD pārstāvji pozitīvi vērtē aizvien augošo projektu pretendentu interesi par inovāciju projektu iespējām, kā arī sekmīgo projektu ieviešanu un sasniegtos rezultātus.
- Pasākuma ieviesēji pozitīvi vērtē LAD administratīvo atbalstu projektu ieviešanā, tomēr norāda uz nekonsekvenci projekta uzraudzības prasībās, kas atkarīgs no projekta uzraugošā pārstāvja. Aicina veikt tehniskus uzlabojumus EDS sistēmā, lai atvieglotu projekta dokumentācijas iesniegšanu.

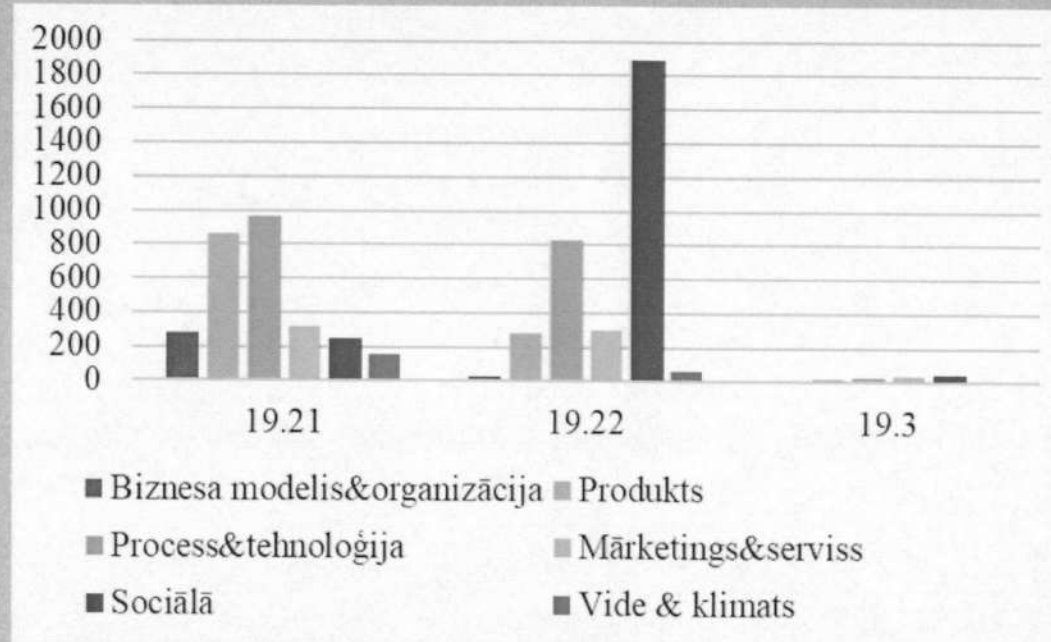

M19 *LEADER* projekti dalījumā pa inovāciju līmeņiem un veidiem (projektu skaits)

14

Dalījums pēc līmeņa

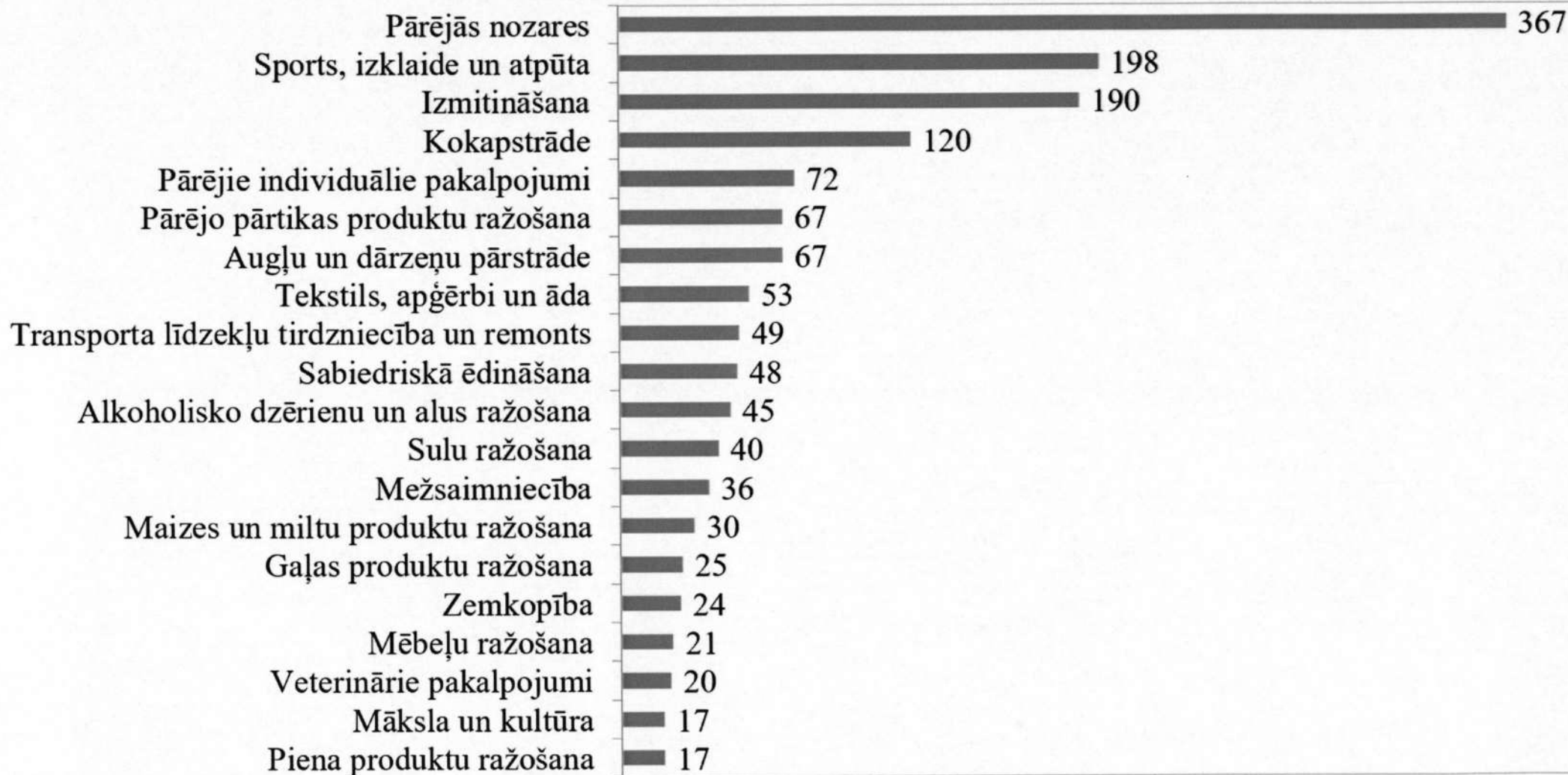

Dalījums pēc veida

Inovatīvo projektu skaits dalījumā pēc nozarēm un apakšnozarēm 19.21. aktivitātē (NACE klasifikācija)

15

M04 inovatīvo projektu skaits dalījumā pa mērķu virzieniem sasitībā ar vidi un klimatu

16

Tiek veicināta klimata pārmaiņu samazināšana – ieviestas tehnoloģijas SEG un/vai amonjaka emisiju samazinājumam [5D (HP-K)]

671

Tiek veicināta klimata pārmaiņu samazināšana – uzbūvētas jaunas vai atjaunotas vai pārbūvētas esošās būves, panākot 20% enerģijas ietaupījumu apkurei un telpu dzesēšanai (pierādāms ar energoauditu vai energoefektivitātes aprēķinu) [5B (HP-K)]

53

Tiek veicināta klimata pārmaiņu samazināšana – uzbūvētas energoefektīvas būves vai iegādātas energoefektīvas iekārtas (pierādāms ar energoefektivitātes auditu un patērētās enerģijas aprēķiniem) [5B (HP-K)]

13

Tiek nodrošināta efektīva vides prasību ievērošana – ieviestas gaisa vai ūdens piesārņojumu samazinošas tehnoloģijas lauksaimniecības produktu pārstrādes procesā [3A (HP-V)]

23

Sekmēt atjaunojamo energoresursu, blakusproduktu, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām [5C]

6

0

200

400

600

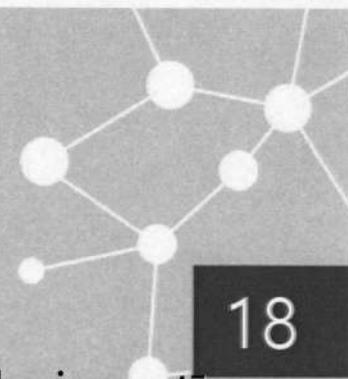
800

Secinājumi

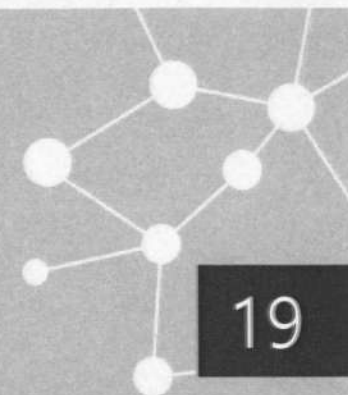
17

- LAP 2014-2020 pasākumu atbalsta saņēmēji ir aktīvi pielietojuši **inovatīvus risinājumus, it īpaši saimniecību līmenī.**
- **Nozaru** skatījumā vislielākais inovatīvu projektu skaits ir **lauksaimniecībā**, nozīmīgs skaits ir arī pārtikas rūpniecībā, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu, izklaides un atpūtas nozarēs, kā arī kokapstrādē.
- Visvairāk pielietotais **inovāciju veids** ir **procesu un tehnoloģiju** inovācijas. Sociālās, produktu, vides & klimata inovācijas ir ievērojami mazāk, bet vismazāk inovācijas ieviestas mārketingā un biznesa organizācijā.
- Inovācijas, kas saistītas ar "**zaļā kursa**" uzstādījumiem:
 - gandrīz trešdaļa no lauku saimniecību projektiem tiek realizēti bioloģiskajā vai integrētajā lauksaimniecībā.
 - daļa realizēti konvencionālajās lauku saimniecībās vai LEADER pasākumā, kur ir norādīta pozitīva ietekme uz klimata pārmaiņu mazināšanu.
 - faktiskā projektu ietekme uz "zaļā kursa" mērķiem vērtējama kā ļoti atšķirīga.
- Trūkst **kopīgas informācijas platformas** par inovāciju jautājumiem, tehnoloģiju brokeriem, ideju uzkrāšanas vietas.

Secinājumi M16 «Sadarbība»

- M16 sniedz nozīmīgu ieguldījumu inovāciju ieviešanai, palielinot potenciālu inovatīvu un eksportspējīgu ideju īstenošanai un uzņēmējdarbības attīstībai.
- Inovāciju projektus iniciē gan uzņēmēji, gan pētnieki, un abos gadījumos tiek sasniegts pasākuma mērķis un labumu gūst gan projektā iesaistītie, gan nozares pārstāvji.
- Pētnieka zināšanas un pieredze ir nozīmīgs faktors sekmīgai inovāciju izpētei un ieviešanai.
- M16 sekmējis sadarbību, zināšanu un ideju apmaiņu starp zinātniekiem un uzņēmējiem. Vislielākais ieguvums ir iespēja uzņēmējiem pārbaudīt un pilnveidot idejas, atrisināt problēmas, izstrādāt jaunas metodes, radīt jaunus produktus.
- Nozīmīgs ieguvums ir iegūto pētījumu rezultātu publiskā pieejamība.
- Projektu ietvaros veidojas papildu tēmas/jautājumi, kurus nepieciešams analizēt turpmāk.
- M16.2 projektos priekšfinansējuma trūkuma dēļ zinātniskajām institūcijām un saimniecībām nākas iesaldēt apgrozāmos līdzekļus uz 3-9 mēnešiem, kas ne vienmēr ir iespējams.
- LAD projektu uzraugošo darbinieku prasības projektu ieviesējiem, iesniedzot atskaites, atšķiras un nav viennozīmīgas.

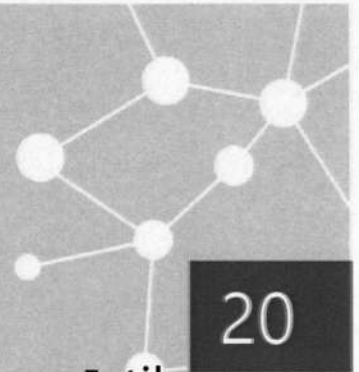

Secinājumi M19 LEADER

- Inovāciju definēšana M19 LEADER ir VRG atbildība, kas veido atšķirīgu skatījumu projektu iesniedzējiem, VRG, vērtētājiem.
- M19 iesaistītajiem trūkst zināšanu un izpratnes par inovācijām, kas apgrūtina horizontālā mērķa sasniegšanu šajā pasākumā.
- LEADER inovācijas ir lokālas, ar lielu sociālu ietekmi (sociālās inovācijas) un kopumā zemu inovāciju līmeni (nelielas, saglabājošas), kas orientētas uz inovāciju pārņemšanu.
- LAP un arī valstī nav izveidota vienota inovāciju raksturojošo rādītāju kopa.

Ieteikumi

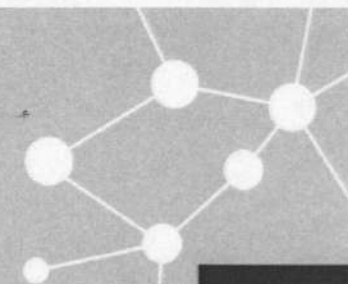

20

- Svarīgi sekmēt **inovāciju pārņemšanu** lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un pārtikas ražošanā. Projektu vērtēšanā tad būtu jāparedz papildu punkti tiem projektu pieteikumiem, kuros paredz ieguldījumus konkurētspējas paaugstināšanai, kā arī lauku uzņēmējdarbības veicināšanā (pašreizējie M04 un M06 pasākumi), un paredz šādu pārņemšanu.
- Ja ir vēlme dažādot inovācijas pēc to **veida** (biznesa modeļa un organizācijas, procesu un tehnoloģiju, produktu, mārketinga un klientu servisa, sociālā, vides un klimata), tad projektu vērtēšanā jāparedz papildu punkti attiecīgā veida inovācijām.
- Vēlams paplašināt inovāciju sapratni, paredzot kritērijos lielāku lomu sociālajām inovācijām, papildinot to ar apmācībām par tām. Īpaši tas attiecas uz LEADER projektiem un atbalstam maziem uzņēmējiem.
- Ar Zaļo kursu saistīto projektu rezultātu novērtēšanai nepieciešams veikt atsevišķu pētījumu, precīzi nodefinējot uzdevumus.
- Veidot inovāciju un vajadzību bankas, ideju apmaiņas platformas, kur tiktu uzkrātas gan vajadzības, gan rastie risinājumi un labās prakses pieredze.

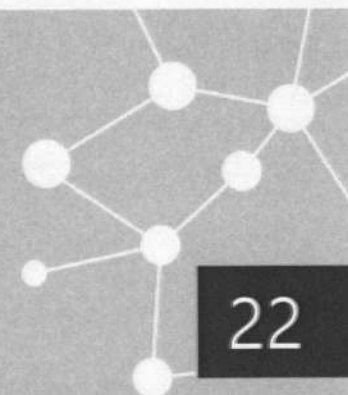

Ieteikumi M16 «Sadarbība»

21

- M16 noteikti turpināms un vēl lielākā mērogā, pārdomājot atsevišķas izmaiņas, kas saistāmas ar avansa maksājumu lielumu, likmēm, specifiskiem iepirkumiem, ņemot vērā situāciju attiecīgajā sektorā.
- M16 pasākuma realizācijā turpināt iesaistīt zinātniekus (izņēmums var būt IT joma).
- Rast risinājumu gadījumos, kad M16 esošā projekta ietvaros rodas nepieciešamība plašākai izpētei, kas resursu ziņā (gan laika, gan finanšu), pārsniedz apstiprinātā projekta robežas. Izvērtēt iespēju perspektīvākajiem projektiem ļaut pieteikties uz papildu finansējumu (2.kārtu), lai projektus turpinātu un ieviestu plašākā mērogā.
- Saglabāt M16 esošo finansējuma apmēru vienam projektam, lai stiprinātu un palielinātu atbalsta pretendenta interesi un uzņēmību ieviest nozīmīgas inovācijas.
- Veidot informatīvu projektu pieredzes kampaņu, iedrošinot lauksaimniekus, lauksaimniecības produktu pārstrādātājus un mežsaimniekus ieviest rezultātus praksē un uzsākt dalību šādos projektos.
- Organizēt informatīvus seminārus par pasākuma nosacījumiem, atskaišu sagatavošanas nosacījumiem un praktiskiem risinājumiem EPS sistēmas izmantošanai.
- Ievērot un projektu izpildītājiem piemērot konsekventas projekta administrēšanas prasības neatkarīgi no projekta uzraugošā LAD pārstāvja maiņām.

Ieteikumi M19 LEADER

- Veidot vienotas LAP vadlīnijas inovāciju definēšanai, kas var tikt lietotas LEADER stratēģijās un to īstenošanas un uzraudzības laikā.
- Paaugstināt VRG, potenciālo LEADER projektu iesniedzēju, projektu vērtētāju kompetenci saistībā ar inovāciju jēdziena izpratni.
- Pieeja lokālajam un inovāciju adaptācijai ir saglabājama, tomēr, veicināms jaunrades process un jaunu ideju ģenerēšana un īstenošana (radikālas inovācijas).
- Veidot inovāciju un vajadzību bankas VRG teritorijā, ideju apmaiņas platformas, kur tiktu uzkrātas gan vajadzības, gan risinājumi.
- Rast iespēju veidot vienotu rādītāju kopu (pamatrādītāji) valsts līmenī un ietvert inovāciju raksturojošus rādītājus.

Agroresursu un
ekonomikas
institūts

Bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins

Dr.oec.A.Vēveris

Lauku attīstības novērtēšanas daļas pētnieks

AREI, Bioekonomikas nodaļa

2/22/2021

Darba mērķis un saturs

24

Darba mērķis ir aprēķināt bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaidi.

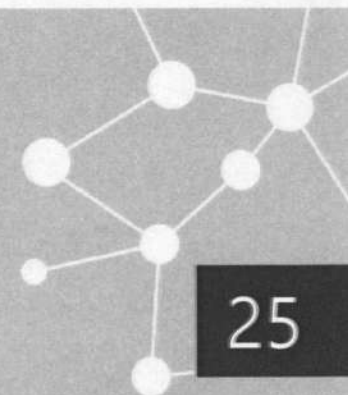
Darba uzdevumi:

1. Bioloģiski sertificētajās saimniecībās bioloģiski saražotās produkcijas novērtējums.

Produkcijas apjoms, vidējā cena un vērtība atbilstoši LEK (lauksaimniecības ekonomiskā kopaprēķina) koncepcijai

2. Bioloģiski saražotās produkcijas īpatsvara noteikšana kopējā Latvijas saražotajā produkcijā.

Aprēķiniem izmantoti dati par periodu no 2015.-2019.gadam.

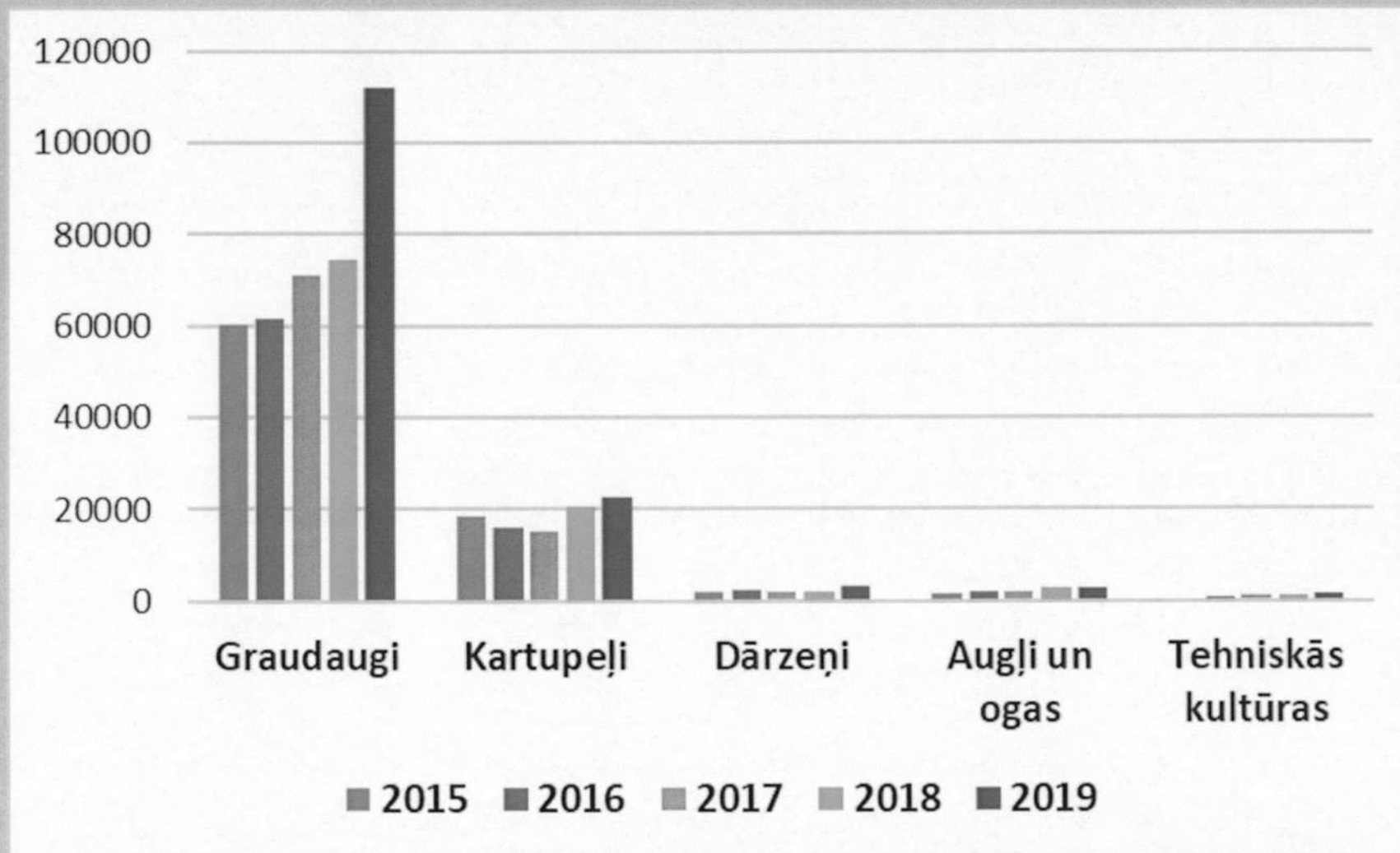
Metodoloģiskie ierobežojumi

- Lauksaimniecības datu centra (LDC) dati ir izmantojami produkcijas aprēķinam.
- LDC datos trūkst atsevišķu lopkopības produktu (lopbarība).
- Pieejamie LDC dati ietver tikai izlaides aprēķinu, tādēļ no tiem nevar aprēķināt bioloģisko lauku saimniecību (BLS) izmaksas un ienākumus.
- Bioloģiskai un kopējai produkcijai izmantoti atšķirīgi datu avoti.
- Zināmas atšķirības no LEK.

Bioloģisko **augkopības** produktu ražošanas apjomi (tonnas)

26

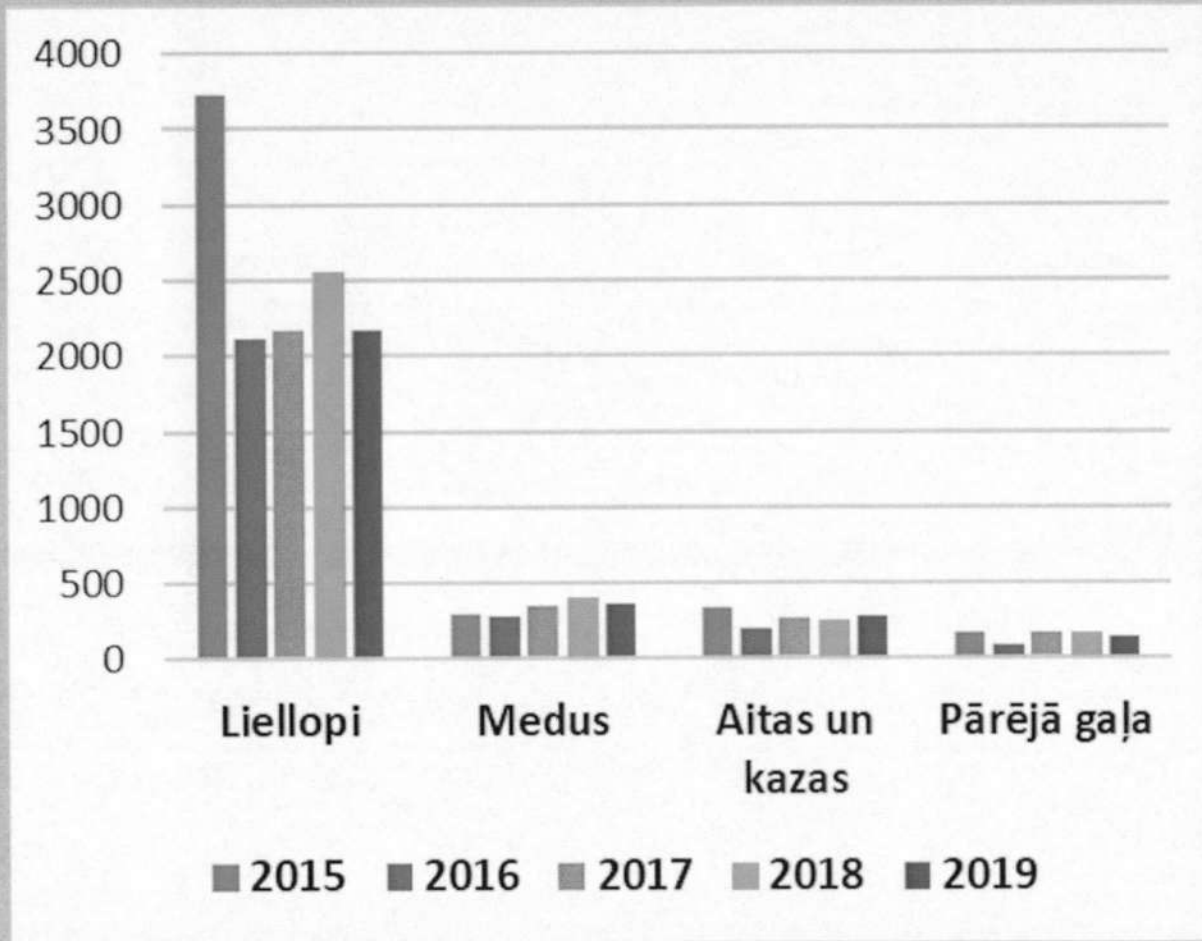
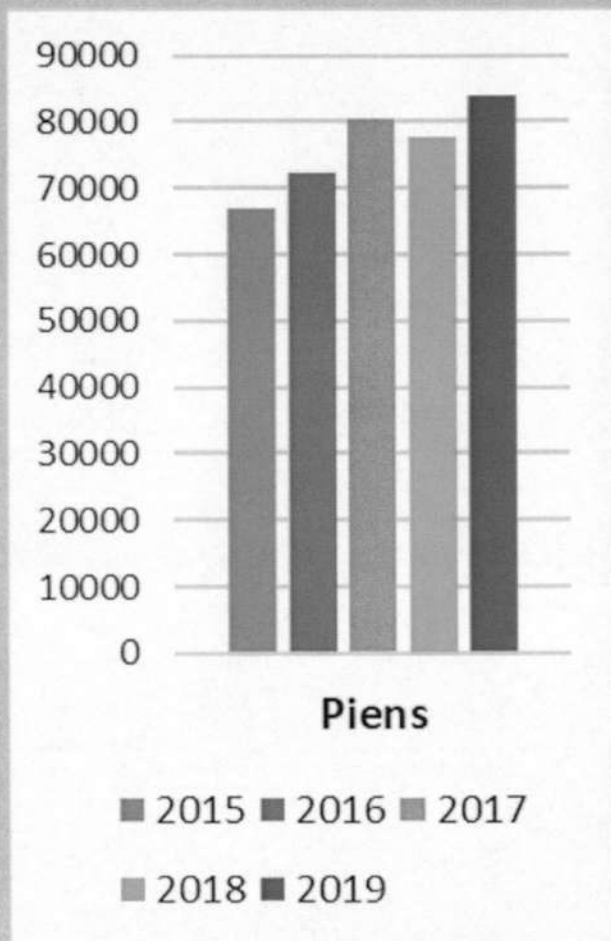

Atšķirīga kultūru struktūra: Bioloģiskajās saimniecībās 43% graudaugu – auzas (2019.)

Bioloģiskās **lopkopības** ražošanas apjomi (tonnas)

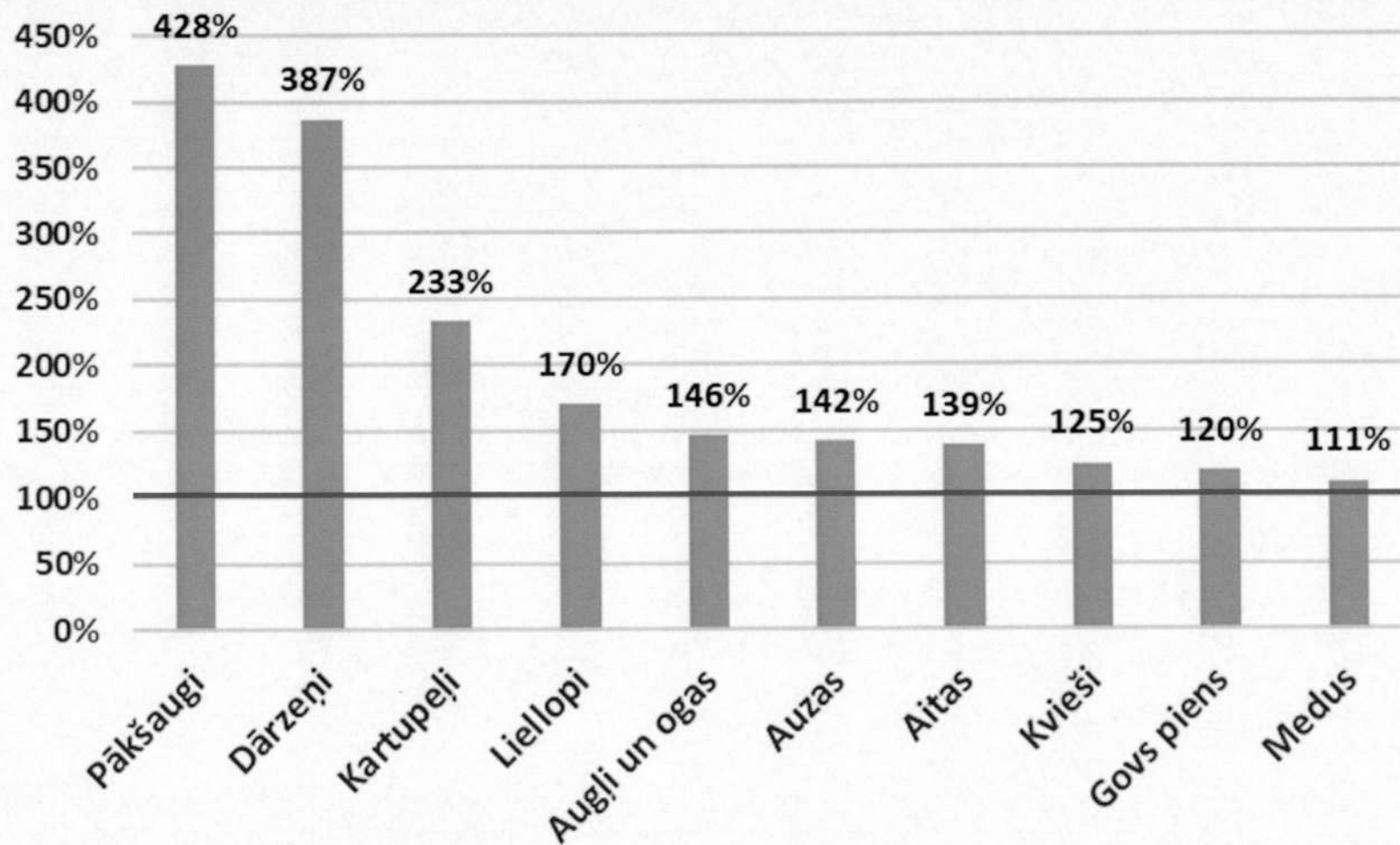
27

Bioloģisko produktu ražotāju cenu attiecība pret vidējām cenām valstī attiecīgai kultūrai (2018.g)

28

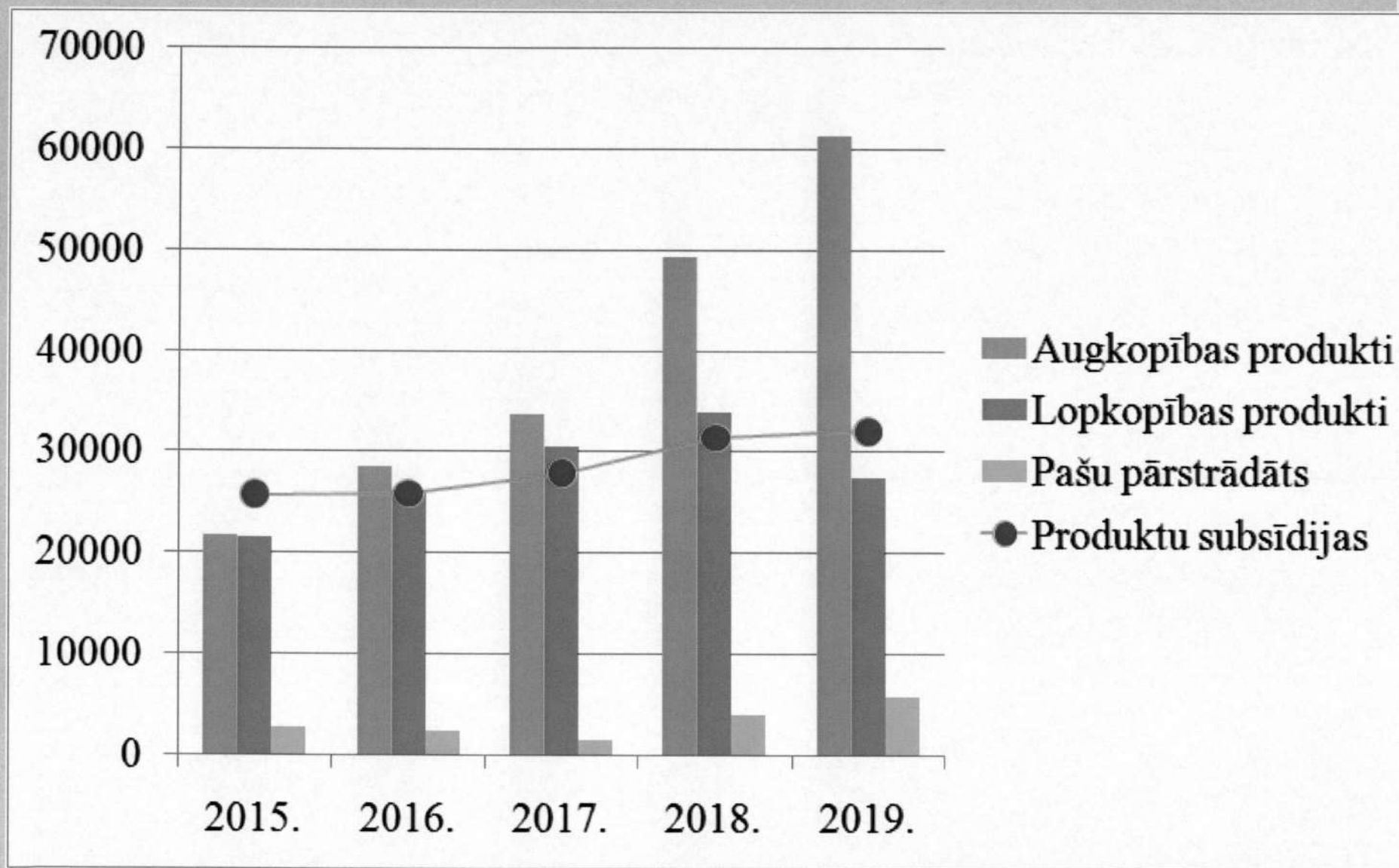

(vidēji valstī = 100)

Bioloģisko produktu vērtība un subsīdijas, tūkst.EUR

29

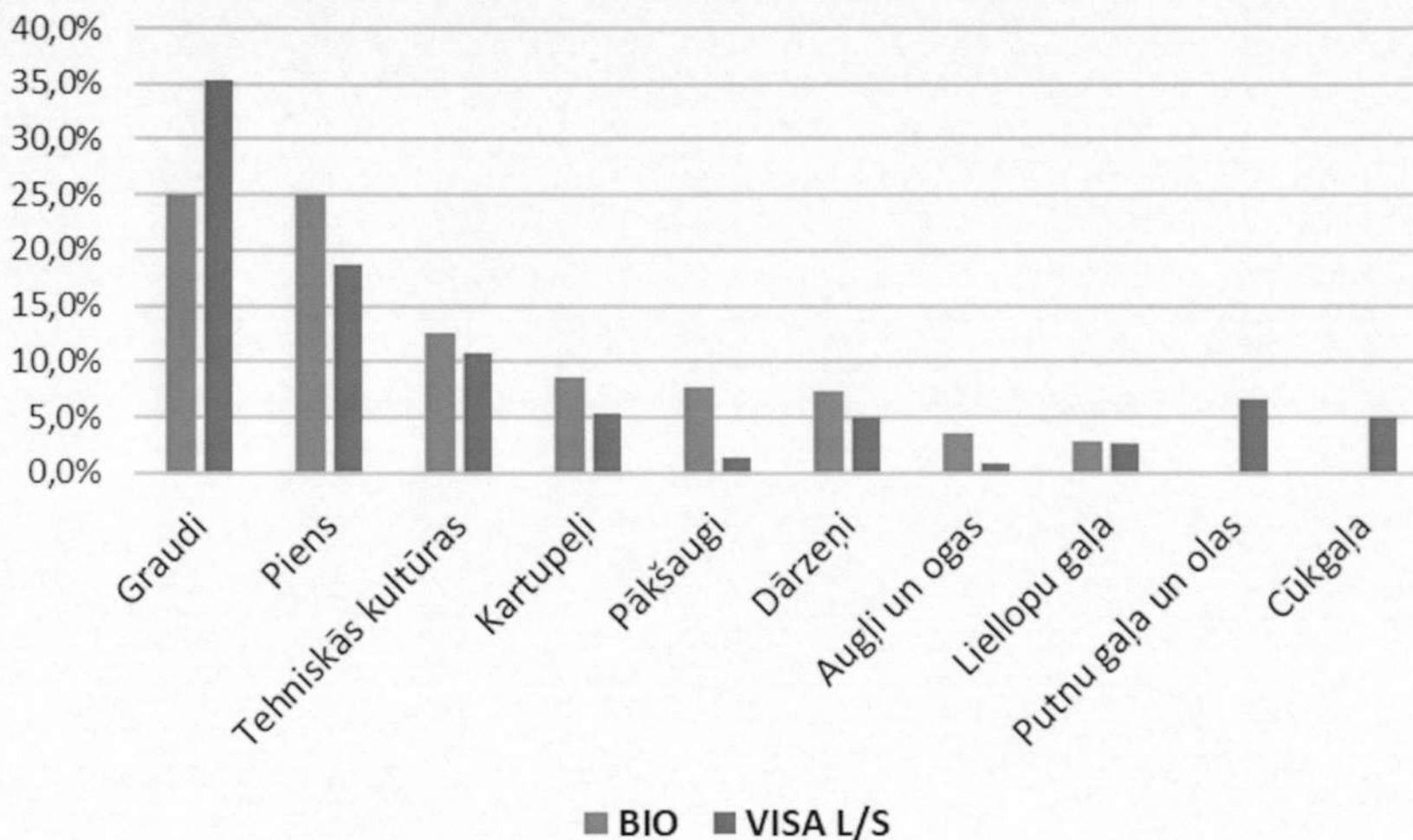

Produktu vērtības struktūras salīdzinājums – bioloģiskie un visi produkti

(2019, bāzes cenās, %)

30

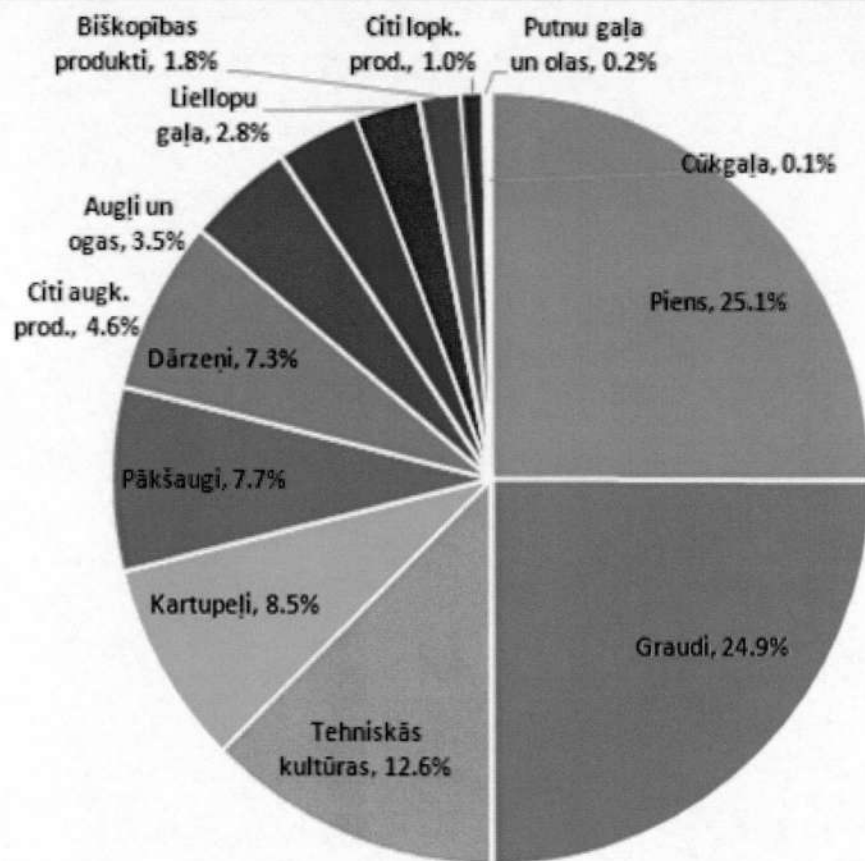

Bioloģisko un kopējo produktu vērtības struktūra

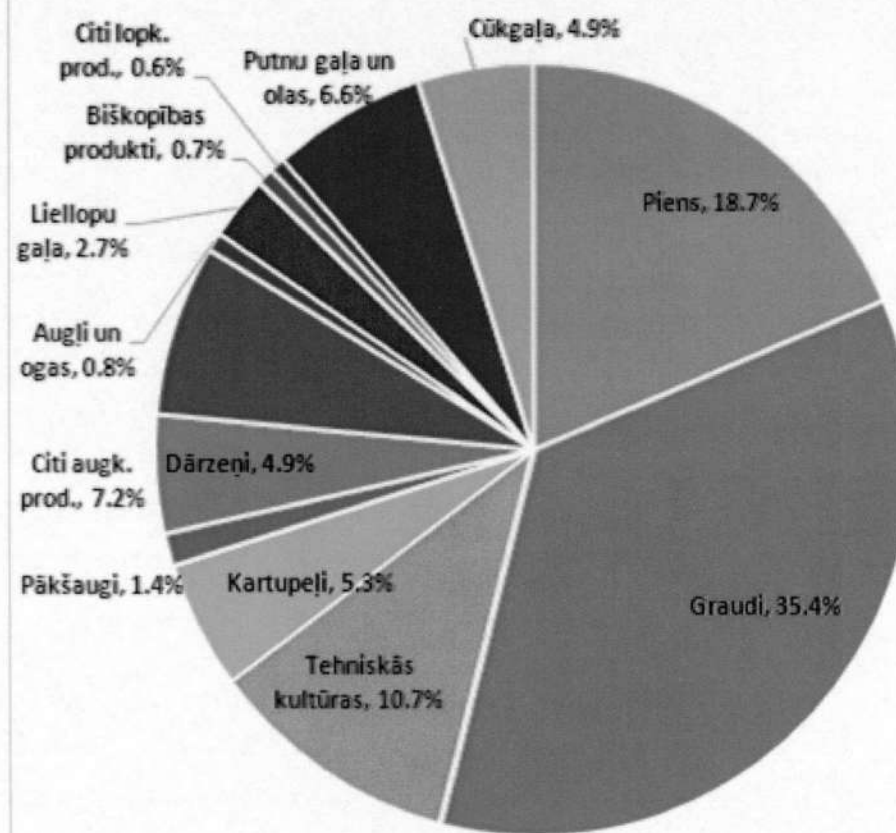
31

2019 (bāzes cenās, %)

Bioloģiskie

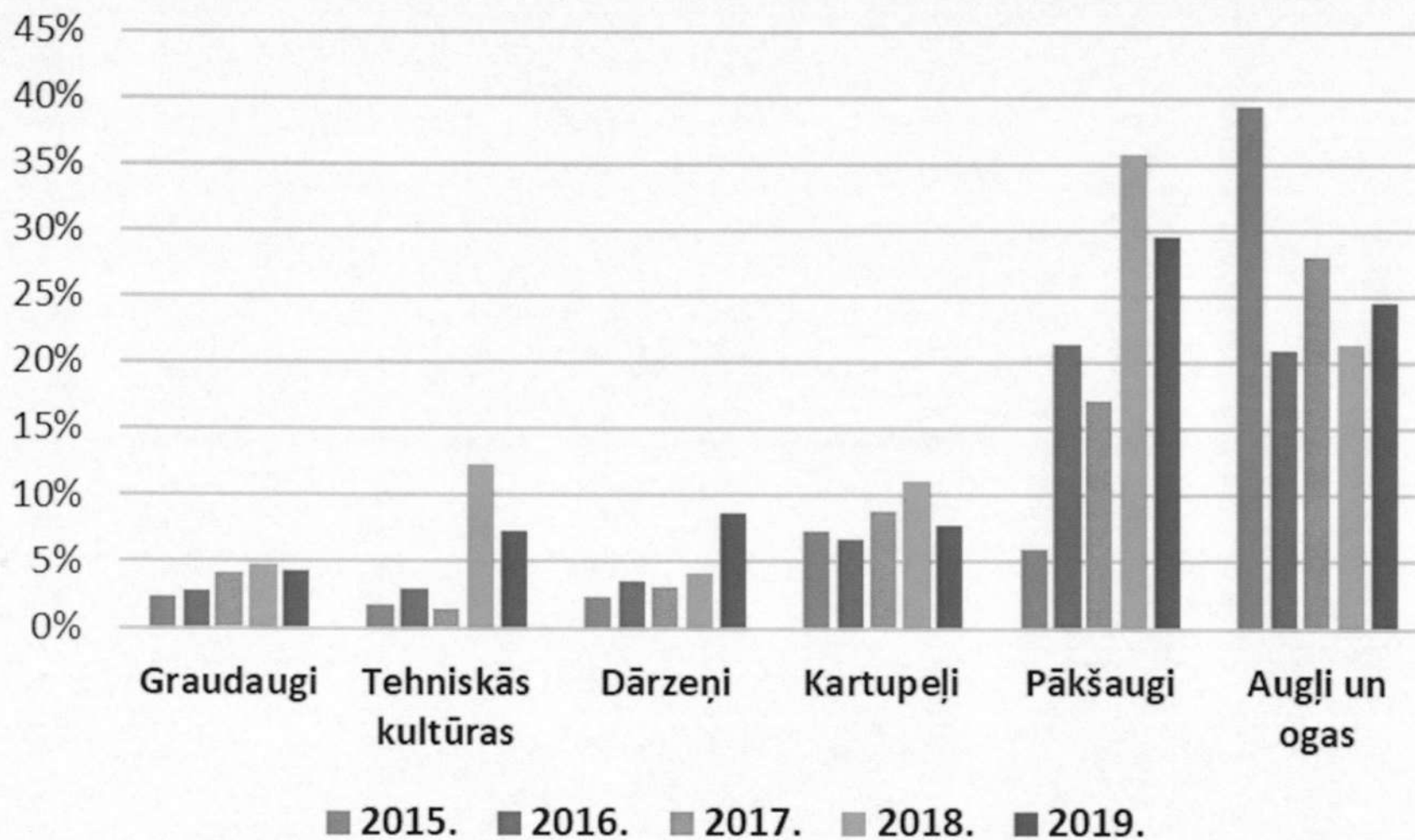
Kopējie

Saražoto bioloģiskās augkopības produktu īpatsvars produktu grupās

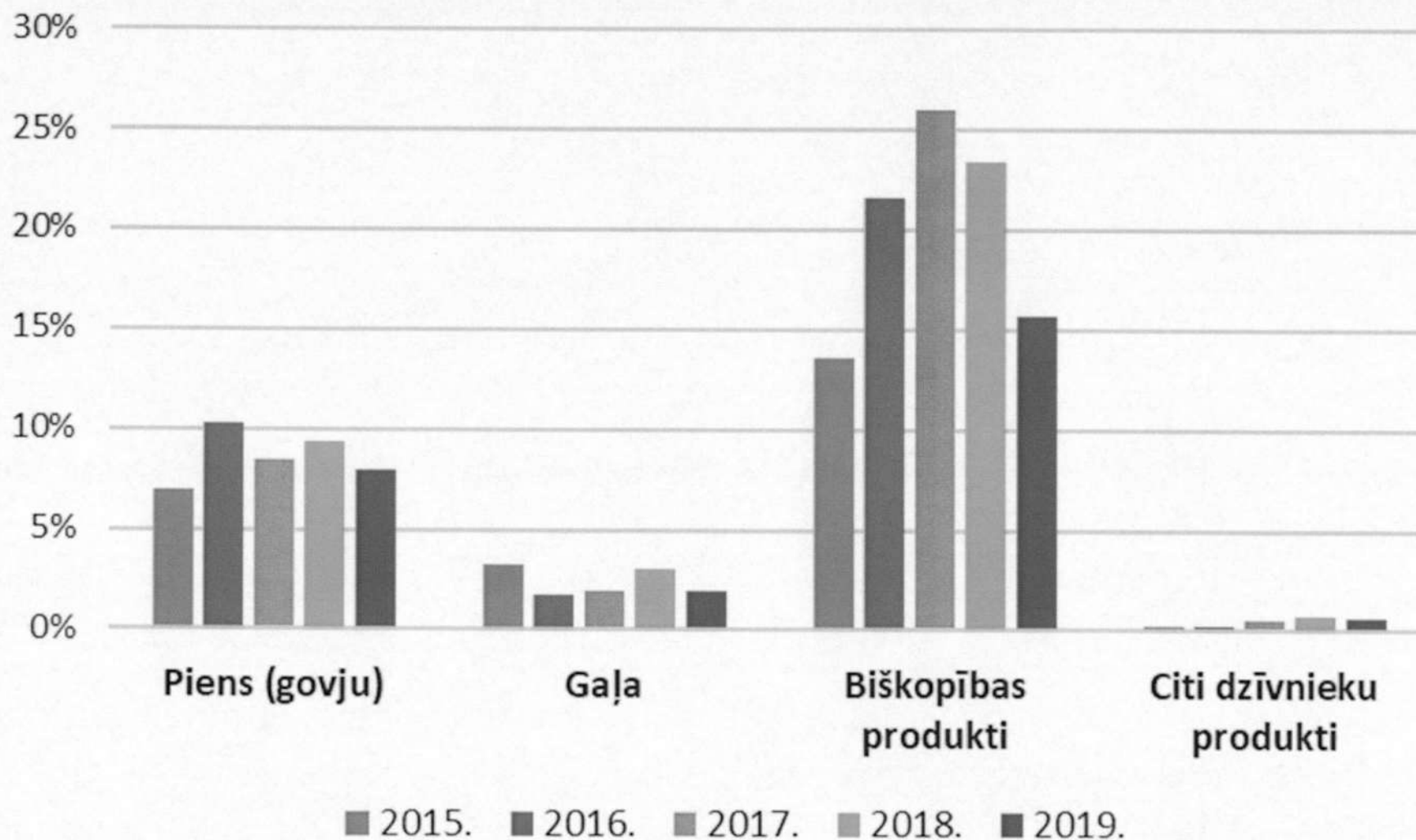
32

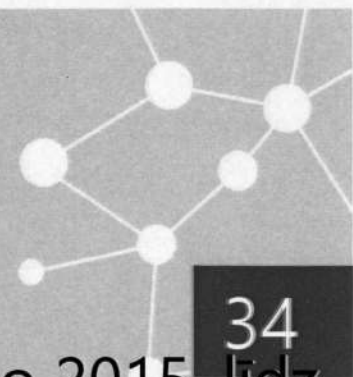
Saražoto bioloģiskās lopkopības produktu īpatsvars produktu ^{E5} grupās, %

33

Secinājumi

- Lielākajai daļai bioloģisko produktu ražošanas apjoms laikā no 2015. līdz 2019.gadam ir nozīmīgi audzis.
- Visstraujāk ir palielinājusies graudu un tehnisko kultūru kopražs. Savukārt, samazinājusies gaļas ražošana.
- Bioloģisko pākšaugu un dārzeņu cenas visvairāk pārsniedz attiecīgo konvencionālo produktu cenas. Lielākajai daļai produktu cenu starpība ir samērā neliela - 20-50%.
- Bioloģisko produktu īpatsvaram kopējā produkcijā ir tendence palielināties, un tas no 2015.-2019. gadam ir palielinājies 2 reizes: no 3,8% 2015.gadā līdz 6,8% 2018.-2019.gadā.
- Līdzīgi kā konvencionālo, arī bioloģisko produktu struktūrā dominē piens un graudi. Tomēr būtiski lielāks ir pākšaugu, kartupeļu, augļu un medus, bet mazāks – gaļas un olu īpatsvars.

Agroresursu un
ekonomikas
institūts

Nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas ietvaros paredzētie darbi 2021.gadā

Lauku attīstības novērtēšanas daļa
AREI, Bioekonomikas nodaļa

2/22/2021

Darbi un uzdevumi

36

1. Lauku telpas attīstības izpēte

Priekšizpēte par veiktajiem pētījumiem sekojošās jomās:

demogrāfiju, savienojamību (satiksme un internets), pakalpojumu pieejamību un ienākumu līmeni.

Izpētei izvēlēties vienu no šīm jomām.

2. LAP 2014-2020 pasākumu ietekme uz ūdens kvalitāti lauksaimniecības zemēs.

Tiks apskatīti LAP 2014-2020 pasākumi:

- *Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos;*
- *Vidi saudzējošo metožu pielietošana dārzkopībā;*
- *Bioloģiskā lauksaimniecība;*
- *Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā (videi draudzīgu meliorācijas sistēmu elementu ierīkošana);*
- *Rugāju lauks ziemas periodā.*

Darba uzdevumi:

Novērtēt ieviesto LAP 2014 - 2020 pasākumu teritoriālo izvietojumu virszemes ūdensobjektu sateces baseinos. Izvērtēt nepieciešamību atbalsta sniegšanai mērķtiecīgai pasākumu ieviešanai piesārņojuma riskam pakļautajās teritorijās.

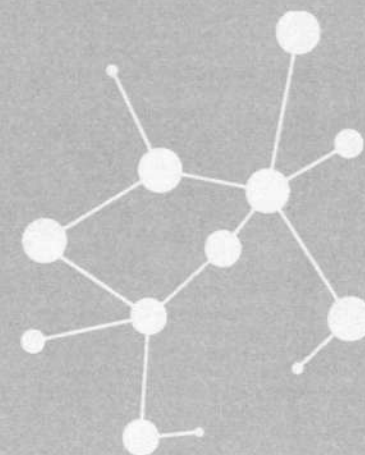
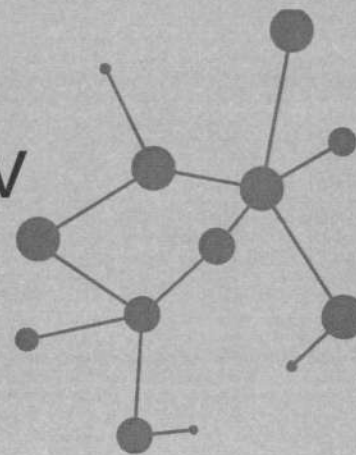
Apkopot un izvērtēt *pasākumu ieviesēju viedokļus* par konstatētajām problēmām un ierobežojumiem pasākumu praktiskā ieviešanā. kritērijos, kas sekmētu pasākumu plašāku ieviešanu.

Paldies par uzmanību

www.arei.lv

Zemkopības ministrija

5. pielikums 11.02.2021. sēdes protokolam

Informācija par LAP 2014-2020 ieviešanas progresu uz 31.12.2020

(LAP 9.0 redakcija)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

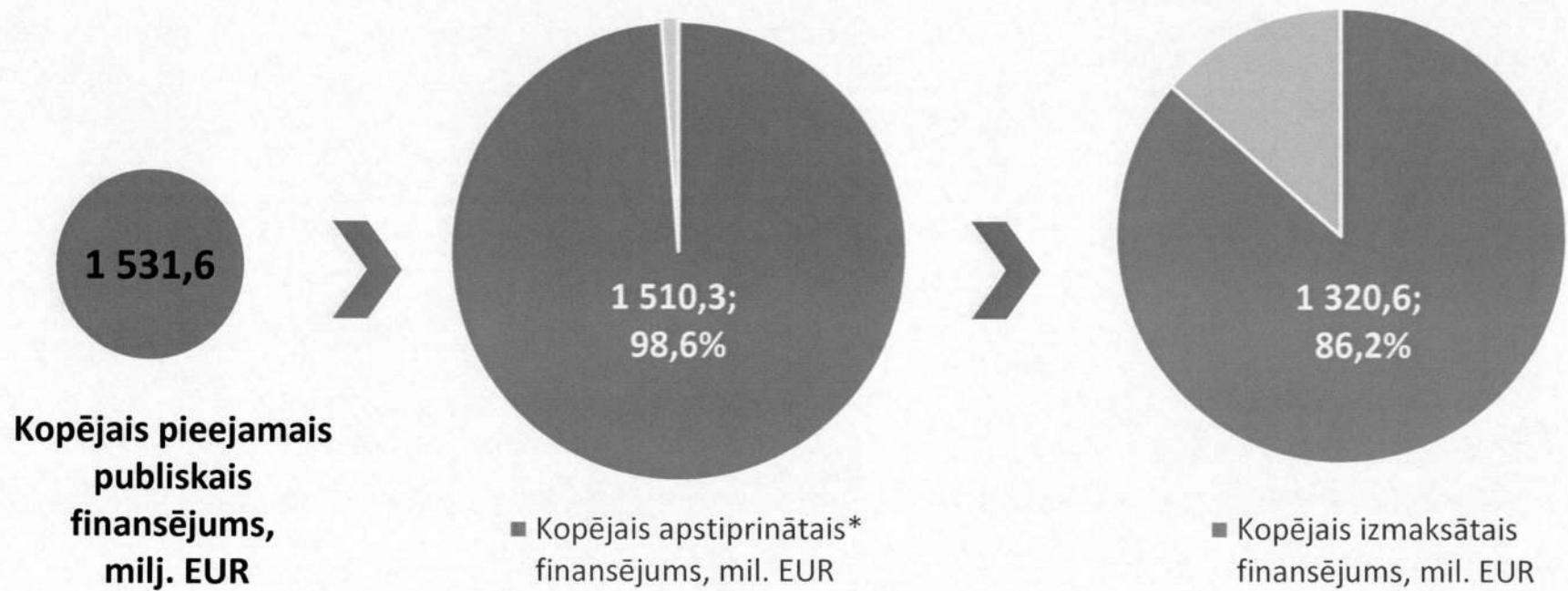

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Zemkopības ministrija

LAP ĪSTENOŠANAS PROGRESS

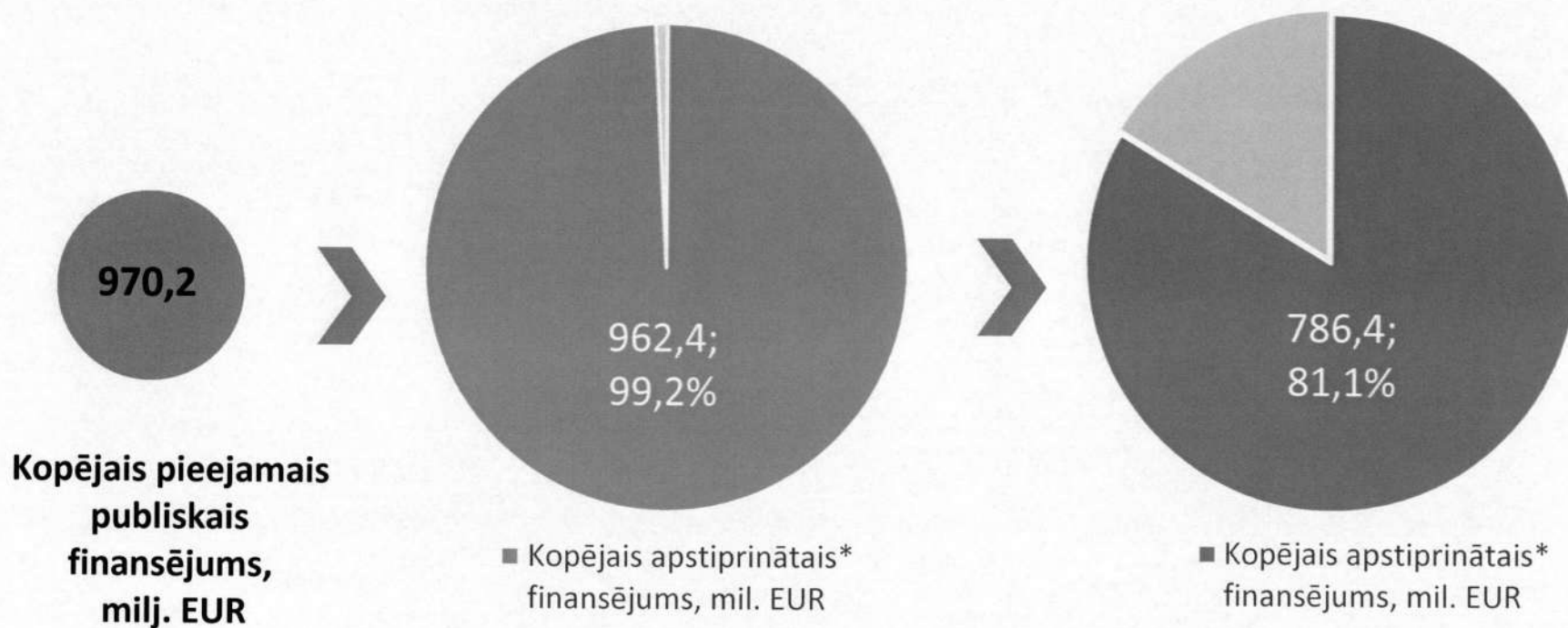
* Apstiprinātais finansējums – ņemot vērā pārtraukto saistību summas

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #1

Zemkopības ministrija

* Apstiprinātais finansējums – ietver to projektu summas (EUR) kuri tiek īstenoti + apmaksātie projekti (ņemot vērā pārtraukto saistību summas)

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #2

Zemkopības ministrija

1. Zināšanu pārnese un informācija

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #3

Zemkopības ministrija

2. Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M01	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	13 376 079	13 054 655 97,6%	7 824 228 58,5%
M01	Mācību dalībnieku skaits MV 2A	7 000	11 287 161,2%	11 287 161,2%
M01	Mācību dalībnieku skaits 4.prioritātē	7 000	5 153 73,6%	5 153 73,6%
M02	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	10 445 189	4 548 218 44,6%	2 159 684 21,2%
M02	Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	10 500	14 043 133,7%	14 043 133,7%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019. (T1, T3)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020</i>		<i>Realizētie projekti uz 31.12.2019</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (1A)	2,97	2,38	80,2	1,11	37,2	0,61	20,5
T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (1C)	14 000	16 440	117,4	16 440	117,4	12 334	88,1

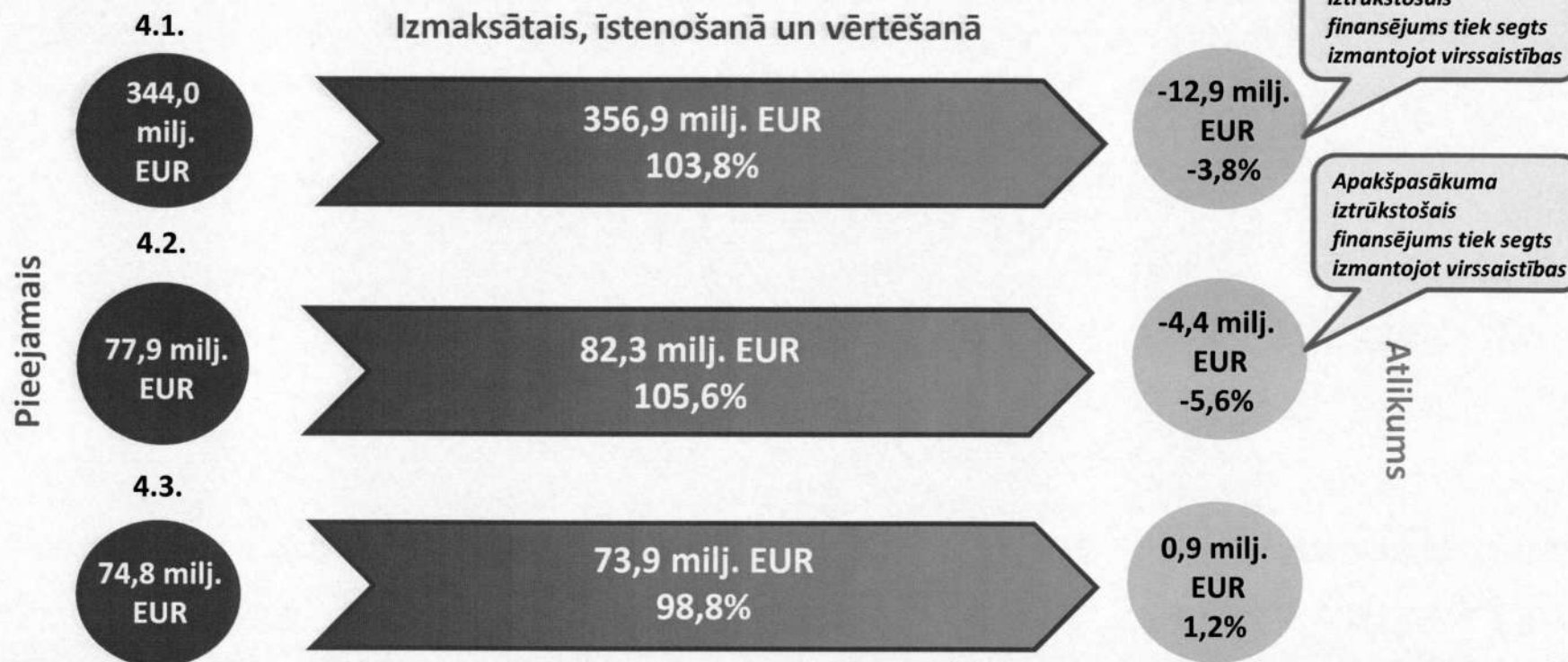

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #4

Zemkopības ministrija

4. Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M04	Publiskie izdevumi kopā (EUR) MV 5C	16 000 000	326 588 0,2%	163 682 0,1%
M04	LU (mājlopu vienības) uz kurām attiecas ieguldījumi SEG samazināšanā, MV 5D	25 000	21 527 111,4%	19 431 77,7%
M04	Publiskie izdevumi kopā (ar top-up; EUR) MV 3A	77 986 504	70 256 547 90,1%	43 768 618 56,1%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019.(T4, T15, T16, T17)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti uz 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (2A)	6,09	6,77	111,3	6,44	105,9	5,98	100,2
T15: ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā EUR (5B)	28 346 212	29 008 485	102,3	20 146 238	71,1	16 757 495	59,1
T16: ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (EUR) (5C)	40 000 000	655 036	1,6	327 365	0,8	97 102	0,2
T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (5D)	5,27	5,87	111,4	4,09	77,7	2,76	52,5

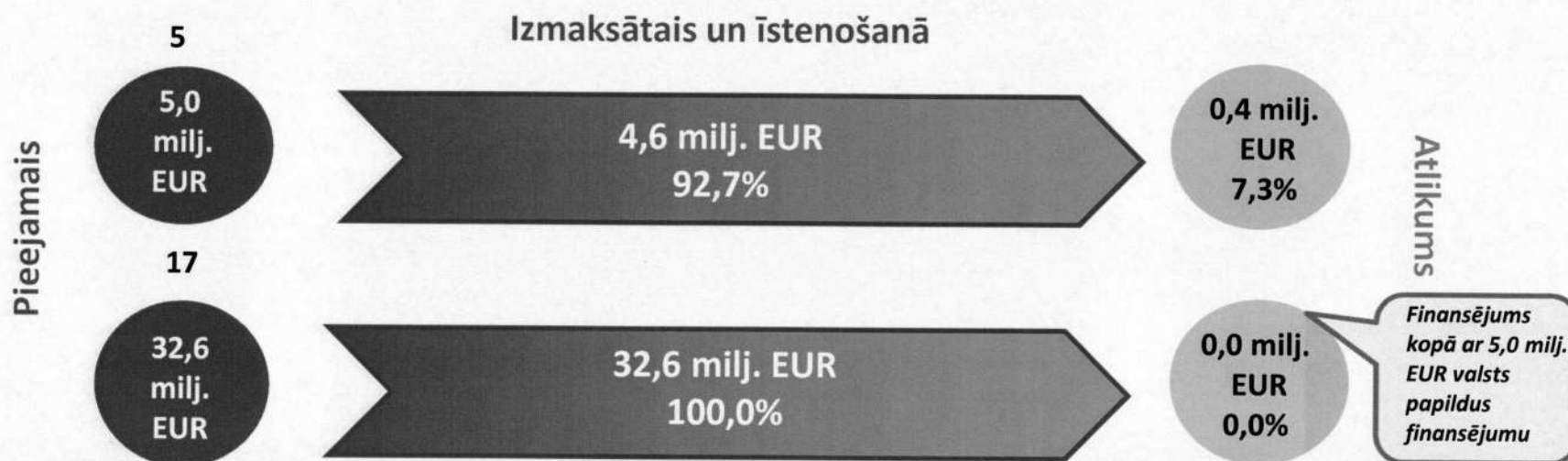
LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #5

Zemkopības ministrija

5. Dabas katastrofās cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un
piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana

17. Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmijas

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M05	Publiskie izdevumi (EUR) MV 3B	5 000 000	4 633 235 92,7%	4 266 883 85,4%
M05	Atbalsta saņēmēju skaits 5.1 – lauku saimniecības MV 3B	100	76 76,0%	71 71,0%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T7)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti uz 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās (3B)	4,92	4,84	98,3	4,82	98,2	4,09	83,2

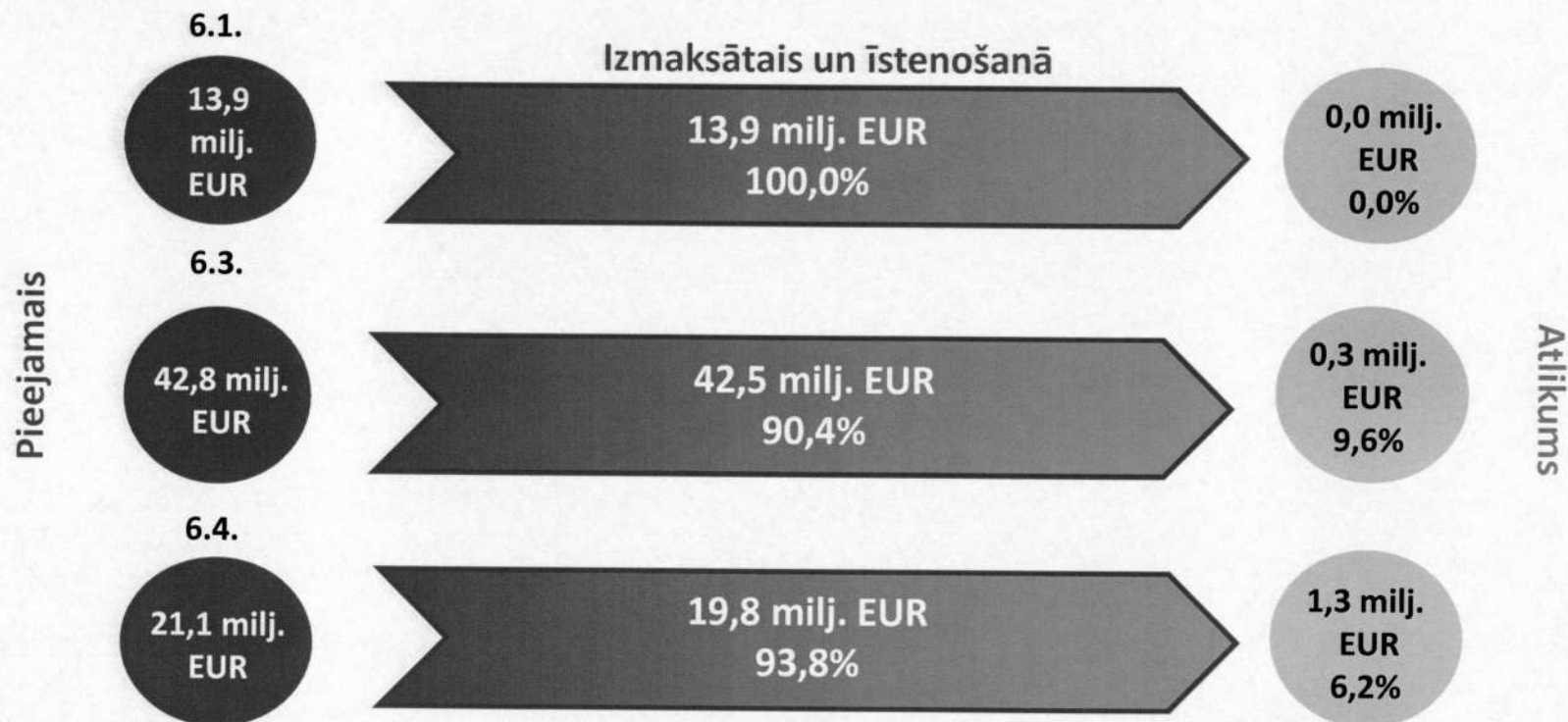

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #6

Zemkopības ministrija

6. Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M06.4	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	21 128 119	26 894 846 93,8%	17 372 123 82,2%
M06.4	Atbalsta saņēmumu skaits	400	301 75,3%	289 72,3%
M06.4	Izveidotas jaunas darba vietas	140	1 015 724,6%	366 261,4%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T5, T20)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti uz 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darījumdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jauniekiem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)	0,47	0,43	91,1	0,42	90,3	0,40	84,5
T20: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (prioritārā joma 6A)	140	1 015	724,6	366	261,4	75	53,6

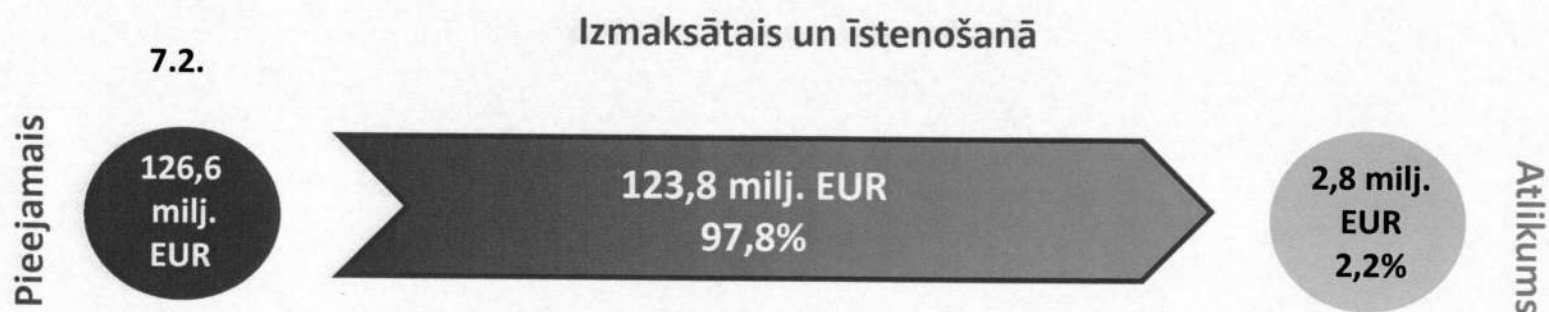

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #7

Zemkopības ministrija

7.2. Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M07	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	126 635 591	123 817 512 97,8%	112 282 679 88,7%
M07	Iedzīvotāju skaits, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem	20 241	37 681 186,2%	35 118 173,5%
M07	Sakārtoto ceļu garums lauku teritorijās, km	840	1 610 191,7%	1 502 178,8%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T22)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (6B)	1,98	3,7	186,0	3,4	173,4	2,5	126,9

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #8

Zemkopības ministrija

8. Ieguldījumi mežu platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M08.1	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	7 287 189	6 994 491 95,9%	4 134 996 56,7%
M08.1	Atbalstītā platība (ha)	5 000	6 312 126,2%	4 393 87,9%
M08.3/8.4	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	5 141 133	4 446 894 86,5%	2 915 832 56,7%
M08.5	Atbalstītā platība (ha)	31 000	70 127 226,2%	64 304 207,4%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T19)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (5E)	0,70	1,45	207,5	1,31	186,5	1,11	157,9

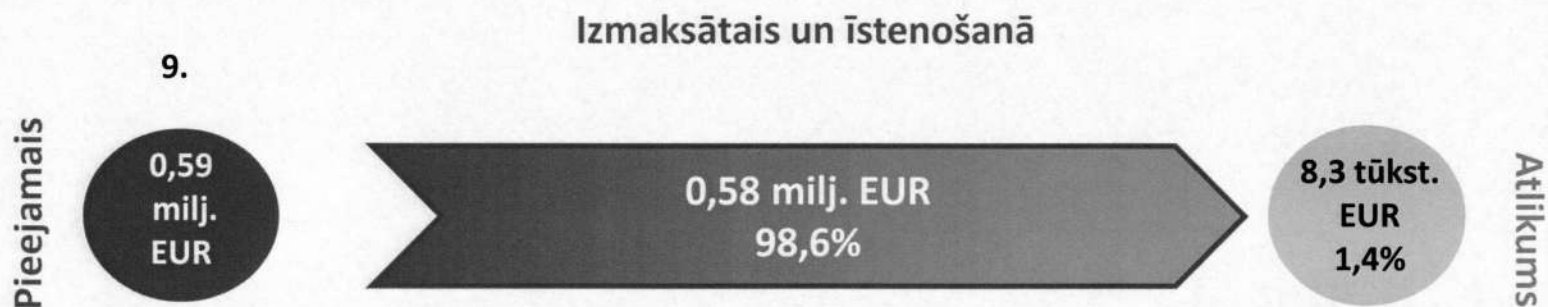

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #9

Zemkopības ministrija

9. Ražotāju grupu un organizāciju izveide lauksaimniecības un mežsaimniecības sektorā

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M09	Publiskie izdevumi (EUR)	588 223	579 972 98,6%	535 966 91,1%
M09	Saimniecību skaits, kas piedalās atbalstītajās ražotāju grupās	115	589 512,2%	589 512,2%

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T6)

<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (3A)	0,14	0,71	504,5	0,71	504,5	0,64	459,1

LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #10

Zemkopības ministrija

16. Sadarbība

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T2)

Mērķa rādītāja nosaukums	Plānotā vērtība	Apstiprinātie projekti 31.12.2020.		Realizētie projekti 31.12.2020.		Realizētie projekti 31.12.2019.	
		Vērtība	% no plānotā	Vērtība	% no plānotā	Vērtība	% no plānotā
T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (1B)	65	94	144,6	87	133,8	49	75,4

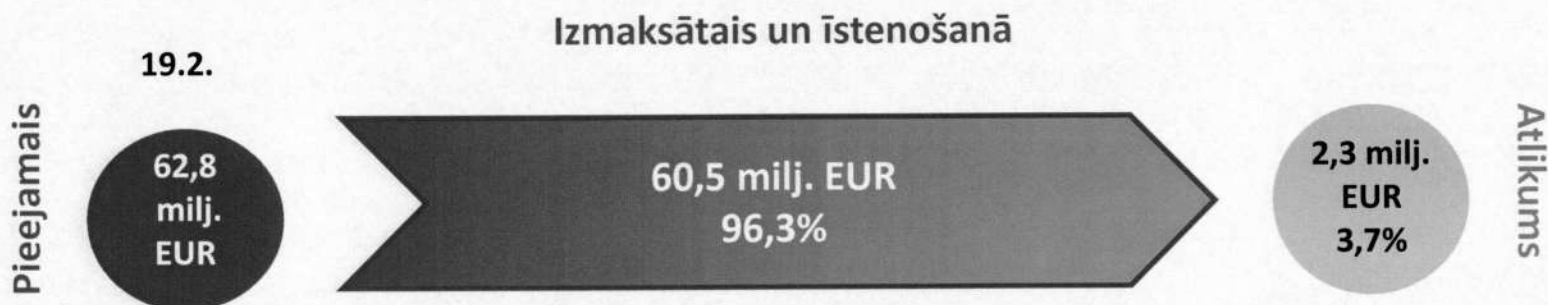
LAP 2014-2020 projektveidīgo atbalsta pasākumu ieviešana #11

Zemkopības ministrija

19. LEADER/Sabiedrības virzīta vietējā attīstība (SVVA)

19.2. – Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju

Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Apstiprināto projektu rādītāji/ izpildes %	Realizēto projektu rādītāji/ izpildes %
M19.2	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	62 824 545	60 475 497 96,3%	46 872 852 74,6%
M19.2	Jaunu darbavietu izveide	200	1 083 541,5%	110 54,9%
M19.3	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	4 113 869	3 870 529 94,1%	2 126 534 51,7%
M19.4	Publiskie izdevumi kopā (EUR)	11 830 100	11 415 764 96,5%	7 030 792 59,4%

19.3 – Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība

Notikušas 7 sadarbības projektu pieņemšanas kārtas no 2017. - 2019. gadam. Jaunas projektu pieņemšanas kārtas nav plānotas.

	Starpteritoriālā sadarbība		Starpvalstu sadarbība	
	Tehniskais atbalsts	Sadarbības projekti	Tehniskais atbalsts	Sadarbības projekti
Apstiprināto projektu skaits	2	18	15	33
Realizēto projektu skaits	2	7	13	8

- Visas 35 VRG ir iesniegušas sadarbības projektu vai ir tajos iesaistītas, kā partneri.
- Galvenās tēmas – vienotas vietējās identitātes radīšana, tūrisms, mājražošana, bioekonomika, nacionālie parki, kultūras mantojums un tradīcijas, amatniecība.
- Pārrobežu sadarbības partneri – Somija, Igaunija, Lietuva, Rumānija, Itālija, Grieķija, Spānija, Slovēnija, Portugāle, Polija, Francija, Vācija, Apvienotā karaliste, Zviedrija, Horvātija, Īrija, Moldova, Gruzija.
- VRG norāda, ka sakarā ar COVID 19 ir apgrūtināta sadarbības projektu īstenošana (nevar doties plānotajos pieredzes apmaiņas braucienos), bet veiksmīgi ir atrasts risinājums un tikšanās notiek izmantojot videokonferenču (tiešraides) rīkus.

Zemkopības ministrija

MĒRĶA RĀDĪTĀJU PROGRESS - 2020./2019 (T21, T23)

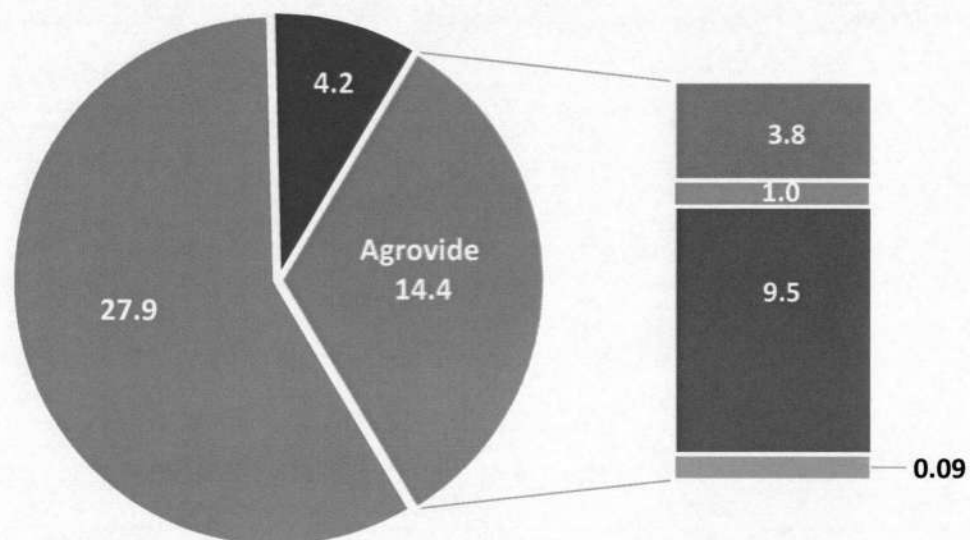
<i>Mērķa rādītāja nosaukums</i>	<i>Plānotā vērtība</i>	<i>Apstiprinātie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2020.</i>		<i>Realizētie projekti 31.12.2019.</i>	
		<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>	<i>Vērtība</i>	<i>% no plānotā</i>
T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (6B)	64,51	94,3	146,2	94,3	146,2	94,3	146,2
T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (6B)	200	1 083	541,5	110	54,9	110	54,9

LAP 2014-2020 platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešana #1

Publiskais finansējums LAP 2014-2020 platību maksājumiem 2019.gadā,
milj. EUR

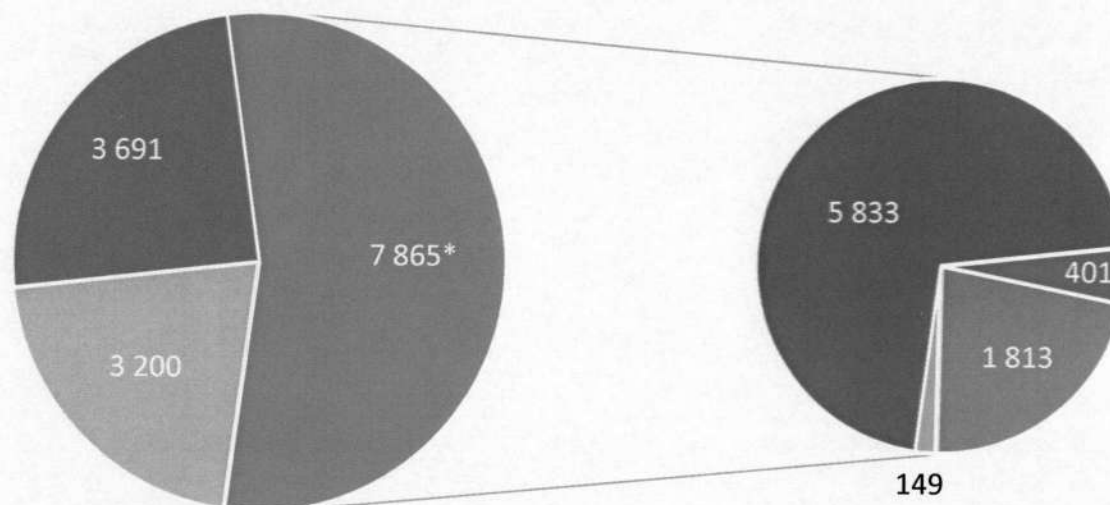
Pasākumi	Atbalsttiesīgā platība, tūkst. ha	Atbalsta saņēmēji
■ Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi	46	3 018
■ Bioloģiskā lauksaimniecība	250	3 952
■ Agrovides un klimata apakšpasākumi:		
■ Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos	39	5 316
■ Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā	7	432
■ Rugāju lauks ziemas periodā	107	2 002
■ Saudzējošas vides izveide audzējot augus nektāra ieguvei	1	150 ²³

LAP 2014-2020 platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešana #2

Iesniegtie atbalsta iesniegumi LAP 2014-2020 platību maksājumiem
2020.gadā

* Unikālo iesniegumu skaits, viens pieteicējs var būt pieteicies uz vairākiem «Agrovide un klimats» apakšpasākumiem

Pasākums	Deklarētā patība, tūkst. ha
■ Bioloģiskā lauksaimniecība	249,6
■ Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi	48,5
■ Agrovides un klimata apakšpasākumi:	
■ Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos	41,9
■ Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā	6,0
■ Rugāju lauks ziemas periodā	101,7
■ Saudzējošas vides izveide audzējot augus nektāra ieguvei	1,0 24

RĀDĪTĀJU PROGRESS PLATĪBU MAKSĀJUMIEM

Zemkopības ministrija

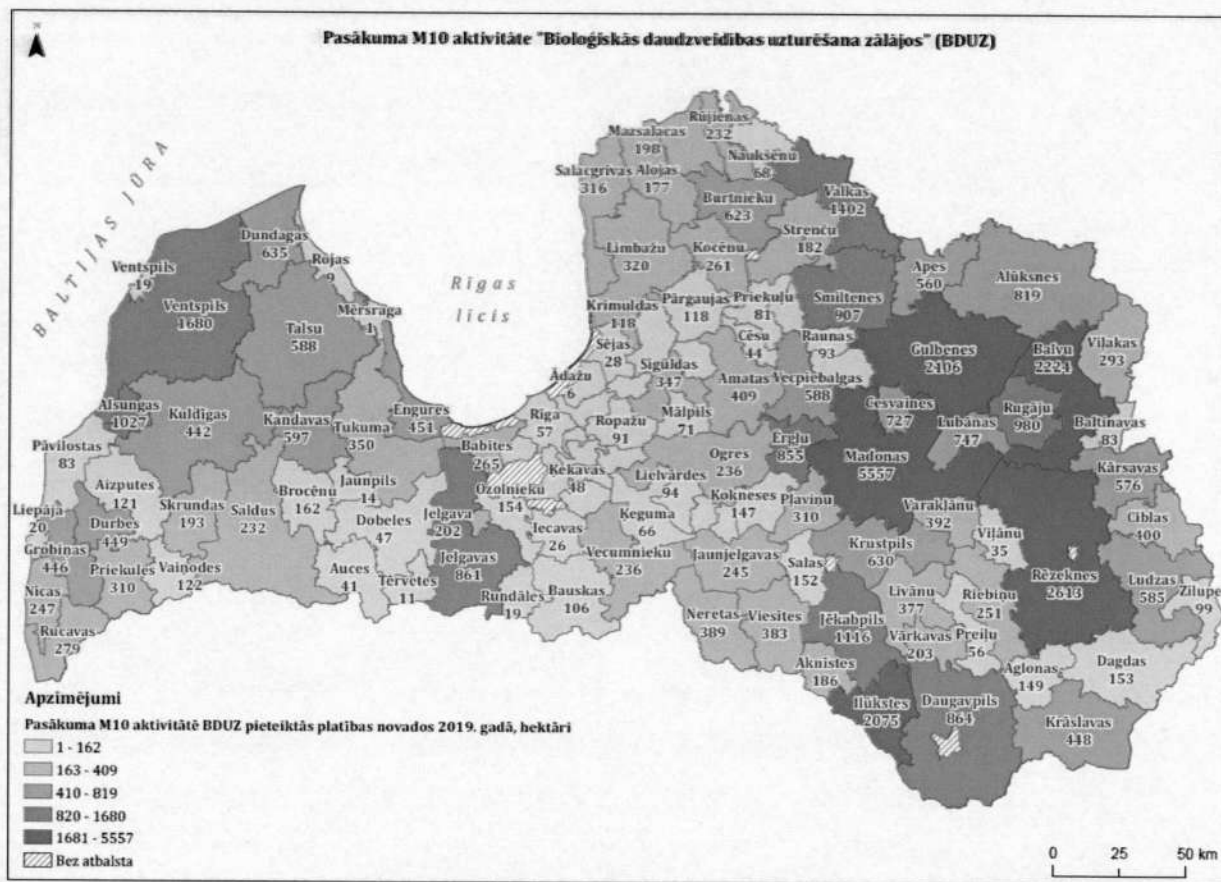
Pasākums/ Apakšpasākums	Rādītājs	LAP plānotā rādītāja vērtība 2023	Periodā uzņemto saistību rādītāji/ izpildes %	Apmaksāto pieteikumu rādītāji/ izpildes %
M10.1.1	Kopējie publiskie izdevumi (EUR)	21 202 670	21 578 006 101,8%	21 444 991 101,1%
M10.1.1	Atbalstītā platība (ha)	47 000	42 834 91,1%	40 301 85,7%
M10.1.4	Kopējie publiskie izdevumi (EUR)	500 000	356 176 71,2%	352 260 70,5%
M10.1.4	Atbalstītā platība (ha)	10 000	1 113 11,1%	1 081 10,8%
M11.1.	Kopējie publiskie izdevumi (EUR)	15 200 000	13 886 328 91,4%	13 882 665 91,3%
M11.1.	Atbalstītā platība (ha)	20 000	56 965 284,8%	56 934 284,7%

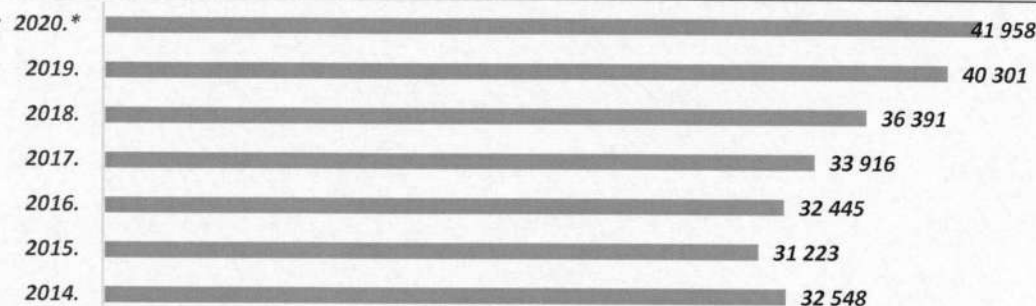
LAP 2014-2020 platību maksājumu atbalsta pasākumu ieviešana #3 Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos (BDUZ)

Zemkopības ministrija

BDUZ atbalsttiesīgā, EK
deklarētā platība, ha

*provizoriskās atbalsttiesīgās deklarētās platības, kuras var mainīties, jo notiek pieteikumu administrēšana

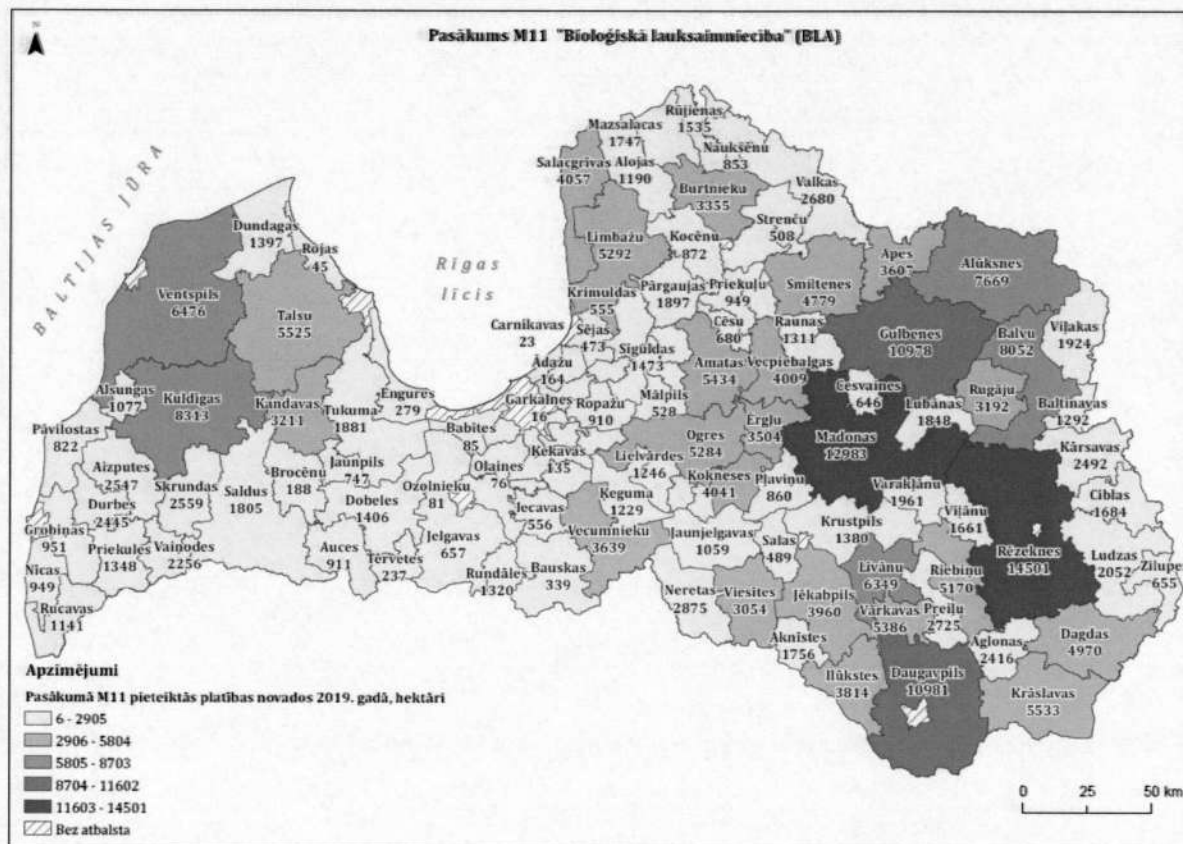

LAP 2014-2020 platību maksājumu atbalsta pasākumu ieviešana #4

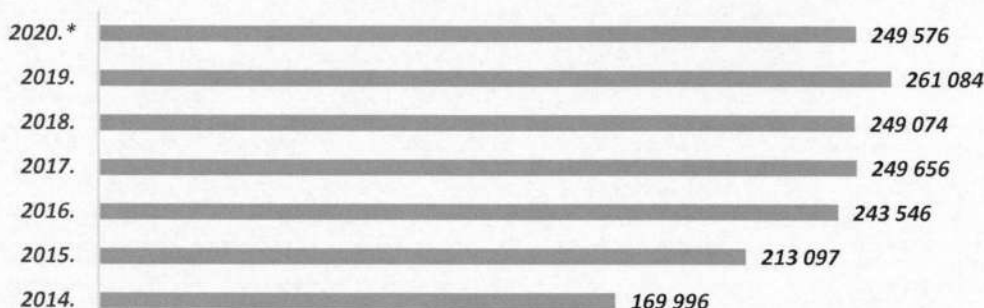
Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība (BLA)

Zemkopības ministrija

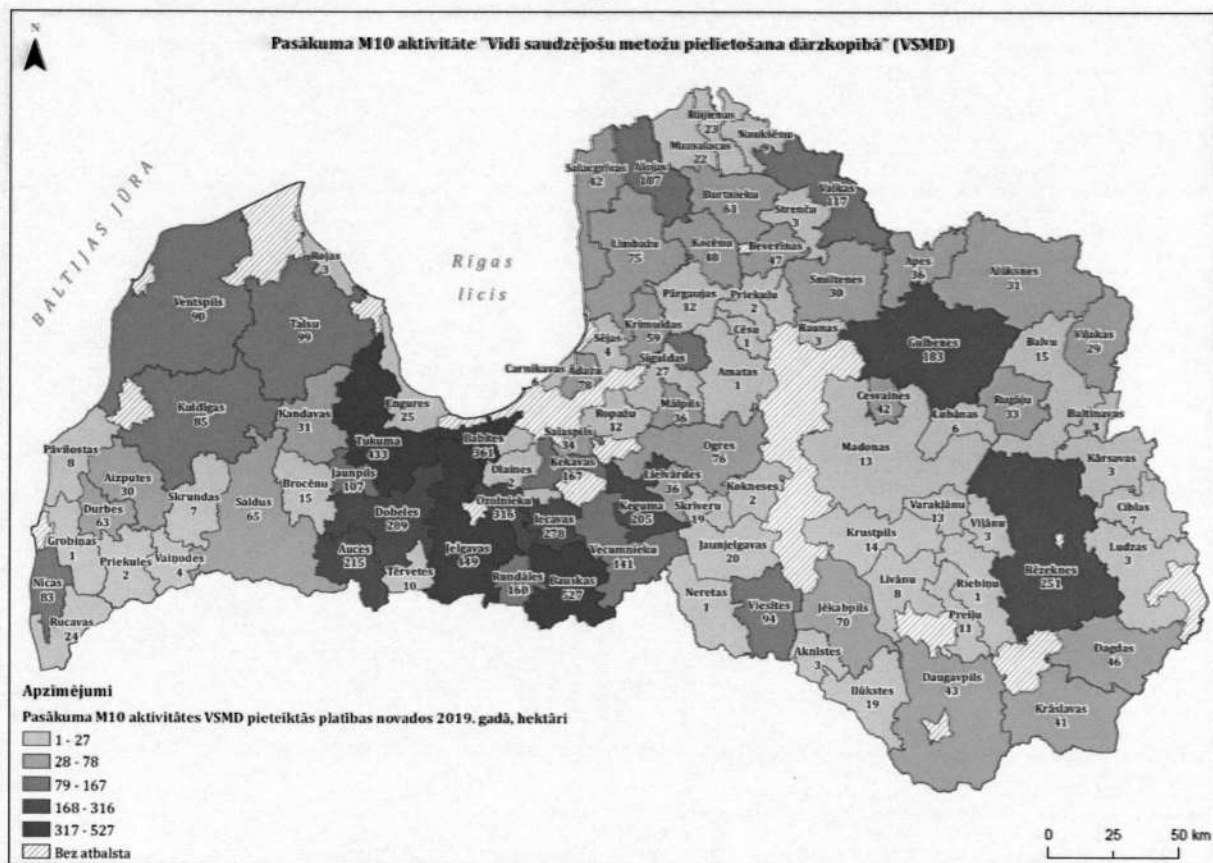
**BLA atbalsttiesīgā, EK
deklarētā platība, ha**

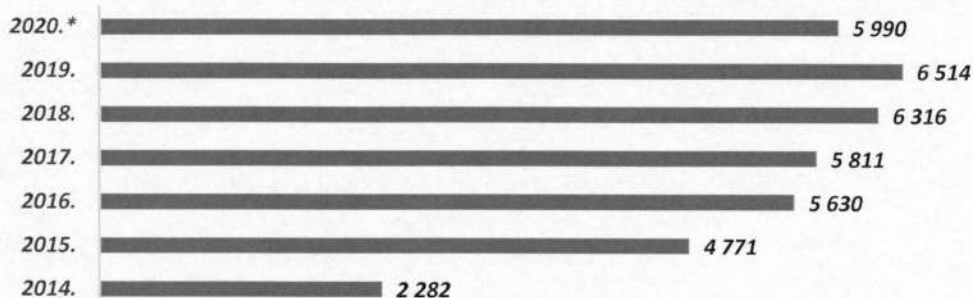
*provizorisks atbalsttiesīgās deklarētās platības, kuras var mainīties, jo notiek pieteikumu administrēšana

LAP 2014-2020 platību maksājumu atbalsta pasākumu ieviešana #5 Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā (VSMD)

**VSMD atbalsttiesīgā, EK
deklarētā platība, ha**

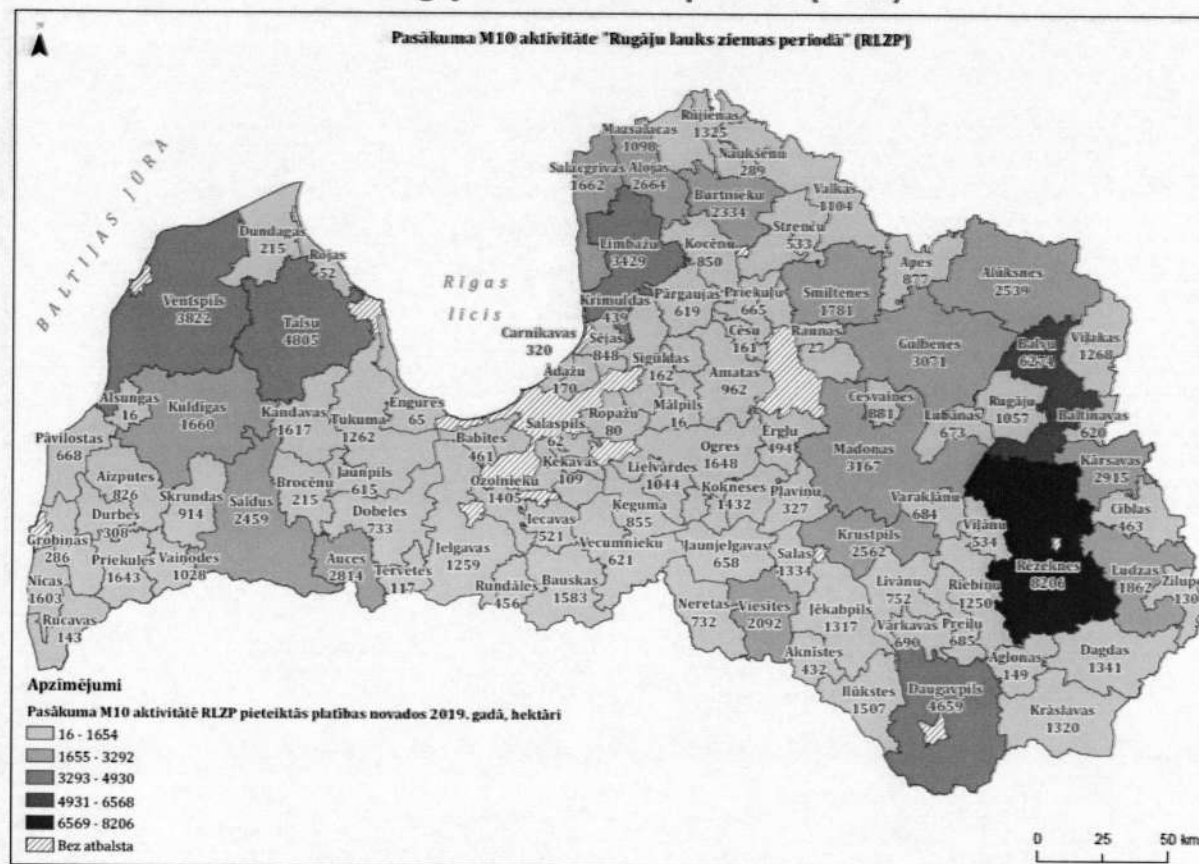
*provizorisks atbalsttiesīgās deklarētās platības, kas var mainīties, ja notiek pieteikumu administrēšana

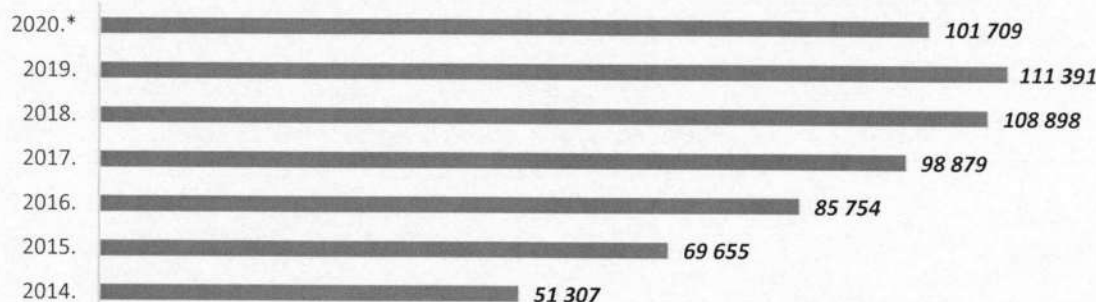
LAP 2014-2020 platību maksājumu atbalsta pasākumu ieviešana #6 Rugāju lauks ziemas periodā (RLZP)

Zemkopības ministrija

RLZP atbalsttiesīgā, EK
deklarētā platība, ha

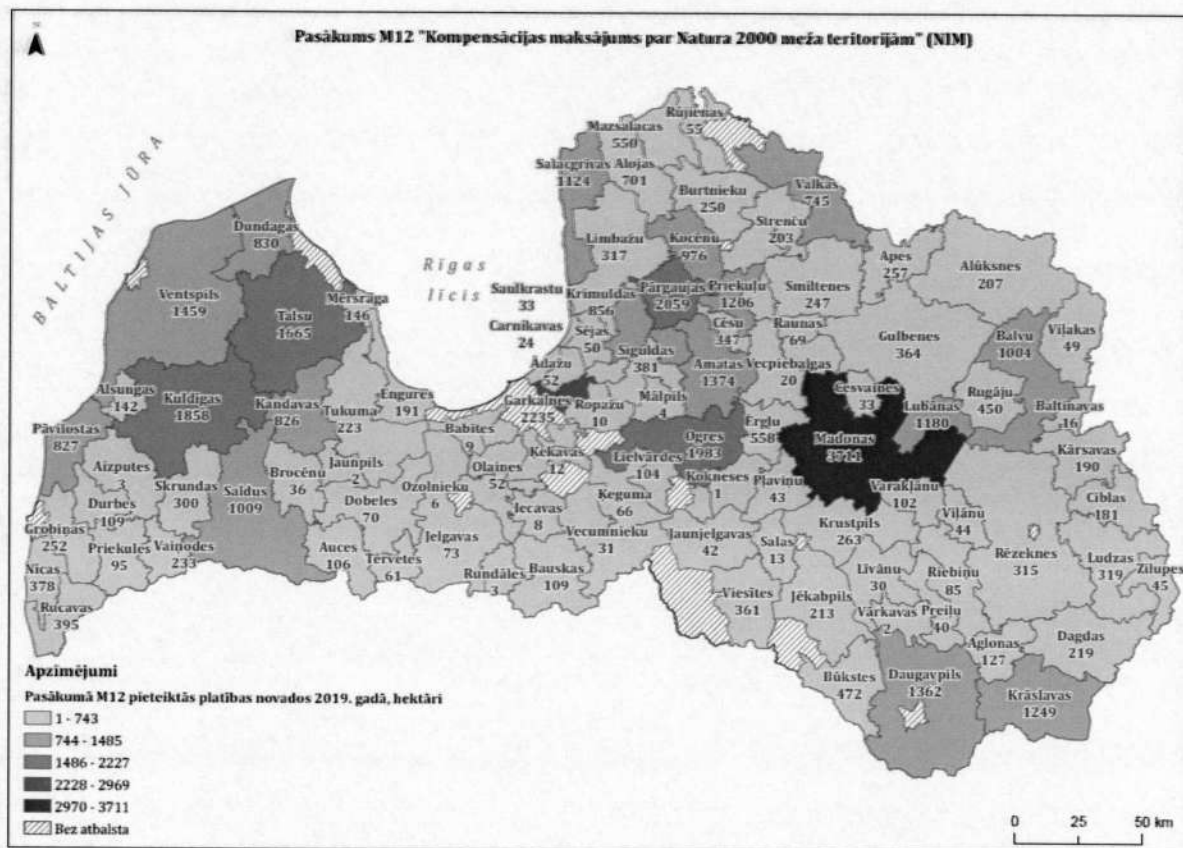
*provizoriskās atbalsttiesīgās deklarētās platības, kuras var mainīties, jo notiek pieteikumu administrēšana

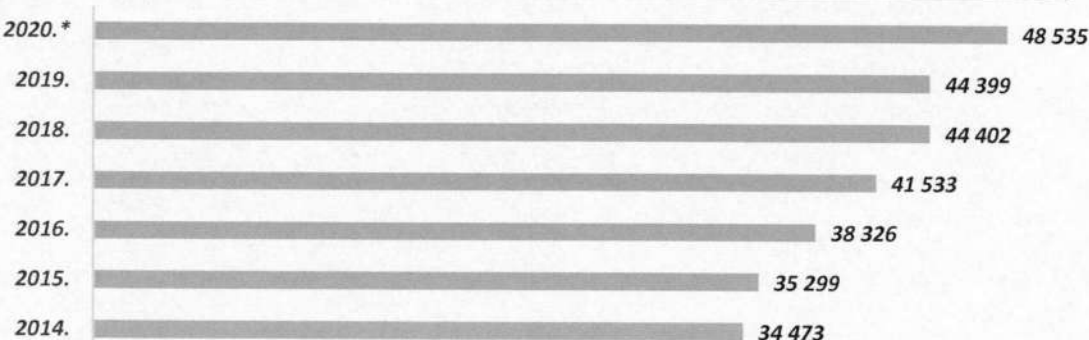
LAP 2014-2020 platību maksājumu atbalsta pasākumu ieviešana #7 NATURA2000 meža teritorijās

Zemkopības ministrija

NATURA200 atbalsttiesīgā, EK
deklarētā platība, ha

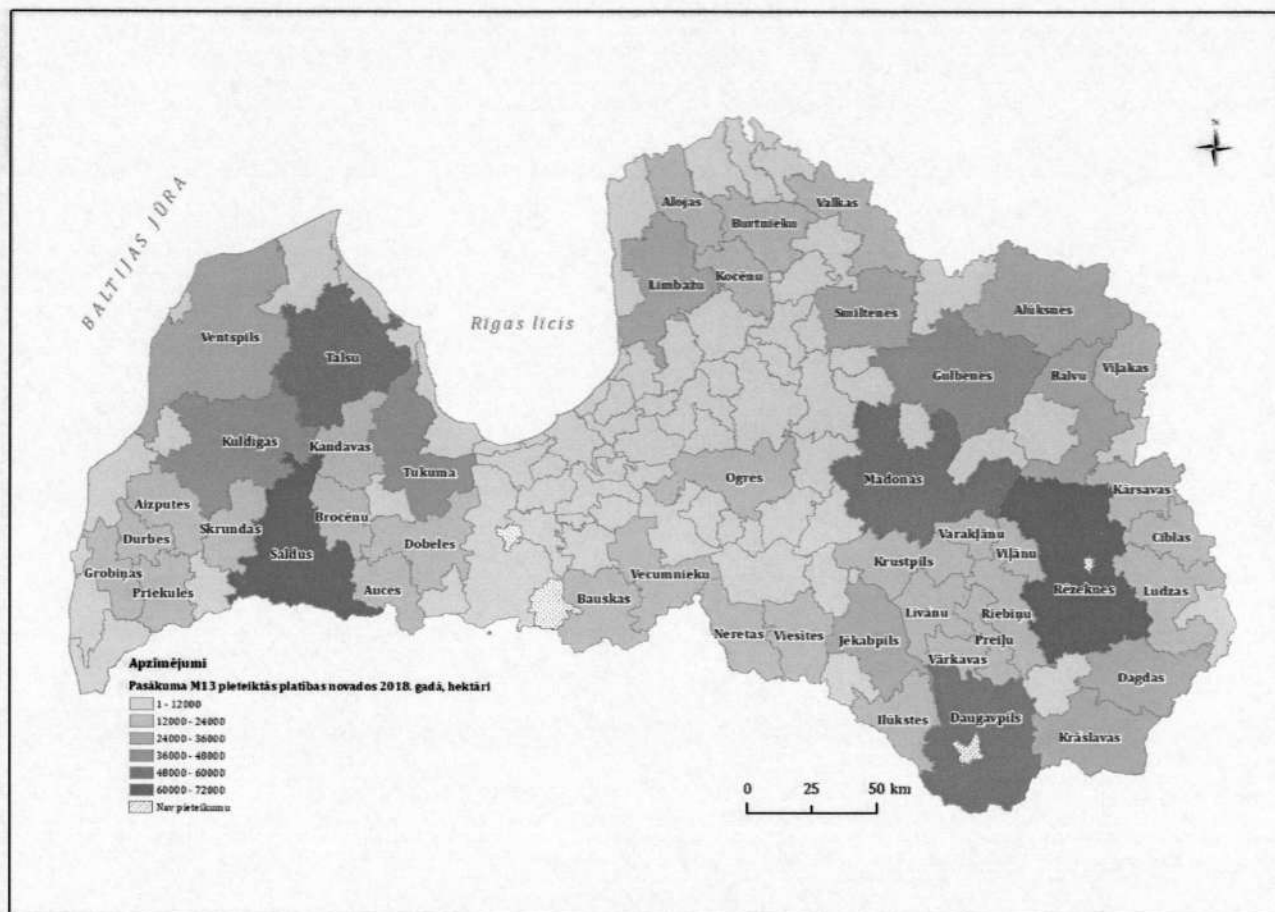
*provizoriskās atbalsttiesīgās deklarētās platības, kuras var mainīties, jo notiek pieteikumu administrēšana

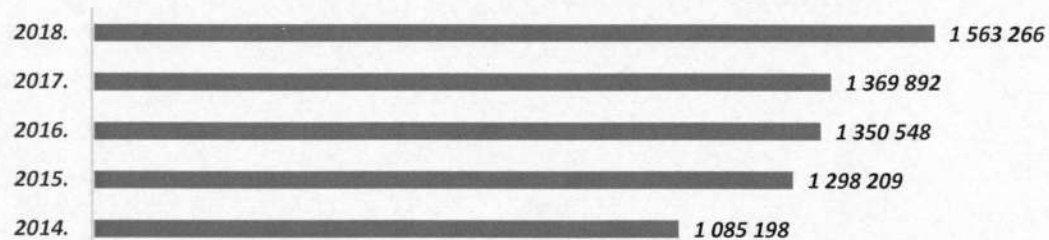
LAP 2014-2020 platību maksājumu atbalsta pasākumu ieviešana #8 Apgabali, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi (ADSI)

Zemkopības ministrija

ADSI atbalsttiesīgā, EK
deklarētā platība, ha

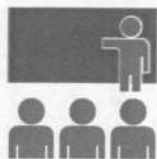

Zemkopības ministrija

LAP 2014-2020 atbalsta pasākumu sasniegtie rezultāti (I)

(līdz 31.12.2020.; % no 2023.g. mērķa)

- Apmācīti **16 440** (117,4%) un konsultēti **14 043** (133,7%) lauku uzņēmēji (lauksaimnieki, mežsaimnieki, mājsaimniecības u.c.) par dažādām tēmām uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanai, vides aizsardzības u.c. jautājumos;

- Darbību uzsākušas **87** EIP, izmēģinājumu, inovāciju u.c. sadarbības grupas (133,8%);

- **3 903** lauku saimniecības (94,5%) veikušas investīcijas lauksaimnieciskās darbības attīstībai;

- **354** jaunie lauksaimnieki (89,6%) dota iespēja izveidot vai pārņemt saimniecības;

- **2 851** mazie (ar apgrozījumu/SI līdz 15 tūkst. EUR) lauksaimnieki (98,2%) paaugstinājuši savu saimniecību konkurētspēju;

- Veiktas dažādas investīcijas **269** lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumos (63,3%);

Zemkopības ministrija

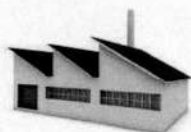
LAP 2014-2020 atbalsta pasākumu sasniegtie rezultāti (II)

(līdz 12.31.2020.; % no 2023.g. mērķa)

- Veikti profilaktiski pasākumi **71** cūkkopības un putnkopības saimniecībā (71,0%), lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas;

- **3 958** saimniecības (99,0%) iegādājušās apdrošināšanas polises augkopībā un lopkopībā;

- Izveidota **446** jaunas darba vietas (**336** jeb 261,4% 6.4 apakšpasākumā; **110** jeb 54,9% LEADER 19.2. apakšpasākumā), kopumā abos pasākumos atbalstītajos projektos paredzēts izveidot **2 651** darba vietu;

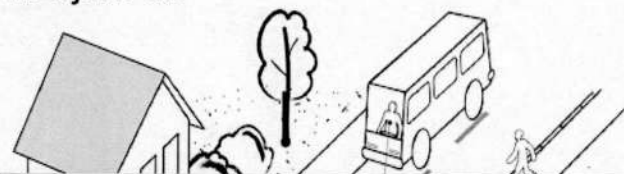
- **261** lauku uzņēmums (65,3%) veicis ieguldījumus ar lauksaimniecību nesaistītu darbību (t.sk. lauku tūrisma) uzsākšanai un attīstībai;

- Atbalstītas **35** vietējās rīcība grupas (VRG) (109,4%), kopumā aptverot **964,9 tūkst.** Latvijas lauku iedzīvotāju (100%);

- Lauku teritoriju attīstībai ar LEADER pieeju īstenotas **2 857** aktivitātes, tai skaitā **1 228** vietējās ekonomikas stiprināšanai un **1 629** iniciatīvas vietas potenciāla attīstībai;

- Sakārtoti (rekonstruēti vai uzlaboti) **1 502 km** ceļu (178,8%) lauku teritorijās, uzlabojot pieejamību teritorijām un pakalpojumiem;

LAP 2014-2020 atbalsta pasākumu sasniegtie rezultāti (III)

(līdz 12.31.2020.; % no 2023.g. mērķa)

- Ielaudzēts mežs **4 393 ha** (87,9%) platībā;
- Izkoptas mežu platības un veikta neproduktīvo mežaudžu nomaiņa **64 304 ha** (207,4%) platībā;
- Uzturēta bioloģiskā daudzveidība zālājos **40 301 ha** (85,7%) platībā;
- Izmaksātas kompensācijas **44 399 ha** (111,0%) NATURA2000 meža teritoriju uzturēšanai;
- Bioloģiskās lauku saimniecības uzsākušas un attīstījušas darbību **261 084 ha** (141,1%) platībā;
- Saimniecības ar vidi saudzējošām metodēm apsaimniekojušas **6 514 ha** (217,1%) dārzkopībā;
- Izlīdzināti ienākumi saimniecībās, kuras atrodas apgabalos ar dabīgiem un citiem specifiskiem ierobežojumiem (ADSI) **1,56 milj. ha** (120,3%) teritorijā.

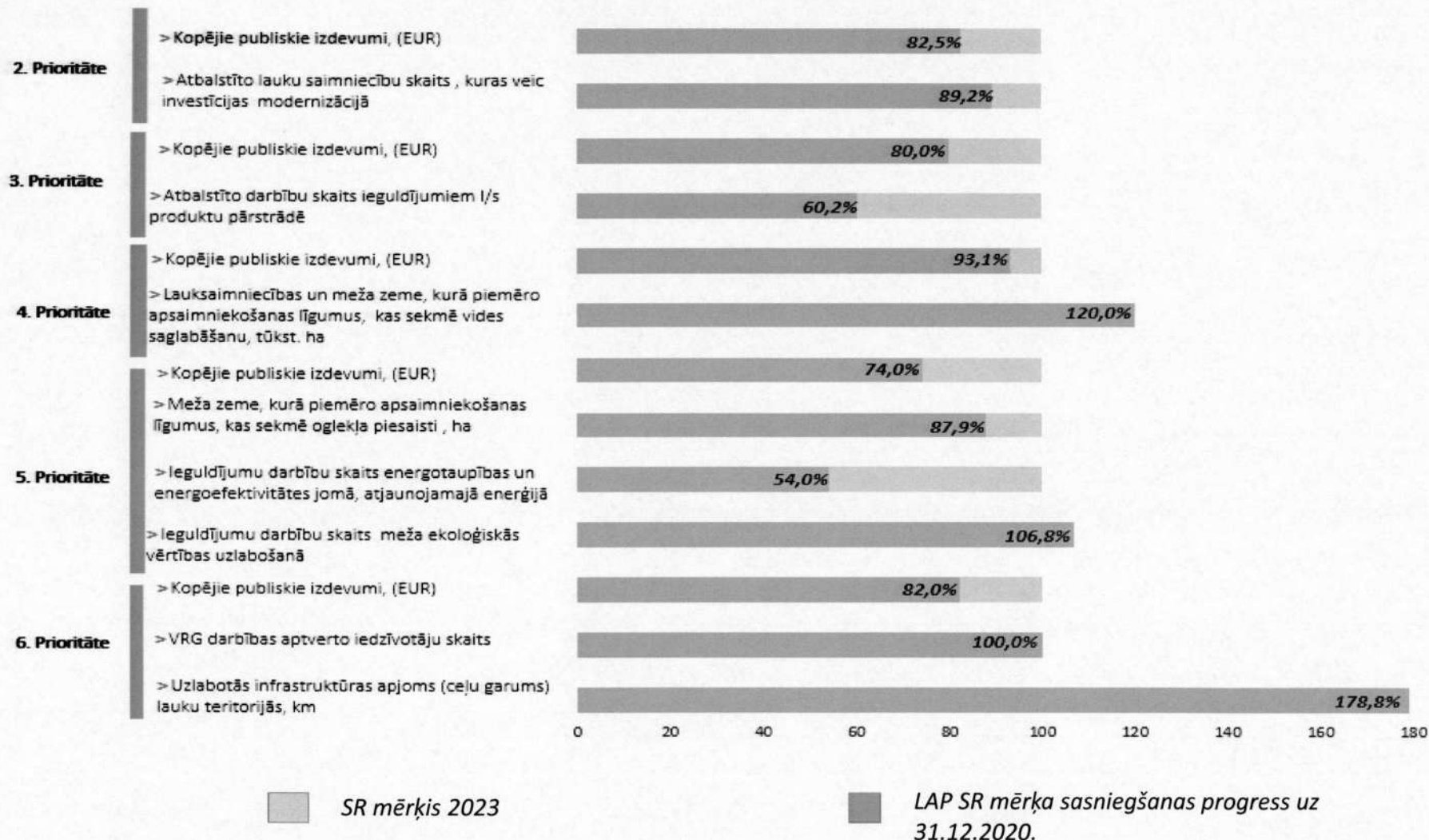

Snieguma rezerve (I)

LAP ieviešanas progress saistībā ar Snieguma Rezerves mērķiem 2023. gadam (realizētie projekti un to finansējums)

Zemkopības ministrija

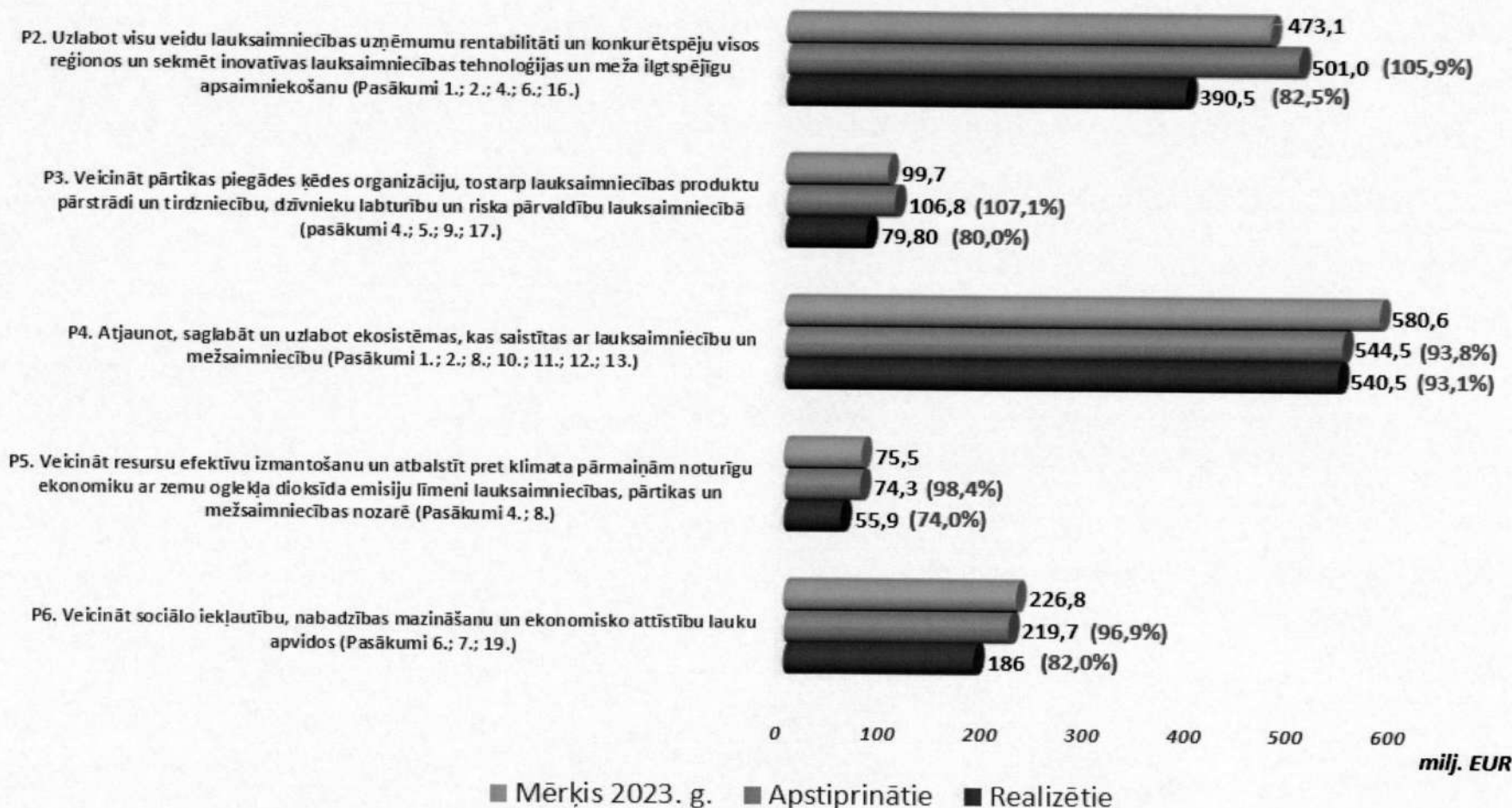

Snieguma rezerve (II)

Zemkopības ministrija

Virzība uz snieguma rezervē noteiktajiem mērķiem 2023. gadā – publiskais finansējums*

* Saskaņā ar EK vadlīnijām par snieguma rezerves aprēķināšanas metodiku

Indikatīvās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas 2021. un 2022. gadā (I)

Zemkopības ministrija

Pasākums	2021. gads	2022.gads
M01 Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi		
<i>M 1.1. Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi</i>		II ceturksnis un III ceturksnis
<i>M 1.2. Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem</i>	III ceturksnis	III ceturksnis
<i>M 1.3. Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem</i>	IV ceturksnis	
M02 Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi	II ceturksnis (konsultantu apmācība)	IV ceturksnis
M04 Ieguldījumi materiālajos aktīvos	IV ceturksnis	IV ceturksnis
M05 Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana	<i>Nav plānots</i>	<i>Nav plānots</i>
M06 lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība		
<i>M6.1 Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai</i>	II ceturksnis	II ceturksnis
<i>M6.3 Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības</i>	III ceturksnis	
<i>M6.4 Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā</i>		I ceturksnis

Indikatīvās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas 2021. un 2022. gadā (II)

Zemkopības ministrija

Pasākums	2021. gads	2022. gads
M07 Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos	Nav plānots	Nav plānots
M08 Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā	II ceturksnis	
M09 Ražotāju grupu un organizāciju izveide	III ceturksnis	
M10 Agrovide un klimats	II ceturksnis	II ceturksnis
M11 Bioloģiskā lauksaimniecība	II ceturksnis	II ceturksnis
M12 Kompensācijas maksājums par Natura 2000 mežu teritorijām	II ceturksnis	II ceturksnis
M13 maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi	Nav plānots	Nav plānots
M16 Sadarbība		
M16.1. Atbalsts EIP grupas	III ceturksnis	
M16.2. Atbalsts jaunu produktu, metožu un tehnoloģiju izstrādei	Nav plānots	Nav plānots
M16.3. Lauku tūrisma attīstības veicināšana	Nav plānots	Nav plānots
M17 Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija	Nepārtrauktā kārta (atver II ceturksnis)	Nepārtrauktā kārta
M19 LEADER SVVA stratēģijas projekti	Kārtas izsludina Vietējās rīcības grupas	Kārtas izsludina Vietējās rīcības grupas

Paldies par
uzmanību!

Zemkopības ministrija

Grozījumi Latvijas Lauku attīstības programmā 2014.-2020.gadam

Uzraudzības komiteja, 11.02.2021.

Zemkopības ministrija

Saturs

- **Finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansējums, pārdale no I pīlāra**
- **Jaunu atbalsta veidu ietveršana LAP**
- **Vienkāršoto izmaksu ieviešana**
- **Grozījumi atsevišķu pasākumu nosacījumos**

- Pilns LAP grozījumu projekts ar pamatojumu UK nosūtīts ar saiti uz **ZM mājas lapu**.
- Redakcionāli LAP grozījumu redakcija var tikt precizēta saskaņošanas procesā ar EK, nemainot ar UK locekļiem saskaņoto grozījumu būtību.

Zemkopības ministrija

Papildu finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam (1)

Pārejas perioda papildu piešķiramā publiskā **finansējuma apmērs** LAP īstenošanai

384 170 307 EUR (t.sk. ES līdzfinansējums 261 235 809 EUR)

Līdzfinansējuma likmes: 68% - ES daļa; 32% - LV daļa

Pārejas periodā tiks turpināta gandrīz visu **LAP pasākumu īstenošana, paredzot tiem papildu finansējuma piešķiršanu** 2021. un 2022. gadam:

Zemkopības ministrija

Papildu finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam (2)

- **Pārejas periodā netiek piešķirts papildus finansējums** šādiem pasākumiem:
 - M02 Konsultāciju pakalpojumi
 - M05 Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana
 - M07 Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos.
- To īstenošana tiks turpināta izmantojot pieejamo **LAP finansējuma atlikumu**, neparedzot papildu finansējumu 2021. un 2022.gadam, savukārt **M05 pasākuma** neizmantotais finansējums tiek pārdalīts *M04 Ieguldījumi materiālajos aktīvos*
- **Pārejas periodā netiek īstenots pasākums**, ievērojot tā finanšu ietilpīgumu:
 - M13 Teritorijas ar dabas ierobežojumiem un citiem specifiskiem ierobežojumiem (*finansējums izlietots jau 2018.gadā, atbalsts nebija pieejams ne 2019., ne 2020.gadā*)

Zemkopības ministrija

ESAI finansējums

- Kopējais **ESAI finansējuma apmērs** LAP īstenošanai pārejas periodā **84 088 404 EUR**; 100% ES līdzfinansējums
- **Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta finansējums (ESAI)** esošo LAP pasākumu īstenošanai, piemērojot esošos pasākumu atbalsta saņemšanas nosacījumus un neparedzot ESAI finansējumam specifiskus nosacījumus:
 - M4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās – 27,8 milj. EUR
 - M6.3. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības – 15 milj. EUR
 - M6.4. Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā – 5 milj. EUR
 - M11 Bioloģiskā lauksaimniecība – 32 milj. EUR
 - *Tehniskā palīdzība – 4,3 milj. EUR*

Zemkopības ministrija

Pārdale no I pīlāra

- ☐ **Pārdale no I pīlāra apmērs** LAP īstenošanai **50 000 000 EUR kopā 2 gados; 100% ES līdzfinansējums**
- ☐ Ar rosinātiem grozījumiem finansējums tiek novirzīts **šādu pasākumu īstenošanai:**
 - M4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās – 20 milj. EUR
 - Kredītprocentu dalējai dzēšanai pasākumos M4.1.Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās un M4.2.Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē – 20 milj. EUR
 - Finanšu instrumenta – mazie aizdevumi lauku teritorijās – 10 milj. EUR

Zemkopības ministrija

Papildu finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, ESAI finansējums un pārdale no I pīlāra, EUR (1)

Ko ds	Pasākuma nosaukums	Publiskais finansējums 2014- 2020	ES daļa	Pārejas perioda papildu līdzekļi	ESAI līdzekļi	Pārdale no I pīlāra	Kopējais publiskais finansējums pēc izmaiņām
1.	Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi	13 376 079	9 095 734	9 000 000	0	0	22 376 079
2.	Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi	10 445 189	7 102 729	0	0	0	10 445 189
4.	Ieguldījumi materiālajos aktīvos	496 703 539	349 469 285	191 521 839	27 883 984	50 000 000	766 478 459
5.	Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana	5 000 000	3 400 000	0	0	0	4 630 903
6.	Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība	77 781 389	52 891 345	7 000 000	20 000 000	0	104 781 389
7.2	Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana	126 635 591	86 112 202	0	0	0	126 635 591

112

Zemkopības ministrija

Papildu finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, ESAI finansējums un pārdale no I pīlāra, EUR (2)

Kods	Pasākuma nosaukums	Publiskais finansējums 2014-2020	ES daļa	Pārejas perioda papildu līdzekļi	ESAI līdzekļi	Pārdale no I pīlāra	Kopējais publiskais finansējums
8.	Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā	36 863 553	25 067 216	7 000 000	0	0	43 863 553
9.1	Ražotāju grupu un organizāciju izveide	588 223	399 991	1 000 000	0	0	1 588 223
10.	Agrovide un klimats	83 789 619	56 976 941	33 200 000	0	0	116 989 619
11.	Bioloģiskā lauksaimniecība	194 279 325	132 109 941	38 000 000	32 000 000	0	264 279 325
12.2	Kompensācijas maksājums par mežu teritorijām NATURA2000	24 093 714	16 383 726	12 000 000	0	0	36 093 714
13.	Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi	259 267 115	198 709 798	0	0	0	259 267 115

Zemkopības ministrija

Papildu finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, ESAI finansējums un pārdale no I pīlāra, EUR (3)

Ko ds	Pasākuma nosaukums	Publiskais finansējums 2014-2020	ES daļa	Pārejas perioda papildu līdzekļi	ESAI līdzekļi	Pārdale no I pīlāra	Kopējais publiskais finansējums
16.	Sadarbība	20 330 214	13 824 545	9 000 000	0	0	29 330 214
17.1	Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija	27 554 834	18 737 287	22 000 000		0	49 554 834
19.	Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA — sabiedrības virzīta vietējā attīstība)	79 088 514	53 780 190	19 550 000	0	0	98 638 514
20.	Tehniskā palīdzība	63 270 809	43 024 150	34 898 468	4 204 420	0	102 373 697
113.	Priekšlaicīga pensionēšanās (pārejošas saistības)	12 527 502	8 518 701	0	0	0	12 527 502
	KOPĀ	1 531 595 209	1 075 603 782	384 170 307	84 008 404	50 000 000	2 049 853 920

Zemkopības ministrija

Papildu finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, ESAI finansējums un pārdale no I pīlāra, EUR (4)

Ievērojot ar pārejas periodu saistītās izmaiņas LAP, jo īpaši izmaiņas LAP finansēšanas plānā, attiecīgi **tieks pārskatītas un precizētas** arī LAP:

- ☐ 7. sadaļa Darbības rezultātu satvara apraksts
(**snieguma ietvara rādītāji un snieguma rezerve**)
- ☐ 11. sadaļa Rādītāju plāns (**LAP pasākumu rādītāji**)
- ☐ 13. sadaļa **Valsts atbalsta** novērtējumam
nepieciešamie **elementi**

Zemkopības ministrija

Saturs

● **Finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansējums, pārdale no I pīlāra**

○ **Jaunu atbalsta veidu ietveršana LAP**

● **Vienkāršoto izmaksu ieviešana**

● **Grozījumi atsevišķu pasākumu nosacījumos**

Zemkopības ministrija

Jaunu atbalsta veidu ietveršana LAP (1)

Kredītprocentu dalēja dzēšana M4.1 Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās un M4.2 Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē ietvaros:

- lai veicinātu uzņēmumu efektivitāti, nodrošinātu arī turpmāku investīciju ieplūšanu uzņēmumos un mazinātu finansiālo slogu uzņēmumiem (t.sk. lauksaimniecības un lauksaimniecības produktu pārstrādātājiem), kas maksā kredītprocentus par aizdevumu
- **paredzēts atbalsts 20 mlj. EUR** (t.sk. 2 mlj. EUR lauksaimniecības un lauksaimniecības produktu pārstrādei M4.2.) apmērā

Zemkopības ministrija

Priekšlikums finansējuma nepieciešamībai kredītprocentu daļējai dzēšanai

- Atbalsts primārajiem lauksaimniecības produkcijas ražotājiem no 2017.gada līdz 2020.gadam ik gadu tika izmaksāti 5,5 milj. *euro*, kopējais atbalsta pretendentu skaits vidēji 1770
- **Atbalsta apmērs** ir summa, kas nepārsniedz aizdevuma gada procentu likmi **4% apmērā** vai faktisko likmi, ja kredītprocentu likme ir mazāka par 4 %. Maksimālā atbalsta summa vienam pretendentam kārtējā gadā nepārsniedz 60000 *euro*
- **Primārās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, atbilstīgajiem kooperatīviem un pārstrādes uzņēmumiem atbalsts sedz faktiski samaksātās procentu gada summas par ilgtermiņa aizdevumu investīcijām:**
 - jaunu lauksaimniecības būvju būvniecībai, iekārtām un esošo būvju pārbūvei;
 - jaunas traktortehnikas iegādei un specializētā autotransporta iegādei (neizmantojot ELFLA līdzekļus)
- Ilgtermiņa investīciju kopējā atbalsta intensitāte nepārsniedz 50 % no investīciju attaisnoto izdevumu summas un 70 %, ja saimnieciskās darbības veicējs atrodas mazāk labvēlīgā apvidū.
Atbalsta intensitāti palielina par 20 %, ja investīcijas īsteno jaunais lauksaimnieks

Zemkopības ministrija

Jaunu atbalsta veidu ietveršana LAP (2)

Finanšu instrumenti

Atbalsts finanšu instrumentu veidā paredzēts, lai nodrošinātu efektīvu lauku attīstības pasākumu ieviešanu nodrošinot tirgus nepilnību daļējo risināšanu un finanšu produktu pieejamību. Atbalstu paredzēts sniegt aizdevumu un garantiju veidā.

- **Aizdevumu programma lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem – mazais aizdevums lauku teritorijā (20 milj.EUR):**
 - lai veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos saimnieciskajā darbībā un **palielinātu finanšu resursu pieejamību saimnieciskās darbības veicējiem**
 - atbalsts aizdevuma veidā ir paredzēts investīciju atbalstam un apgrozāmajiem līdzekļiem juridiskam vai fiziskam personām, kuri nodarbojas ar saimniecisko darbību vai plāno to uzsākt
- **Lauksaimniecības un lauku attīstības garantiju atbalsta programma (10 milj.EUR):**
 - lai sniegtu saimnieciskās darbības veicējiem lauksaimniecības un lauku attīstības jomā **papildu nodrošinājumu finansējuma saņemšanai kredītiestādē** uzņēmējdarbības projekta īstenošanai
 - garantiju nodrošinās šādiem kredītiestāžu finanšu produktiem – aizdevumu investīcijām, aizdevumam apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, finanšu līzingam un tā limitam, faktoringam, banku garantijai. Garantijas sedz līdz 80 % no finanšu produkta summas.⁴

Zemkopības ministrija

Finanšu instruments maziem/vidējiem lauksaimniekiem - 20 milj. EUR

Atbalsts ir sniegts aizdevuma veidā
līdz - 100 000 EUR;
apgrozāmo līdzekļu iegādei – 35 000 EUR
apbūvētas un neapbūvētas zemes iegādei – 35 000 euro

Aizdevumu procentu gada likme: 4 - 6,5%

Turpina ALTUM
programmu «Mazie
aizdevumi lauku teritorijās»
maziem/vidējiem
lauksaimniekiem lauku
teritorijās

Atbalsta pretendents

Lauksaimniecības un lauku saimnieciskās
darbības veicēji– juridiskas vai fiziskas
personas - ar apgrozījumu līdz 100 000 EUR

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Aizdevumus līdz 25 000 EUR ALTUM
piešķir ar aizņēmēja galvojumu, bez
papildus nodrošinājuma.

Atmaksas termiņš - līdz 10 gadiem,
būvniecības gadījumā līdz 15 gadiem

Atbalstāmās aktivitātes

- ✓ Dzīvu dzīvnieku iegāde
- ✓ Stādu iegāde
- ✓ Pamatlīdzekļu (arī lietotu) iegāde, būves - pārbūve, uzstādīšana, celtniecības izmaksas, kā arī ēkas atjaunošanas izmaksas
- ✓ Apbūvētas un neapbūvētas zemes iegāde
- ✓ Apgrozāmie līdzekļi

Zemkopības ministrija

Priekšlikums finansējuma nepieciešamībai garantiju programmai

Sākot ar 2021.gada katru gadu vidēji nepieciešami līdz 5 milj. EUR riska segumam, kas gadā nodrošina garantiju izsniegšanu līdz pat 20 milj. *euro* apmērā.

Ar garantiju nodrošina:

- ✓ Investīciju aizdevumu;
- ✓ Apgrozāmo līdzekļu aizdevumu;
- ✓ Finanšu līzingu un faktoringu;
- ✓ Konkursu, avansa maksājumu garantijas.

Līdz 2020. gada 30. novembrim spēkā 91 garantija par 15,3 milj. *euro*, un būtiski, ka tieši 2020. gadā garantiju apmērs palielinājās par 7,2 milj. *euro* jeb 47 %. Pašlaik lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas finansēšanai ir pieejams vien 0.725 milj. *euro*, kas, ievērojot programmas īstenošanas pieredzi, pietiks tikai līdz šī gada maijam.

Zemkopības ministrija

Saturs

- **Finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansējums, pārdale no I pīlāra**
- **Jaunu atbalsta veidu ietveršana LAP**
- **Vienkāršoto izmaksu ieviešana**
- **Grozījumi atsevišķu pasākumu nosacījumos**

Zemkopības ministrija

Vienkāršoto izmaksu ieviešana (1)

Lai vienkāršotu ELFLA atbalsta saņemšanu un īstenošanu un administrēšanu, mazinātu administratīvo slogu un pārietu no fokusēšanās uz finanšu dokumentu pārbaudi uz sasniegto rezultātu pārbaudi.

Vienotas likmes finansējums lauku attīstības projektu sagatavošanas un pārējām vispārējām izmaksām (*M04 Ieguldījumi materiālajos aktīvos un M19.2 Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju*):

- saskaņā ar Regulas 1303/2013 67.panta 1.punkta d) apakšpunktu un 5.punkta a) apakšpunktu izstrādāta metodika - skaidro vienkāršoto izmaksu jēgu un būtību, nosaka to noteikšanas principus. Metodika pievienota LAP pielikumā.
- **noteikts konstants lielums – vienota likme:**
 - **projekta pieteikuma sagatavošanās izmaksām**
 - **pārējām vispārējām izmaksām**, t.sk. arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomisko pamatojumu, energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī izmaksas par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā, kuras ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu
- **likmes apmērs metodikā diferencēts pēc projekta attiecināmo izmaksu apjoma un ieguldījuma veida**, vienlaikus nosakot maksimālo vienotas likmes summu.

Zemkopības ministrija

Vienkāršoto izmaksu ieviešana (2)

Vienotas likmes finansējums lauku attīstības projektu sagatavošanas un pārējām vispārējām izmaksām

- **likmes apmērs metodikā diferencēts pēc projekta attiecināmo izmaksu apjoma un ieguldījuma veida, vienlaikus nosakot maksimālo vienotas likmes summu.**

M4.1 "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"

- Vienotā likme sagatavošanas izmaksām no 0,5% līdz 1,5%, pie maksimālās likmes summas 4000 euro.
- Vienotā likme projekta vispārējām izmaksām no 0,5% līdz 3%, pie maksimālās likmes summas 10 000 euro.

M4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē"

- Vienotā likme sagatavošanas izmaksām no 0,5% līdz 1,5%, pie maksimālās likmes summas 5000 euro.
- Vienotā likme projekta vispārējām izmaksām no 2% līdz 4%, pie maksimālās likmes summas 50 000 euro.

M4.3 "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā"

- Vienotā likme sagatavošanas izmaksām no 0,5% līdz 1%, pie maksimālās likmes summas 1 500 euro.
- Vienotā likme projekta vispārējām izmaksām 4 %, pie maksimālās likmes summas 8 500 euro.

M19.2. "Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju"

- Vienotā likme sagatavošanas izmaksām 1,8% pie maksimālās likmes summas 1 300 euro.
- Vienotā likme projekta vispārējām izmaksām 3%, pie maksimālās likmes summas 3 000 euro.

Zemkopības ministrija

Vienkāršoto izmaksu ieviešana (2)

Vienotas likmes finansējums izmaksām, kas nav personāla izmaksas (*M19.4 Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšanai, teritorijas aktivizēšanai*):

- saskaņā ar Regulas 1303/2013 68.b punktu
- noteikta **vienota likme līdz 40 % no atbilstīgajām tiešajām personāla izmaksām**, lai segtu darbības atlikušās atbilstīgās izmaksas aktivitātēs:
 - VRG darbības nodrošināšanai
 - Aktivizēšanai

Zemkopības ministrija

Vienkāršoto izmaksu ieviešana (3)

Standarta likmes vienības izmaksa tehnikas iegādei jeb Tehnikas katalogs (*M4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās*)

- Lai atvieglotu lauksaimniekiem ieguldījumu veikšanu tehnikas iegādē, ar grozījumiem tiek paredzēts vienkāršoto izmaksu veidu – standarta likmes vienības izmaksu tehnikas iegādei, kas balstīts uz neatkarīgu ekspertu vērtējumu
- Turpmāk nebūs nepieciešams veikt iepirkumu salīdzinošos darījumus, bet tehnikas vienību jāizvēlas no tehnikas kataloga, kur par cenu pamatotību jau ir iedots ekspertu slēdziens
- Tehnikas katalogs tiks ieviests saskaņā ar 1303/2013 67.panta 1.punkta b) apakšpunktu un 5.panta a) apakšpunktu

Zemkopības ministrija

Saturs

- **Finansējums pārejas periodam 2021. un 2022. gadam, Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansējums, pārdale no I pīlāra**
- **Jaunu atbalsta veidu ietveršana LAP**
- **Vienkāršoto izmaksu ieviešana**
- **Grozījumi atsevišķu pasākumu nosacījumos**

Zemkopības ministrija

M09 Ražotāju grupu un organizāciju izveide

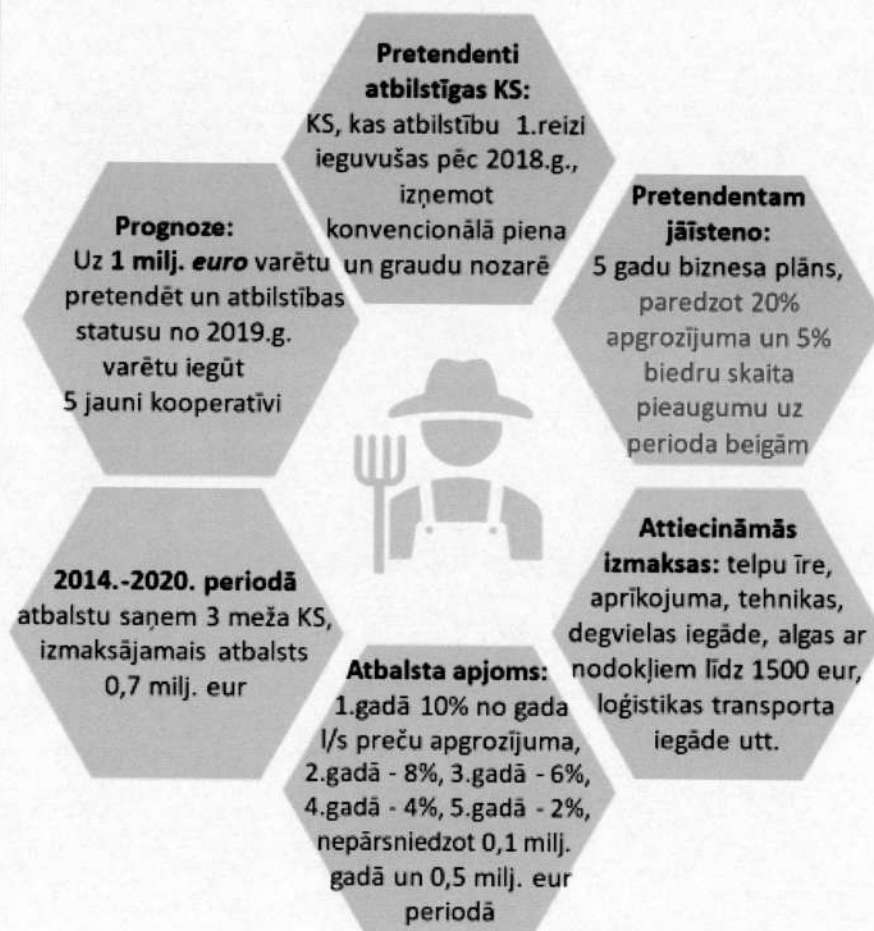
- **pārskatīts termiņš, līdz kuram kooperatīvajai sabiedrībai ir jāiegūst atbilstības statuss/atzišana:** no 2014.gada mainīts uz 2019. gadu
- **ietverts jauns sadarbības veids:** uz izveides atbalstu varēs pretendēt arī kooperatīvās sabiedrības, kuru biedri ir tikai citas kooperatīvās sabiedrības (2.līmeņa kooperatīvi)
- izveides atbalstu varēs saņemt 2.līmeņa kooperatīvi, kuri darbojas **arī konvencionālā piena un graudu nozarē**
- **aprēķinot atbalstu**, to nesamazinās par tām summām, kuras 2.līmeņa kooperatīva biedri – citas kooperatīvās sabiedrības ir saņēmuši Ražotāju grupu un organizāciju atbalsta ietvaros kā neatkarīgi kooperatīvi 2004.-2006. un 2007. – 2013., kā arī 2014 – 2020 (ja veido 2.līmeni mežu kooperatīvi) plānošanas periodā
- **specifiski kvalitatīvie un kvantitatīvie** sasniedzamie rādītāji 2.līmeņa kooperatīviem tiks ietverti nacionālajos normatīvajos aktos

Zemkopības ministrija

Atbalsts kooperatīvu izveidei

Ražotāju
grupu un
organizāciju
izveide/
pārejas
periods

Zemkopības ministrija

M10 Agrovide un M11 Bioloģiskā lauksaimniecība

- noteikts **īsāks saistību periods saistībām**, kas tiks uzņemtas 2021.un 2022. gadā:
 - 2021.gadā uz diviem gadiem
 - 2022.gadā uz vienu gadu.
- **saglabājas iespēja pagarināt saistības** par (n+1), kas sākot ar 2022.gadu nepārsniedz vienu gadu

M11 Bioloģiskā lauksaimniecība

- **paredzēts kāpināt nosacījumu par zālēdāju dzīvnieku skaitu** no 0,3 uz 0,4 liellopu vienībām, ar mērķi uzsākt savlaicīgu pāreju uz augstāku liellopu vienību skaitu bioloģiskajās saimniecībās, ko pilnībā plānots ieviest no 2023.gada
- Paredzēta iespēja nacionālos normatīvos aktos noteikt prioritāri uzņemamās saistības, ja kārtējā gadā atbalstam tiek pieteikts lielāks platību apjoms kā pieejamais finansējums (prioritārās mērķa platības, kultūraugu veidus)

Zemkopības ministrija

Lauku attīstības platību maksājumu nosacījumi 2021. un 2022. gadam

Pasākums

M11 Bioloģiskās lauksaimniecība

M10.1.1. Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos

M.10.1.2. Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā

M.10.1.3. Rugāju lauks ziemas periodā

M10.1.4. Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei

M12 Kompensācijas maksājums par NATURA2000 mežu teritorijām

Nosacījumi

- Turpina esošās saistības, ja tās nav pabeigtas
- Var paplašināt esošās saistības līdz 20%
- Var uzņemties jaunas saistības
- Turpina esošās saistības, ja tās nav pabeigtas
- Var paplašināt esošās saistības līdz 20%
- Var uzņemties jaunas saistības
- Turpina esošās saistības, ja tās nav pabeigtas
- Var paplašināt esošās saistības līdz 20%
- Var pagarināt esošās saistības
- Turpina esošās saistības, ja tās nav pabeigtas
- Var paplašināt esošās saistības līdz 20%
- Var uzņemties jaunas saistības
- Turpina ierastā kārtībā pieteikties uz ikgadējo atbalstu

Zemkopības ministrija

M19.1 LEADER pieejas sagatavošanās atbalsts

- gatavojoties jaunajam periodam pēc 2023. gada, plānots **2022. gadā īstenot M19.1 apakšpasākumu "Sagatavošanās atbalsts"**
 - **Atbalsts paredzēts** VRG kā vienreizējs maksājums **EUR 20 000** apmērā **SVVA stratēģijas sagatavošanai**
 - izmaiņas attiecināmajās izmaksās, paredzot attiecināt:
 - ekspertu piesaisti SVVA stratēģijas izstrādei
 - administratīvās izmaksas (*ja tās pārejas periodā netiek finansētas no M19.4. Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana un teritorijas aktivizēšana*)
- izmaiņas VRG darbības teritorijas nosacījumiem – **palielināts maksimālais iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā** no 65 000 līdz 125 000
- **svītrots nosacījums**, ka **pilsētu iedzīvotāju īpatsvars** (kurās iedzīvotāju skaits ir no 5 000 līdz 15 000) **nepārsniedz 49%** no kopējās VRG darbības teritorijas iedzīvotāju skaita
- Publiskā **finansējuma pārdale 1935 EUR** apmērā no apakšpasākuma M19.3. Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība (*izveidojies atlikums, jaunas kārtas nav plānotas*)

Zemkopības ministrija

M19.2 Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju

- **Palielināts apgrozījuma sliekšnis** atbalsta saņemšanai **uzņēmējiem** M19.2 aktivitātē «Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas» no 70 000 EUR līdz 150 000 EUR
- **Publiskā finansējuma pārdale 242 000 EUR apmērā** no apakšpasākuma M19.3. Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība (*izveidojies atlikums, jaunas kārtas nav plānotas*)

M19.4 Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana

- izmaiņas attiecināmajās izmaksās, paredzot **attiecināt vietējo rīcības grupu darbiniekiem veselības apdrošināšanu** (t.sk. Covid-19 kontekstā)
- Atbalsts apakšpasākumā var tikt palielināts par 5%, ja vietējai rīcības grupai pārejas periodā piešķirtais ELFLA atbalsts SVVA stratēģijas īstenošanai ir līdz 500 000 EUR.

Zemkopības ministrija

Citas izmaiņas pasākumu aprakstos

- **Ietverta atsauce par Eiropas Savienības Atveseļošanās finansējuma piešķiršanu bez izmaiņām atbalsta saņemšanas nosacījumos šādos atbalsta pasākumos:**
 - M04 Atbalsts ieguldījumiem materiālajos aktīvos
 - M6.3. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības
 - M6.4. Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā
- **Pasākumā M4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās, lai virzītos uz Zaļā kursa noteiktajiem mērķiem, ietverts nosacījums, ka saimniecībām nacionālos normatīvos aktos noteiktajā apjomā jāveic ieguldījumi ar vides un klimata mērķiem saistītās darbībās.**

Zemkopības ministrija

LAP novērtējuma plāns

Pārskatīta LAP novērtējuma plāna sadaļa 9.5. Grafiks, kurā noteikti termiņi novērtējumu veikšanai - pārejas perioda dēļ tie jāpagarina:

- **Gada īstenošanas ziņojumi** jāiesniedz: 2016.; 2018.; 2020.; **2021., 2022., 2023., 2024., 2025., 2026. gadā**
 - saskaņā ar Regulas 1305/2013 75.panta prasībām EK tiek iesniegti gada īstenošanas ziņojumi, sākot ar 2016.gadu (par 2014. un 2015.gadu) līdz pat 2026.gadam ieskaitot, kurā arī tiek ietverta sadaļa par darbībām, kas veiktas saistībā ar novērtēšanas plānu.
- **Ex post novērtējuma ziņojums** jāiesniedz: **līdz 31.12.2026:**
 - saskaņā ar Regulas 1305/2013 78.pantu un Regulas 1303/2013 57. pantu dalībvalstis sagatavo darbības programmas ex post novērtējuma ziņojumu. Šo ziņojumu iesniedz Komisijai vēlākais līdz 2026. gada 31.decembrim.

Zemkopības ministrija

Tehniskā palīdzība un Valsts Lauku tīkls

- Pārejas periodā tiks turpināta **Tehniskās palīdzības atbalsta izmantošana*** LAP pārvaldības, uzraudzības, informēšanas, novērtēšanas un kontroles vajadzībām, tostarp, lai sagatavotos nākamajam plānošanas periodam, saskaņā ar tiesību aktos noteikto, **piemērojot 5% no LAP kopējās lauku attīstības aploksnes, t.sk. ESAI finansējuma**
- Tehniskās palīdzības ietvaros saskaņā ar tiesību aktos noteikto **atbalsts paredzēts arī VLT darbībai, palielinot** LAP 17.4. sadaļā «NRN izveidei un darbībai pieejamie resursi» **noteikto maksimālo iespējamo atbalsta apmēru** visā periodā (no 30 mlj. EUR līdz 42 mlj. EUR:
 - Darbības nodrošināšanai no 5 mlj. EUR līdz 10 mlj. EUR
 - Rīcības programmas un ikgadējo darba plānu īstenošanai no 25 mlj. EUR līdz 32 mlj. EUR.

* šobrīd plānots līdz 2024. gada beigām, bet atkarībā no faktiskā izlietojuma iespējams turpināt arī 2025. gadā

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!

Aktualitātes par KLP nākotni

- ✓ Pārejas perioda regula nr. 2020/2220 pieņemta 23/12/2020
- ✓ Deleģētais akts nr. 2021/188 par finansējuma pārdali starp pīlāriem pieņemts 19/01/2021
- ✓ KLP reformas regulas saskaņošanā dialogā starp Padomi, Eiropas parlamentu un Eiropas komisiju
- ✓ Portugāles prezidentūra plāno panākt vienošanos par KLP reformu 05/2021
- ✓ Eiropas Komisijas rekomendācijas ES dalībvalstīm - KLP stratēģiskajiem plāniem publicētas 18/12/2020
- ✓ KLP plānu iesniegšana EK līdz 31/12/2021
- ✓ Atveseļošanās un noturības plāns (LV iesniedza EK 9/02/2021)
- ✓ Ilgtermiņa lauku attīstības vīzija izstrādē – pieņemšana 06/2021

Zemkopības ministrija

**Latvijas KLP Stratēģiskā plāna sagatavošana:
turpmākie soļi
un
Eiropas Komisijas rekomendācijas KLP Stratēģiskā
plāna izstrādei**

Rekomendācijas Latvijai: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0386&qid=1611649195075>

Provizorisks KLP stratēģiskā plāna sagatavošanas/apstiprināšanas laika grafiks

Gads				2021												2022											
Ceturksnis				I			II			III			IV			I			II			III			IV		
Mēnesis				Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Aktivitāte																											
1	Neformālas konsultācijas ar EK par KLP situācijas analīzi, SVID, vajadzībām																										
2	Situācijas analīzes, SVID, vajadzību novērtējuma finalizēšana																										
3	KLP intervencu aprakstu/finansējuma sadalījuma/mērķa rādītāju sagatavošana pirms diskusijām KLP Tematiskajās																										
4	Paralēli (kopā ar iesaistītajām institūcijām) atlikušo KLP SP saturisko sadalījuma gatavošana																										
5	Diskusijas ar partneriem KLP Tematiskajās darba grupās																										
6	KLP stratēģiskā plāna projekta (intervencu stratēģijas) neformāla apspriešana ar EK																										
7	SVID aktualizēšana/finalizēšana pēc "lauksamniecības skaitīšanas" (pēc nepieciešamības)																										
8	KLP stratēģiskā plāna projekta finalizēšana pēc diskusijām KLP TDG un neformālajām konsultācijām ar EK																										
9	Enu KLP SP uzraudzības komiteja - informācija par status quo																										
10	KLP SP iesniegšana AREI ex-ante novērtējuma veikšanai																										
11	Ex-ante novērtējuma veikšana																										
12	SIVN veikšana																										
13	Publiskā apspriešana																										
14	KLP stratēģiskā plāna projekta precizēšana pēc ex-ante un SIVN, kā arī SIVN precizēšana pēc sabiedriskās apspriešanas																										
15	Neformālas konsultācijas ar EK																										
16	KLP stratēģiskā plāna projekta precizēšana (nepieciešamības gadījumā)																										
17	Enu KLP SP uzraudzības komiteja - informācija par status quo																										
18	Formāla KLP stratēģiskā plāna iesniegšana EK																										
19	EK komentāri par KLP stratēģisko plānu																										
20	Konsultācijas ar EK																										
21	Konsultācijas ar partneriem pēc konsultācijām ar EK																										
22	Enu KLP SP uzraudzības komiteja - informācija par status quo																										
23	Formāla precizēta KLP stratēģiskā plāna iesniegšana EK																										
24	EK veic KLP SP beigu izvērtēšanu																										
25	Konsultācijas ar EK																										
26	KLP stratēģiskā plāna apstiprināšana																										

Eiropas Komisijas rekomendācijas Latvijai (I):

I. Attīstīt gudru, noturīgu un daudzveidīgu lauksaimniecību, kas garantē uzturdrošību:

- Uzlabojot saimniecību ar zemākiem ienākumiem dzīvotspēju;
- Atbalstot lauksaimniecības nozares konkurētspēju un produktivitāti;
- Uzlabojot lauksaimnieku stāvokli pārtikas piegādes ķēdē;
- Stiprinot lauksaimnieku noturību pret riskiem;

II. Balstīt vidrūpi un klimata darbus un veicināt Savienības vidisko un klimatisko mērķu sasniegšanu:

- Samazinot SEG un amonjaka emisijas, klimata pārmaiņas un pielāgojoties tām;
- Samazinot barības vielu zudumus un uzlabojot ūdens kvalitāti;
- Uzlabojot lauku ainavas elementus, sniedzot ieguldījumu biodaudzveidībā;
- Sekmējot ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, veicinot efektīvu biomasas izmantošanu un vairojot mežu daudzfunkcionalitāti, u.c.;
- Atbalstot pāreju uz bioloģisko lauksaimniecību un tās turpināšanu;

Eiropas Komisijas rekomendācijas Latvijai (II):

III. Lauku apvidu sociālekonomiskās struktūras stiprināšana un ar sabiedrību saistīto problēmu risināšana:

- Uzlabojot lauku apvidu sociālekonomisko attīstību, risinot nabadzības samazināšanas un depopulācijas izaicinājumus un veicinot paaudžu nomaiņu;
- Pastiprinot pasākumus samazināt bīstamāko pesticīdu lietošanas apjomus un riskus, veicinot ilgtspējīgu pesticīdu lietošanu un produktu integrētās audzēšanas prakses;
- Uzlabojot dzīvnieku labturību;

IV. Zināšanu veicināšana un apmaiņa, inovācija un digitalizācija lauksaimniecības nozarē un lauku apvidos:

- Risinot AKIS fragmentācijas izaicinājumus;
- Atbalstot savienojamību (platjoslu internets) lauku apvidos.

Papildus kvantificējamie mērķi

Papildus specifiskajām rekomendācijām, Eiropas Komisija aicina Latviju tās KLP stratēģiskajā plānā noteikt **precīzas nacionālās vērtības** Eiropas Zaļā kursa mērķiem, ņemot vērā tās specifisko situāciju un Komisijas rekomendācijas. Tas attiecas uz mērķiem, kas skar:

- **pesticīdu lietošanu un riskus;**
- **antimikrobiālo līdzekļu pārdošanas apjomu;**
- **barības vielu zudumus (mēslošanas līdzekļu pārmērīgas lietošanas samazināšana);**
- **bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantoto zemju platības;**
- **daudzveidības ziņā augstvērtīgus ainavas elementus lauksaimniecības platībās;**
- **ātra platjoslas interneta pieejamība lauku apvidos.**

«Vispārējo» rekomendāciju 1.pielikumā Eiropas Komisija jau ir noteikusi kvantificētu ES Zaļā kursa mērķrādītāju atsauces (bāzes) vērtības katrai dalībvalstij, pret ko tiks vērtēti centieni un progress

Vispārējās rekomendācijas: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0846&qid=1611648994756>

EK Zaļā kursa ietvaros 2030.gadam noteiktie mērķa rādītāji :

➤ **Par 50% samazināt ķīmisko pesticīdu kopējo izmantojumu** un radīto apdraudējumu un samazināt bīstamāko pesticīdu izmantojumu;

➤ **Par 50 % samazināt barības vielu zudumu**, turklāt nodrošinot, ka nepasliktinās augsnes auglība. Tādējādi līdz 2030.gadam **mēslošanas līdzekļu izmantošana tiks samazināta par vismaz 20%**;

➤ **Par 50% samazināt lauksaimniecības dzīvniekiem un akvakultūrai paredzētu antimikrobiālo līdzekļu pārdevumu**;

➤ **25% ES lauksaimniecības zemes izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā**;

➤ **10% lauksaimniecības zemes platību padarīt par tādām, kurās ir daudzveidības ziņā augstvērtīgi ainavas elementi**;

➤ **100% piekļuve ātram platjoslas internetam lauku apvidos līdz 2025.gadam.**

Zemkopības ministrija

Informācija par finanšu instrumentu sākotnējo novērtējumu

Uzraudzības komiteja, 11.02.2021.

Zemkopības ministrija

Būtiski, lai ES fondu atbalsta pasākumi finanšu instrumentu veidā ļautu maksimāli lietderīgi un efektīvi izvietot publiskos līdzekļus investīcijās atbilstoši tautsaimniecības kopējiem attīstības mērķiem, ievērotu atbalstāmo jomu specifiku un izvairītos no tirgus konkurences kropļojumiem

ES fondu 2021.- 2027. gada plānošanas perioda finanšu instrumentu sākotnējais tirgus nepilnību novērtējums

- ✓ **Mērķis:** noteikt jomas, kurās tirgus nepilnību rezultātā nav pieejams pietiekams (privātais) finansējums tirgū, un kurās attīstāmi/veidojami finanšu instrumenti.
- ✓ **Saskaņā ar EK prasībām,** novērtējumā aptveramas visas jomas, kurās ieguldījumu rezultātā iespējams izmaksu ietaupījums vai ieņēmumu veidošanās;
- ✓ **Novērtējuma rezultātā** nosakāms finanšu instrumentiem plānojamais maksimālais finansējuma apjoms un paredzamais sviras efekts, plānojamais/piedāvātais/turpināmais finanšu instrumentu produktu veidus un to mērķus, kā arī plānojamais/paredzamais finanšu instrumentu ieguldījums darbības programmās/Lauku attīstības programmā un turpmāk KLP Stratēģiskā plānā.
- ✓ Aptvertie fondi: ELFLA, EJZF, ERAF, KF, ESF+

Zemkopības ministrija

FI sākotnējais novērtējums

IZVĒRTĒJUMA METODOLOĢIJA

Izmantotās datu iegūšanas metodes

- ☐ Dokumentu analīze (sekundārie dati)
- ☐ Padziļinātas daļēji strukturētas intervijas
- ☐ Kvantitatīvo datu analīze (statistikas dati)
- ☐ Anketēšana

ERAF

ESF+

KF

EJZF

ELFLA

Finanšu instrumentu izveides principi

- Finanšu instrumentus var kombinēt ar papildu atbalstu no programmas grantu veidā kā vienotu finanšu instrumenta darbību vienā finansēšanas nolīgumā
- Granti nav izmantojami no finanšu instrumentiem saņemtā atbalsta atlīdzināšanai
- Finanšu instrumenti nav izmantojami grantu priekšfinansēšanai
- NAP 2027 plānoto pasākumu balstīti

Finanšu instrumentu veidi

- Aizdevumi
- Kombinētie finanšu instrumenti
- Riska kapitāls
- Garantijas

Zemkopības ministrija

Finanšu instrumentu piedāvājuma izstrādes process

Esošās makroekonomiskās situācijas analīze – ekonomiskā situācija, finansējuma pieejamība, nākotnes attīstības prognozes

Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (NAP2027) pasākumi – plānotie pasākumi un finansējums, saņēmēju grupas, iespēja finansēt ar finanšu instrumentu palīdzību (izdevumus samazinošas vai ieņēmumus palielinošas aktivitātes)

Saņēmēju grupa – raksturojums, pieejamais finansējums (ALTUM, komercbankas, ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda finansējums, citi finansējuma avoti)

ALTUM administrētais finansējums – lietderības un efektivitātes izvērtējums

Saņēmēju grupas vajadzības – anketēšanas rezultāti par finansējuma pieejamību (finansējamās jomas, finansētāji, summas), anketēšanas rezultāti par finansējuma nepieciešamību (finansējamās jomas, finansējuma apjoms), nozares pētījumi, tirgus nepilnības noteikšana

Normatīvā bāze finanšu instrumentu izveidei un citu valstu pieredze – ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda regulu projekti, ES fondu 2014.-2020.gada EK vadlīnijas, FI Compass ziņojumi, citi materiāli

Finanšu instrumenti un iesaistītās institūcijas – kombinētie finanšu instrumenti (granta un aizdevuma komponente), aizdevumi (tai skaitā subsidētie procentu maksājumi), individuālās garantijas, portfelģarantijas, riska kapitāla instrumenti. Institūcijas - ALTUM, komercbankas

NAP2027 pasākumu finansēšana ar finanšu instrumentiem – nepieciešamā finansējuma aprēķins, saņēmēju grupa, finanšu instruments, sviras efekts

Zemkopības ministrija

ESOSĀ EKONOMISKĀ SITUĀCIJA

**Pieejamais komercbanku
nodrošinātais finansējums
2019.gada beigās**

50% uzņēmumu nevēlas pieteikties banku
aizdevumam, jo nevēlas uzņemties papildu riskus

94% uzņēmumu izmanto iekšējos
finansēšanas avotus

72% uzņēmumu, kuri bija pieteikušies,
saņēma nepieciešamo finansējumu

~6 miljardi EUR - komercbanku ieguldījums
tautsaimniecības nozaru kreditēšanā

~ 733 miljoni EUR - nebanku
kreditdevēju kreditēšana

**Politikas
prioritātes**

**Ekonomiskā attīstība
& Covid19 krīzes
seku mazināšana**

NAP2027 īstenošana

**Nacionālā
enerģētikas un
klimata plāna
2030.gadam
īstenošana**

**Pieejamais ES fondu finansējums 2014.-
2020.gada plānošanas periods**

ES fondu kopējais finansējums – 6,1 miljards EUR

Riska kapitāls, aizdevumi, garantijas

Kumulatīvās investīcijas finanšu instrumentos 330 938 085 EUR

Uzkrātās atmaksas 134 288 569 EUR

Tautsaimniecības nozares

**Būtiskākais ieguldījums: būvniecība,
IKT, apstrādes un pārējā
rūpniecība, lauksaimniecība un
mežsaimniecība, transports un
uzglabāšana, tirdzniecība.**

**Visvairāk koronavīrusa pandēmijas
izraisītās krīzes ietekmētās nozares:
izmitināšana un ēdināšana, atpūtas un
izklaides pakalpojumi, transports,
apstrādes rūpniecība, tirdzniecība.**

Tirgus nepilnība: uzņēmēju vēlme un spēja aizņemties ir palielinājusies,
komercbanku spēja un vēlme kreditēt uzņēmumus ir samazinājusies.

Augstas kredītu procentu likmes (vidēji 3,6 %): Uzņēmējiem bieži
nepieciešamas salīdzinoši nelielas summas, kuras banku sektors
nonodrošina.

Zemkopības ministrija

LAUKSAIMNIECĪBA, LAUKŪ ATTĪSTĪBA UN MEŽSAIMNIECĪBA

Saņēmēju
grupa

26 000
reģistrēti kā SIA
vai A/S

65%
ļoti mazas
saimniecības

68 000
saimniecības

Pieejamais ALTUM
administrētais finansējums
2019.gada beigās

Aizdevumi **125 000 000 EUR**

Garantijas **15 000 000 EUR**

3 speciālas aizdevumu programmas
lauku saimnieciskās darbības
veicējiem

Politikas
prioritātes

Saimniecību
konkurētspējas
ceļšana

Infrastruktūras
izveide un
uzlabošana

Tehnikas
nomaina

Pieejamais komercbanku un līzinga kompāniju finansējums
2017. – 2019.gads (anketēšanas rezultāti)

31% respondentu meklēja finansējumu komercbankās

7% respondentu meklēja finansējumu līzinga kompānijās

Finansējumu komercbankās nesaņēma vai daļēji saņēma

15% respondentu

Līzinga kompānijās nesaņēma vai daļēji saņēma **3%**
respondentu

Zemkopības ministrija

Novērtējuma modulis "Lauksaimniecība, lauku attīstība un mežsaimniecība"

Lielākā daļa nozaru asociāciju pārstāvji norādīja uz tirgus nepilnību, kur aizdevuma summa ir **līdz 100 000 euro**. Īpaši tiek izdalītas šādas prioritātes – uzņēmējdarbības uzsākšana un palielināšana.

Novērtējumā ieteikti finanšu instrumenti lauksaimniecības, lauku attīstības un mežsaimniecības jomā:

- **portfelgarantijas;**
- **aizdevums** mazajiem lauku saimnieciskās darbības veicējiem – uzņēmējdarbības uzsākšanai, kur maksimālā aizdevuma summa **līdz 10 000 euro;**
- **aizdevums** mazajiem un vidējiem lauku saimnieciskās darbības veicējiem - uzņēmējdarbības attīstībai, kur maksimālā aizdevuma summa būtu robežās **no 10 000 euro līdz 100 000 euro;**
- **atbalsts uzņēmumu konkurētspējas un produktivitātes uzlabošanai. Riska kapitāla finanšu instruments.**

Zemkopības ministrija

NAP2027 pasākumi – FI instrumenti

Pasākums Nr. 41 Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecībā un pārstrādē, un ražotāju sadarbības veicināšana - FI novirzīt 60 miljonus EUR

Pasākums Nr. 47 Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai lauku teritorijā – FI novirzīt 5 miljonus EUR – riska kapitālam

Nepieciešamais finansējums

Kopējā tirgus nepilnība apmēram 200 miljoni EUR, dati uz 2019.gada beigām

Plānotie finanšu produkti

Kombinētais finanšu produkts – 60 miljoni EUR

- Atbalsts **uzņēmējdarbības attīstībai lauku teritorijā**
- Finansējuma saņēmēji - **juridiska vai fiziska persona**, kura nodarbojas ar lauksaimniecisko darbību un kuras apgrozījums pēdējā noslēgtajā gadā vienota uzņēmuma līmenī ir robežās no 15 000 EUR līdz 70 000 EUR, neieskaitot saņemto valsts un ES atbalstu
- **Sviras efekts – 1**
- **Grants (līdz 40%), aizdevums (vismaz 60%), maksimālā viena projekta summa 100 000 EUR**

Riska kapitāls – 5 miljoni EUR

- Atbalsts uzņēmumu **konkurētspējas un produktivitātes uzlabošanai**
- Finansējuma saņēmēji - **juridiskas personas**, kas nodarbojas ar lauksaimniecību
- **Sviras efekts – 1,88** (tāds pats kā riska kapitālam fondu fonda ietvaros)

Zemkopības ministrija

FI sākotnējais novērtējums Turpmākās darbības:

1.

- FI produktu piedāvājums, ņemot vērā novērtējuma rezultātus:
- **Aizdevumi** lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem - mazie aizdevumi lauku teritorijās. ELFLA programmas finansējums 20 milj. euro
- **Garantijas investīcijām un apgrozāmajiem līdzekļiem** lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem. ELFLA programmas finansējums 10 milj. euro.

2.

- Atbilstības pārbaudes ziņojums akciju sabiedrībai «Attīstības finanšu institūcija Altum»
- Finansēšanas nolīgums starp ZM un Altum

3.

- Normatīvā regulējuma izstrāde un pielāgošana pēc LAP grozījumu saskaņošanas un apstiprināšanas ar EK.

Zemkopības ministrija

Mazie aizdevumi lauku teritorijās

Kopš 2018.gada septembra darbojas ZM un ALTUM programma – «Aizdevumi lauku un zivsaimniecības uzņēmējiem», kopējais finansējums programmai 13,81 milj. euro.

Atbalsta pretendenti	Aizdevumu procentu gada likme	Viena aizdevuma maksimālā izmaksu summa
Juridiskas un fiziskas personas/uzņēmēji/uzsācēji ar apgrozījumu līdz 100 000 EUR/gadā	4 - 6.5%	➤ 100 000 EUR ➤ apgrozāmo līdzekļu iegādei – 35 000 EUR

- Aizdevumus līdz 25 000 EUR sabiedrība ALTUM piešķir ar aizņēmēja galvojumu, bez papildus nodrošinājuma.
- Atmaksas termiņš - līdz 10 gadiem, būvniecības gadījumā līdz 15 gadiem.
- Paveiktas līdz šim: 436 aizdevumi 9,9 milj. euro apmērā.
- ELFLA finansējuma piesaistīšana 20 milj. apmērā, ļaus nodrošināt min. 350 aizdevumus lauksaimniecības un lauku attīstības jomās.

Zemkopības ministrija

Lauksaimniecības un lauku attīstības garantijas

- Garantiju programmas ietvaros līdz 2020. gada 31. decembrim bija spēkā 89 garantijas par kopējo summu 14,8 milj. euro .
- ALTUM Garantijas piešķir līdz 10 gadiem:
 - primārajiem lauksaimniecības produkcijas ražotājiem,
 - atbilstīgām lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām,
 - lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumiem.
- Garantijas piešķir par kredītiestādē izsniegtu aizdevumu investīcijām vai apgrozāmajiem līdzekļiem.
- Garantijas sedz līdz 80 procentiem no aizdevuma.
- Investīcijām piešķirtajām garantijām piemēro vienreizēju maksu par piešķiršanu.
- Apgrozāmajiem līdzekļiem piešķirtajām garantijām piemēro ikgadēju prēmiju.

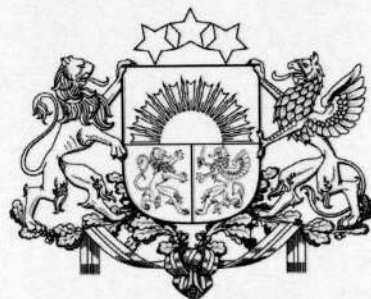
ELFLA finansējuma piesaistīšana 10 milj. euro apmērā, nodrošinās iespēju piešķirt garantijas ~ 80 atbalsta pretendentiem par 57 milj. euro kredītiestāžu izsniegtiem aizdevumiem lauksaimniecības un lauku attīstības projektu īstenošanai.

Zemkopības ministrija

ES fondu 2021.- 2027. gada plānošanas perioda finanšu instrumentu sākotnējais (tirgus nepilnību) novērtējums ir pieejams ZM tīmekļa vietnē

<https://www.vmd.gov.lv/lauku-attistiba/statiskas-lapas/2014-2020-gada-planosanas-periods-/es-fondu-2021-2027-gada-planosanas-perioda-finansu-instrumentu-sakotne?nid=2968>

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!

Samērīgas un caurakotas
keienu miltu piedevit 157 lapiņas

Zemkopības ministrijas
Administratīvā departamenta
Lietvedības nodaļas lietvedis,
Kaiva Ieksmenko
Rīga
23-02-2021

LAIKA ZĪMOGA DATI

Datums 22-02-2021 Laiks 14:56:54

ELEKTRONISKI PARAKSTĪTĀ DOKUMENTA
KOPIJA PAREIZA

Zemkopības ministrijas Administratīvā departamenta
Lietvedības nodaļas lietvedis

I. Lakstīgala
Rīga

23-02-2021